

Gorenjski Glas

TOREK, 30. JUNIJA 2009

Leto LXII, št. 51, cena 1,35 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Gripa se širi, pazite na higieno

Do včeraj dopoldne štirje primeri nove gripe v Sloveniji, od tega eden na Gorenjskem. Zboleli dobro okrevajo. Zdravstveni zavodi na Gorenjskem imajo načrte ukrepanja za primer pandemije.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Od 19. junija do včeraj dopoldne so v Sloveniji potrdili štiri primere okužbe z novim virusom gripe A (H1N1), od tega enega na Gorenjskem. 59 laboratorijsko pregledanih vzorcev je bilo negativnih. "Za zdaj je vznemirjenje odveč, saj bolezen še vedno v večini primerov poteka blago," je poudarila dr. Alenka Kraigher, predstojnica Centra za nalezljive bolezni na Inštitutu za varovanje zdravja. Do konca prejšnjega tedna je zbolelo blizu šestde-

set tisoč ljudi v 113 državah sveta. Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije je umrlo 288 ljudi, največ v Mehiki in ZDA. O prvi smrtni žrtvi so poročali iz Velike Britanije. Sredi junija je generalna direktorica Svetovne zdravstvene organizacije razglasila najvišjo, 6. fazo pandemske pripravljenosti gripe, kar pomeni, da se novi virus gripe širi med ljudmi v več kot eni regiji, da je pandemija v teku in da bo najverjetneje trajala nekaj mesecev.

"Že 3. junija smo imeli na Zavodu za zdravstveno var-

stvo Kranj sestanek odgovornih oseb zdravstvenih zavodov Gorenjske za načrtovanje in koordinacijo ukrepov ob pandemiji gripe. Vsi imajo pripravljene načrte ukrepanja za primer pandemije, pričakujejo pa tudi določene težave, katere smo posredovali Ministrstvu za zdravje. Največji problem bo verjetno, kako ločiti zdrave od okuženih, ko bodo prihajali k zdravniku in po zdravlilo," je povedala direktorica Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj dr. Irena Grmek Košnik.

▶ 3. stran

Če opazite znake bolezni, podobne gripi, z mraženjem, vročino, bolečinami v mišicah in kosteh, nahodoma, bolečinami v žrelu, ostanite doma, po telefonu pokličite svojega izbranega zdravnika, ki vam bo svetoval, kako naprej. / Foto: Tina Dokl

Spominska slovesnost na Karavankah

MARJANA AHAČIČ

Jesenice - Policijsko veteransko društvo Sever Gorenjska in Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska sta v petek na platoju nekdanjega mejnega prehoda Karavanke pripravila tradicionalno spominsko slovesnost v spomin na dogodke med vojno za samostojno Slovenijo, ko so se prav na tedanjem mejnem prehodu Karavanke v spopadu med 27. in 30. junijem pripadniki slovenske policije in teritorialne obrambe ostro postavili v bran Sloveniji. "V čast si lahko štejemo, da smo prav mi izkoristili zgodovinsko priložnost, ki se nam je ponudila ob osamosvojitvi," je na slovesnosti poudaril slavnostni govornik generalmajor Alojz Šteiner, načel-

Na spominski slovesnosti na platoju mejnega prehoda Karavanke je bil slavnostni govornik načelnik generalštaba slovenske vojske, generalmajor Alojz Šteiner. / Foto: Anka Bulovec

nik generalštaba Slovenske vojske. "Vojna je pred osemnajstimi leti resda trajala le

deset dni, a Slovenci smo se nanjo pripravljali stoletja." Šteiner je opozoril tudi na

simbolično vrednost mejnega prehoda Karavanke, kjer se je pred osemnajstimi leti odprla pot v slovensko samostojnost in so se tkale prve vezi v evropske integracije. "Ta dan in ta prostor je bil nam, Jeseničanom, vedno svet," pa je v imenu domačinov poudaril podžupan občine Jesenice Boris Bregant. "Ni nam vseeno za tisto, kar se je tu dogajalo, še manj za tisto, kar se še dogaja. Tudi danes smo veseli vsakega, ki k nam pride z dobrimi nameni, a ima prav ta kraj nepozabno izkušnjo s tistimi, ki niso prišli z dobrimi nameni, in ki smo se jim odločno uprli," je med drugim dejal. Spominske slovesnosti sta se udeležila tudi župana sosednjih občin Kranjska Gora in Radovljica, Jure Žerjav in Janko S. Stušek.

Znižali smo cene za najem sefov.

www.gbkr.si

Gorenjska Banka

Selitev pediatrične klinike

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana - Pediatrična klinika je v soboto začela sprejemati paciente v novi stavbi na Bohoričevi 20, poleg urgence. Včeraj je na novi lokaciji že začela delovati večina specialističnih ambulant. Na stari lokaciji na Ulici stare pravde 4 do 17. julija ostajajo nevrološke ambulate za otroke in mladostnike. Tudi RTG slikanja pljuč in skeleta za ambulantne paciente z napotnicami bodo potekala še na stari lokaciji na Vrazovem trgu 1. Vsi pacienti, ki potrebujejo kirur-

ško oskrbo, pa bodo še naprej sprejeti na Klinični oddelek za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo kirurških strok v pritličju glavne stavbe UKC Ljubljana. Ta klinični oddelek se v novo stavbo pediatrične klinike seli v začetku septembra.

Vodstvo klinike prosi vse, ki bodo v prihodnjih dneh prihajali v novo Pediatrično kliniko, za razumevanje, če ne bodo takoj našli ambulante oziroma oddelka, v pomoč jim bodo informatorji v avli nove stavbe. Številka telefonske centrale ostaja enaka in je 01/522 37 00.

51 AKTUALNO

Skoraj petsto samomorov na leto

Konec tedna je na Bledu potekala generalna skupščina evropskega združenja svojcev s težavami v duševnem zdravju EUFAMI, ki so jo gostile slovenske nevladne organizacije Humana, Ozara in Šent.

vsebina

3

GORENJSKA

Začetni udarec pripadal ministru

V Železnikih so predali namenu novonogometno igrišče, ki so ga uredili po predlanski ujmi. Minister za šolstvo in šport Igor Lukšič ga je uradno odprl z začetnim udarcem na kraji prijateljski tekmi železnikarskih mladincev in kadetov.

5

PODJETNIŠTVO

Trg se znova prebuj

Finančno-gospodarska kriza vpliva tudi na prodajo novogradenj. Ponudba nepremičnin se večja, cene pa ne padajo, oziroma jih nižajo le redki. Ogledov je veliko, promet gre na bolje, pravijo nepremičninski agenti.

10

GLASBA

Na postaji jazza delali, česar ne smejo

Kranjska skupina kvartet Jazz station, je zmagovalka sobotnih 31. Melodij morja in sonca. S pesmijo Delam, kar se ne sme, je osvojila 29 točk, zmago pa so odločile točke, ki jih je izvajalcem prisodila strokovna žirija.

26

VREME

Danes, jutri in v četrtek bo spremenljivo, občasno pretežno oblačno. Pojavljale se bodo krajevne plohe in predvsem popoldne posamezne nevihte.

15/25°C

jutri: spremenljivo oblačno

LJUBELJ

Spomini na izgnanstvo

Deveto srečanje gorenjskih izgnancev in njihovih svojcev je v petek prvič pripravila Krajevna organizacija Tržič pod Ljubeljem. Tam sta izrekla dobrodošlico prek dvesto udeležencem tržiški predsednik **Alojz Žabkar** in predsednik KS Podljubelj **Dragan Njegovan**. Zbrane je nagovorila predsednica Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 **Ivica Žnidaršič**. Izrazila je ponos, da je Slovenija gostila prvi evropski kongres izgnancev, na katerega so povabili enajst sorodnih društev. Tržiški župan **Borut Sajovic** je v govoru ugotovil, da ima 63 tisoč naših izseljencev veliko zaslug za danes samostojno državo. Glavni namen srečanj je ohranitev zgodovinskega spomina na hude krivice med vojno, kar bi država morala povrniti z odškodnino. Predsednikom osmih gorenjskih organizacij so dali spominska darila (na sliki). Po kulturnem sporedu so nadaljevali druženje ob pogostitvi in pogovorih. **S. S.**

Ljubelj je pomnik zgodovine

Na to je spomnil Janez Kavar ob spomeniku veteranov vojne za Slovenije pod Ljubeljem. Mnogi tudi na pohodu.

STOJAN SAJE

Ljubelj - Na 9. tradicionalnem pohodu po poteh Teritorialne obrambe Tržič se je v četrtek zbralo šestdeset udeležencev. Zaradi slabega vremena so se podali od Gostišča Koren po lovski poti na planino Korošica. Pol pohodnikov se je vzpelo na vrh Košutice, kamor je edini prišel prek starega prelaza Ljubelj tržiški župan Borut Sajovic. Popoldne je pozdravil množico ljudi na osrednji proslavi ob dnevu državnosti. Ob ugotovitvi, da smo dosegli z osamosvojitvijo pomemben cilj, je priporočil, naj vsak prispeva svoj del za uspešen

Pri spomeniku pod Ljubeljem je govoril upokojeni brigadir Janez Kavar.

razvoj mlade države. Predsednik tržiškega združenja veteranov vojne za Slovenijo **Anton Stritih** je spomnil na pomembne dni junija 1991, ko so pod Ljubeljem branili

domovino. Predsednik Policijskega veteranskega društva Sever Gorenjska **Stanislav Ficko** je ugotovil, da so se za miličnike začeli dogodki osamosvojitve že dve leti prej. Upokojeni brigadir **Janez Kavar** se je v govoru ozrl še dalj v preteklost in dejal: "Skozi dolgo zgodovino je ljubeljski prelaz ločeval in združeval civilizacije, narode in kulture. Bil je in ostaja zgodovinski pomnik. Pa ne le iz že davne in polpretekle zgodovine, ampak tudi iz časa, ko se je rojevala naša država." Izrazil je ponos, da so se z Ljubelja vrnili vsi pripadniki TO in Milice živi in zdravi.

Branili so meje v vsiljeni vojni

Na Jezerskem vrhu sta v spomin na dogodke osamosvojitvene vojne Policijsko veteransko društvo Sever Gorenjska in Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo iz Kranja pripravili slovesnost.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jezerski vrh - Na nekdanjem mejnem prehodu Jezerski vrh, kjer je v spomin na dogodke iz slovenske osamosvojitvene vojne postavljena spominska plošča, so se na slovesnosti zbrali pripadniki policijskega veteranskega društva Sever, območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo in nekateri občani. V kulturnem programu so nastopile kitaristka Ana Knavs in ljudske pevke z Jezerskega, zbrane je pozdravil župan občine Jezersko **Milan Kocjan**, nato pa se je dogodkov od 27. do 29. junija 1991 na Jezerskem vrhu spomnil

S Slovesnosti na Jezerskem vrhu

slavnostni govornik **Damjan Renko**, takratni komandir postaje mejne milice na Je-

nastalo državo v vojni, ki jim je bila vsiljena. Dogodki na Jezerskem vrhu so bili le majhen delček v mozaiku osamosvojitvene vojne, je dejal Damjan Renko, a nepogrešljiv člen v dokončnem porazu jugoslovanske armade in njenem umiku iz Slovenije. Na te čase ohranimo spoštljiv spomin, je še dejal ob čestitki za dan državnosti.

Predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kranj **Anton Rešek** je podelil bojne znake udeležencem vojne na Jezerskem vrhu. Dobili so jih **Tone Zupančič**, **Marjan Lončarič**, **Janko Kokalj** in **Matija Štefe**.

zerskem. Spomnil je na to, kako so slovenski teritorialci in miličniki branili na novo

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Zvesti Gorenjskemu glasu

Na prireditvi Slovenski dan v Dragočajni je do mene pristopil naš zvesti bralec **Mirko Gantar iz Valburge**, kraja v občini Medvode. Gorenjski glas ima naročen že več kot dvajset let. "Vsak torek in petek komaj čakam, da ga poštar prinese. Prvi grem k nabiralniku, ga vzamem in preberem aktualne dogodke iz cele Gorenjske. Moram pohvaliti vse, ki si prizadevate za ta časopis, ker je tako močno povezan z ljudmi, s prebivalci Gorenjske. Za nas pa je Gorenjski glas še posebej pomemben, ker sicer zaradi občinskih meja nismo tako prisotni na Gorenjskem, kot bi sicer radi bili. Smo zadovoljni s časopisom in veseli sem, da poročate tudi o dogajanju na našem koncu," je povedal Mirko Gantar, na vprašanje, kaj v časopisu najrajši bere, pa je odgovoril: "Najraje prebiram dogodke iz naših krajev. Dobro je, da se ljudje z Gorenjske med seboj poznamo, da vemo, kako se vsak kraj prizadeva za razvoj. Všeč mi je tudi pisanje Miha Nagliča iz Žirov. Je posebej kompleksno, zgodovinsko utemeljeno." Sicer pa je Mirko upokojenec. "Skoraj 40 let sem bil zaposlen v elektro gospodarstvu, na Gorenjskem imam veliko znancev, bodisi iz Elektro Kranja, elektrarne Žirovnica, Moste. Smo tesno povezani med seboj, smo Gorenjci!" je dejal za konec. **M. B.**

Mirko Gantar je že vrsto let zvest Gorenjskemu glasu.

JOŽE KOŠNJEK

Podpeca/Koprein Petzen - V nedeljo se je blizu petsto ljudi iz Koroške in Slovenije zbralo na doslej največjem srečanju Zveze koroških partizanov in protifašistov pri Peršmanovi domačiji v Podpeci nad Železno Kaplo. Peršmanov dom je najbolj žalosten dokaz uničevalnega nasilja nacizma nad zavednimi Slovenci na Koroškem. Petindvajsetega aprila 1945 je SS-enota pobila sedem Peršmanovih otrok, starih od enega do 12 let, njihova starša, staro mamo in teto, domačijo pa požgali. Po vojni so hišo obnovili in v njej ure-

Od leve: škofov vikar **Jože Marketz**, državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu **Boris Jesih**, slovenska konzulka v Celovcu **Duška Jerman Malle**, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu **Boštjan Žekš** in predsednik Zveze koroških partizanov **Peter Kuhar** na nedeljski slovesnosti pri Peršmanu

dili edini muzej protifašistične boja na Koroškem.

Na srečanju so govorili predsednik Zveze koroških partizanov **Peter Kuhar**, župan Železne Kaple **Franc Jožef Smrtnik**, ki se je kot prvi župan na Koroškem poklonil partizanskim žrtvam za svobodo Avstrije, slovenski minister za Slovence v zamejstvu in po svetu **Boštjan Žekš**, škofov vikar, rojak iz kapelske doline **Jože Marketz**, profesor na dunajski univerzi **Walter Manoscheck** in predsednik Zveze slovenskih organizacij **Marjan Šturm**. V kulturnem programu sta sodelovala Komorni zbor iz Borovelj in partizanski pevski zbor iz Trsta.

Gripa se širi, pazite na higieno

1. stran

Irena Grmek Košnik je povedala, da so že na sestanku 3. junija izvolili regijsko koordinacijsko skupino, ki jo sestavljajo predstavniki bolnišnic, Osnovnega zdravstva Gorenjske in epidemiologinji z Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj. Znana je tudi pristojnost Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj v primeru pandemije. Ta naj bi usklajeval aktivnosti za izvedbo ukrepov v primeru pandemije na regionalni ravni, spremljal epidemiološko situacijo gripe v regiji, v primeru suma okužbe in pri že potrjeni okužbi posameznika z virusom gripe bi zaščitil najbolj tesne kontakte, strokovno bi pomagal izvajalcem zdravstvene dejavnosti pri izvajanju preventivnih ukrepov, izvedel ukrepe za preprečevanje nadaljnega širjenja obolevnosti in škode zaradi pandemije ...

Higiena je najboljša preventiva

Podobno kot pri sezonski gripi se virus nove gripe prenaša s človeka na človeka s kužnimi kapljicami, ki nastajajo pri kašljanju, kihanju,

Dr. Irena Grmek Košnik

govorjenju na razdalji enega metra ... "Prenos je najbolj pogost med družinskimi člani. Izjemno pomembna je samozaščita. Širjenje okužbe najbolj preprečujemo s higieno kašlja: kadar kašljamo ali kihamo, si usta zakrijemo z robcem, ki ga odvržemo v koš za smeti, roke pa si umijemo ali pa kašljamo v zgornji del rokava. Preventiva je tudi pogosto umivanje rok z milom in vodo ter izogibanje stikov z bolnimi ljudmi. Če zbolimo, ostanemo doma, da ne širimo okužbe. Ker večina prebivalstva nima imunosti, se bolezen, ki jo povzroča virus nove gripe, hitro širi. Bolezen spoznamo po povišani telesni temperaturi, kašlju, vnetju žrela, bolečinah po te-

lesu, glavobolu, mrazenju in utrujenosti. Pri majhnih otrocih poteka okužba lahko z neznačilno klinično sliko in jo težko ločimo od drugih virusnih okužb. Okužba z novim virusom poteka blago, le pri redkih bolnikih težko, tako da potrebujejo zdravljenje v bolnišnici. Ni še znano, katere starostne skupine bo okužba z novim virusom gripe najbolj prizadela. Izkušnje so skope, trenutni podatki kažejo na to, da bo le manjši del bolnikov potreboval bolnišnično oskrbo, večina pa se bo lahko zdravila doma. Podobno kot okužba z virusom sezonske gripe tudi okužba z novim virusom gripe poslabša osnovno, kronično bolezen. Trenutno imamo na vo-

ljo zdravila za zdravljenje gripe, ki skrajšajo in omilijo potek bolezni ter preprečujejo zaplete. Zdravljenje je treba začeti 48 ur po pojavu simptomov. Bolniki so kužni, dokler imajo znake bolezni oziroma do sedem dni po začetku bolezni. Pri otrocih, posebno najmlajših in imunsko oslabljenih, je obdobje kužnosti lahko do deset dni," je povedala Grmekova.

Slabo počutje, zmerno povišana telesna temperatura (do 38 stopinj Celzija), nahod in kašelj sami po sebi niso vzrok za obisk dežurnega zdravnika. "Težave si v tem primeru poskušamo olajšati brez zdravniške pomoči tako, da vzamemo zdravilo proti vročini, uživamo dovolj tekočine in uporabimo kapljice za nos, če smo nahodni. Pomoč pri dežurnem zdravniku pa poiščemo, kadar se pridružijo težave z dihanjem, občutek pomanjkanja zraka, glavobol z bruhanjem, poslabšanje kroničnih bolezni. Bolj pozorni moramo biti pri majhnih otrocih - visoka vročina, zapanost, premajhen vnos tekočin in znaki izsušitve narekujejo obisk pri zdravniku brez odloga," je še poudarila sogovornica.

Za PUM še vedno ni denarja

Program, v katerega se vključujejo mladi, ki bi bili sicer prepuščeni ulici, zaradi birokratskih zapletov ostaja brez sredstev.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica - S predstavitvijo projekta Lahko živim?! So člani skupine PUM (Projektno učenje mladih) pred kratkim zaznamovali šestdeseto obletnico deklaracije o človekovih pravicah. Iz deklaracije so izbrali trideset pravic, ki so jih prikazali s filmom, plesom, igro, poezijo in fotografijo.

iz sredstev Evropskega socialnega sklada, namreč denarja za delovanje preprosto ni. "Razpis za financiranje programov, ki ga je pripravilo Ministrstvo za šolstvo in šport, je bil objavljen šele sredi lanskega leta, vsaj pol leta prepozno," pojasnjuje mentorice PUM Radovljica. "Prijavljamo se, nato pripravljamo izjemno zahtevne, tudi tisoč strani dolge zahtev-

Bistvo programa PUM je, da pomaga mladim, da dokončajo izobraževanje ali si poiščejo zaposlitev. Omogoča jim, da premagajo ovire in odpravijo vzroke za svojo neuspešnost.

Projektno učenje za mlajše odrasle je izobraževalni program, ki ga v Radovljici v okviru ljudske univerze izvaja že od leta 2000. Vanj se lahko vključijo mladi, ki so stari od 15 do 25 let, pa niso zaključili osnovne in srednje šole in so brez dela. V programu radovljiškega PUM-a - v Sloveniji jih je 12 - je bilo doslej vključenih 320 mladostnikov z vse Gorenjske. Na vprašanje, če lahko živi program, v katerega se vključujejo mladi, ki bi sicer kaj lahko pristali na ulici, pa bi težko odgovorili pritrdilno. Od kar je stoo odstotno financiran

ke, ki pa so zaradi pravil, ki jih na ministrstvu stalno spreminjajo, redno zavrženi. Ministrstvo zamuja tudi vzpostavitev sistema za vnašanje podatkov o projektih, zaradi česar je na našem področju nastala popolna zmeda. Že od septembra lani nismo dobili nobenega denarja iz omenjenega sklada. Bojimo se, da se bo ponovila zgodba izpred nekaj let, ko so štiri skupine PUM zaradi enakih težav prenehale delovati," so zaskrbljene mentorice Mateja Rozman Amon, Mojca Šolar Perko in Mija Ločniškar.

Skoraj petsto samomorov na leto

Srečanje članic Evropskega združenja svojcev ljudi z duševnimi motnjami EUFAMI. Odločeni so, da se bodo še bolj zavzeli za reševanje problematike samomorilnosti in za razvoj sodobnih služb duševnega zdravja.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana, Bled - Konec tedna je na Bledu potekala Generalna skupščina evropskega združenja svojcev ljudi s težavami v duševnem zdravju EUFAMI.

Skupščino, ki se jo je udeležilo 90 delegatov, so gostile slovenske nevladne organizacije Humana, Ozara Slovenija in Šent, članice združenja EUFAMI. "Posvetili smo se problematiki samomorilnosti, zlasti pa iskanju rešitev, potrebnih za zmanjšanje števila samomorilnih dejanj ter zagotavljanje ustrezne pomoči samomorilno ogroženim osebam ter žalujočim po samomoru bližnjega. Leta 2006 si je življenje vzelo približno 52.300 Evropejcev. Slovenija je skoraj petsto samomori na leto še vedno (pre)visoko v svetu. Drugo pomembno vprašanje na skupščini se je nanašalo na razvoj modernih in dostopnih služb duševnega zdravja, ki bodo lahko na eni strani zagotavljale

Foto: Tina Dokl

Od leve: Nada Šimenc, Bogdan Dobnik in Sigrud Steffen

celostno obravnavo oseb, ki se soočajo z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, na drugi strani pa čim bolj razbremenile njihove svojce. Verjamemo, da bomo lahko ugotovitev s pridom uporabile tudi nevladne organizacije, ki delujemo na področju duševnega zdravja. Slovenske nevladne organizacije smo v zadnjih petnajstih letih razvile mnoge oblike pomoči ter vzpostavile mrežo programov duševnega zdravja, prek katerih ljudem po zaključenem zdravljenju ponu-

jamo psihosocialno in zaposlitveno rehabilitacijo ter na ta način izboljšujemo možnosti za njihovo vnovično vključitev v socialno in delovno okolje. Za stabilno delovanje teh organizacij pa bo potreben nov, ustrežnejši način financiranja," je povedal Bogdan Dobnik, predsednik društva Ozara Slovenija.

Lani je bil v Sloveniji sprejet Zakon o duševnem zdravju. "Ta zakon smo težko pričakovali, a ga bo treba spraviti še v prakso. Veliko pričakujemo od zastopnikov za po-

moč svojcem in od koordinatorjev za nadzorovano zunajbolnišnično zdravljenje za tiste bolnike, ki so povratniki. Predvsem za mlajše bolnike pa pričakujemo rehabilitacijski načrt še v času zdravljenja za vrnitev nazaj v bivalno okolje. So tudi bolniki, ki nimajo svojcev, in skrajni čas je, da se zanje poskrbi," je povedala Nada Šimenc, članica društva Humana.

Predsednica združenja EUFAMI Sigrud Steffen je povedala: "Združenje je bilo ustanovljeno leta 1992 v belgijskem Leuvnu in predstavlja več kot sedem milijonov družin v Evropi, ki imajo svojca z izkušnjo težav v duševnem zdravju. EUFAMI vključuje kar 50 organizacij iz 28 držav. Zelo dobro sodelujemo z EU in Svetovno zdravstveno organizacijo. Doslej smo skupaj poskrbeli za množico sprejetih izjav na temo potreb družine in skrbnikov, zdravljenja in nege, rehabilitacije in ponovne vrnitve v običajni tok življenja."

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Urša Petermel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir, Štefan Žargi;

stalni sodelavci:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vožlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do četrtega neprekinjeno od 8. do 19. ure, petek od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,35 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

KRATKE NOVICE

ŽELEZNIKI

Zmogljivost čistilne naprave bodo podvojili

V sklopu projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Sore, ki vključuje vse štiri občine na Škofjeloškem, bodo v občini Železniki posodobili in razširili čistilno napravo na Studenem, je pojasnila **Lucija Miklavc** iz podjetja SL Consult, ki je pripravilo investicijski program, katerega so na zadnji seji potrdili tudi železnikarski občinski svetniki. Projekt, ki ga sofinancira evropski kohezijski sklad, je na območju vseh štirih občin ocenjen na 31 milijonov evrov. Posodobitev in razširitev čistilne naprave Železniki naj bi stala 2,6 milijona evrov, od tega naj bi dobro polovico (1,3 milijona) prispeval kohezijski sklad, iz državnega proračuna naj bi dobili 516 tisoč evrov, preostalo pa bo zagotovila občina. Leta 1978 zgrajena čistilna naprava z zmogljivostjo dva tisoč populacijskih enot je preobremenjena, saj je nanjo priključenih 3439 populacijskih enot iz gospodinjstva in industrije, z razširitvijo pa bodo njeno zmogljivost povečali na 4500 populacijskih enot, kar naj bi ob normalni rasti prebivalstva zadoščalo za nadaljnjih trideset let. Čistilna naprava bo lahko sprejemala tudi blato iz greznic v vaseh brez kanalizacije. Kot je še pojasnila Lucija Miklavc, je gradnja predvidena leta 2012. **A. H.**

BLED, LJUBLJANA

Eva Štravs Podlogar predsednica upravnega odbora STO

Na to mesto je Evo Štravs Podlogar, sicer direktorico Turizma Bled, na redni seji za obdobje štirih let imenovala vlada RS, soglasje k njeni izvolitvi pa mora dati še minister za gospodarstvo. Upravni odbora Slovenske turistične organizacije, ki se je pred kratkim že sestala na prvi redni seji, sestavljajo še mag. Vekoslava Gojčič, mag. Damjan Pintar (oba tako kot Štravs Podlogarjeva na predlog Ministrstva za gospodarstvo), dr. Slaven Mičkovič (na predlog Ministrstva za finance), Marko Rajšter (na predlog Ministrstva za šolstvo in šport), mag. Gojko Zupan (na predlog Ministrstva za kulturo), Janez Slabe (na predlog Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), Damijan Jaklin (predstavnik Turistične zveze Slovenije), Danilo Daneu (predstavnik Gospodarske zbornice), Jože Kotnik (predstavnik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije) in mag. Jernej Zajc (na predlog za poslenih na STO). **M. A.**

TRŽIČ

Festival tržiških bržol

Turistično društvo Tržič, Občina Tržič in Prostovoljno gasilsko društvo Tržič organizirajo v soboto, 4. julija, prvi Svetovni festival tržiških bržol. V Tržiču je namreč ovčja obara - bržole stara tradicija obrtnikov. Zato bodo tekmovalne ekipe v kuhanju te jedi popestrili s predstavitvijo rokodelcev in starih obrti, učenci in kmečke žene bodo izdelovali ovčke in prikazali pletenje ter predenje, otroci in mladina pa bodo pripravili razstavo likovnih del na temo ovc in bržol. Dogajanja v atriju Občine Tržič in na parkirišču ob tržnici med 10. in 19. uro bodo spremljali kulturni nastopi. Tržiški muzej vabi v Kurnikovo hišo, kjer bo ta dan odprta etnološka gostilna Pri Rodarju. Od 19. ure dalje bo gasilska veselica s srečelovom, med katero bo igral ansambel Pop design. **S. S.**

**VSEM OBČANKAM IN OBČANOM
OBČINE ŠKOFJA LOKA ČESTITAM
OB OBČINSKEM PRAZNIKU.**

OB TEJ PRILOŽNOSTI VAS VABIM NA
SLAVNOSTNO AKADEMIJO
S PODELITVIJO PRIZNANJ ZA LETO 2009,
KI BO V TOREK, 30. JUNIJA, OB 19. URI
V KRISTALNI DVORANI SOKOLSKEGA DOMA,
NA MESTNEM TRGU V ŠKOFJI LOKI.

Župan Igor Draksler

V Mostah odkrili nov kip

Ob letošnjem spominskem dnevu občine Žirovnica so odkrili repliko kipa talca, uničenega januarja lani.

ANA HARTMAN

Moste pri Žirovnici - Na slovesnosti ob spominskem dnevu občine Žirovnica (29. junija), ko se spominjajo porušitve železniškega mostu in 28 ustreljenih talcev v letu 1942, so minuli petek v Mostah pri Žirovnici odkrili repliko bronastega kipa talca, ki so ga januarja lani ukradli in razrezali. "Nepridipravi so bili odkriti, prav tako kipi, ki pa so bili razkosani. Delovali so tako, kot bi nekdo spet pobil talce in še enkrat razkosal njihovo dušo in srce. Zakonu je bilo zadoščeno le delno, saj storilci še niso bili obsojeni," je ob tej priložnosti dejal župan **Leopold Pogačar**. Nov kip je na podlagi makete, ki jo je odstopila **Marija Torkar**, žena pokojnega avtorja originalnega kipa

Jake Torkarja, izdelal kipar **Evgen Guštin** z Breznice, ulil pa **Roman Kamšek** z Gore pri Komendi. "Pri nastanku novega kipa talca je tudi nekaj simbolike, saj je bil Guštin Torkarjev učenec, oče Romana Kamška pa je ulil originalni kip. Poleg tega je bil v nov kip ulit bron iz razrezanega originalnega kipa," je razložil Pogačar.

Na slovesnosti je slavnostni govornik **Janez Stanovnik** spomnil, da je v drugi svetovni vojni samo na Gorenjskem padlo okoli 1500 talcev, od tega 612 v letu 1942, kakor jih je naštel zgodovinar Ivan Križnar. Država Slovenija se je osamosvojila pred osemnajstimi leti, toda rodila se je "v krvi druge svetovne vojne", je poudaril predsednik Zveze borcev za vrednote NOB Slovenije in nekdanji

Foto: Kaja Pogácar

predsednik predsedstva Slovenije. Dotaknil se je tudi spora s Hrvaško zaradi meje v Piranskem zalivu: "Za morje smo se z našimi prekomorskimi brigadami skupaj borili, zato vprašanje izhoda na odprto morje ni vprašanje naših meja, am-

pak vprašanje naše pravice. Svet je Slovenijo kot samostojno državo priznal v mejah, v katerih smo jo ustvarili v teku druge svetovne vojne. Še naprej bomo trdno stali za istimi ideali in vrednotami, za katere so padali talci."

Priznanja društvu in občanom

Občina Naklo je imela letos štirinajsti občinski praznik. Ob tej priložnosti je za ustvarjalnost nagradila društvo in štiri posameznike.

STOJAN SAJE

Naklo - Dan po dnevu državnosti so imeli v Naklem slavnostno sejo občinskega sveta ob prazniku Občine Naklo. Prireditve v Domu Janeza Filipiča so se udeležili gostje iz več gorenjskih občin. Pozdravil jih je podžupan Občine Naklo Ivan Meglič. V kulturnem programu so nastopili kvintet Vedrina, recitatorji dramske skupine Eva Kuhar in pevski trio folklorne skupine Naklo s citarko.

Župan Občine Naklo **Janez Štular** je spomnil, da praznujejo že štirinajsti občinski praznik. Njihovo zadovoljstvo je utemeljeno, saj so zgradili vrsto objektov za potrebe občanov. Manjka jim le še nov vrtec; v starega se bo preselila občinska uprava. Letos so končali gradnjo kanalizacije v Strahinju in tudi Spodnje Duplje bodo popolnoma komunalno opremljene. Občina bo letos med prvimi dobila občinski

Dobitniki priznanj Občine Naklo in župan Janez Štular

prostorski načrt. Pripravljajo tudi projekte za bodoče investicije. Veliko skrbi namenjajo delovanju društev. Iz njih prihajajo dobitniki letošnjih občinskih priznanj, je povedal župan Štular.

Srebrno plaketo Občine Naklo je dobilo **Kulturno društvo Dobrava** Naklo, ki deluje šestdeset let. V njem delujejo trije pevski zbori, dve dramski skupini, mla-

dinska skupina Odsev, mladinska folklorna skupina OŠ Naklo in Naklanski godci. Plaketo je prevzel predsednik društva **Marjan Babič**, ki se je zahvalil v imenu vseh nagrajencev. Drugo srebrno plaketo je prejel **Franc Markovec** iz Žej, ki je 45 let član Prostovoljnega gasilskega društva Žeje-Bistrica. Zадnja leta je njegov predsednik, sodeluje v vaškem odbo-

ru, posveča pa se tudi likovni umetnosti. Bronasto plaketo si je prislužila **Milena Zupan** iz Spodnjih Dupelj z aktivnostjo v Kulturno turističnem društvu Pod Krivo jelko Duplje in folklorni skupini Društva upokojencev Naklo. Iz tega društva sta dobitnici spominskih priznanj **Ivanka Tomazin** iz Naklega in **Marija Teran** iz Zgornjih Dupelj.

ŠKOFJA LOKA

Slavnostna akademija ob občinskem prazniku

Drevi ob 19. uri bo v Sokolskem domu slavnostna akademija ob letošnjem občinskem prazniku. Kulturni program bosta oblikovala pevka Manca Izmajlova in Godalni orkester Glasbene šole Škofja Loka. Podelili bodo letošnje občinske nagrade. Zlati grb občine Škofja Loka bo prejel Peter Pokorn, znan zlasti kot odličen fotograf in ustanovitelj foto kluba Anton Ažbe. Srebrna grba pa dobila občinska svetnica Zorica Škorc in Društvo upokojencev Škofja Loka. **D. Ž.**

ŠKOFJA LOKA

Razstava in podpis listine

Ob deseti obletnici pobratenja med občinama Škofja Loka in Maasmecheln bodo jutri, 1. julija, v galeriji Ivana Groharja v Škofji Loki odprli razstavo likovnega društva Makk iz Maasmechelna. Razstavlja enajst likovnih umetnikov iz pobratenege mesta, njihova dela pa bodo na ogled do 12. julija. Ob jubileju pobratenja pa bosta župana **Georges Lensen** in **Igor Draksler** podpisala listino o nadaljnjem sodelovanju. **D. Ž.**

Začetni udarec ministru

Minuli petek je minister za šolstvo in šport Igor Lukšič z začetnim udarcem simbolično odprl novo nogometno igrišče v Železnikih.

ANA HARTMAN

Železniki - V Železnikih so v petek uradno predali namenu novo nogometno igrišče, ki so ga uredili po predlanski ujmi. Katastrofe se dobro spominja tudi minister za šolstvo in šport **Igor Lukšič**, ki je tri dni po ujmi s skupaj s sinovoma prišel na pomoč v Železnike. "Tu ni bilo niti sledu o igrišču, na katerem je moj sin pred tem odigral nekaj tekem. Ugotovili smo, da ne moremo nič narediti," se spominja minister, ki je slabi dve leti kasneje z začetnim udarcem na krajši prijateljski tekmi med železnikarskimi mladinci in kadeti simbolično odprl novo nogometno igrišče, kasneje pa se je domača članska ekipa pomerila z ljubljansko Olimpijo.

Župan Železnikov **Mihael Prevc** je spomnil, da jim je novo igrišče z umetno travo, ki je ta čas eno najmodernejših na Gorenjskem, uspelo zgraditi z veliko pomočjo donatorjev. Za dobrih 333 tisoč evrov vredno investicijo so sredstva prispevali tudi ministrstvo za šolstvo in šport, okoljsko ministrstvo, fun-

Minister Igor Lukšič se rokuje z mladimi nogometaši iz Železnikov. / Foto: Črt Slavec

dacija za šport in Nogometna zveza Slovenije. "V kompleks, ki je v lasti občine, sodi tudi nov klubski objekt. 130 tisoč evrov vredno investicijo je v celoti pokrila občina," je še dodal Prevc.

Do začetka maja so železnikarski nogometaši morali vse tekme odigrati v gosteh, treningi pa so potekali na manjših okoliških igriščih. "Po 21 mesecih, ko je bilo na tem mestu vide-

ti samo razdejanje, smo dobili dva lepa objekta, ki bosta služila razvoju nogometa v Železnikih," je dejal **Niko Bertonec**, predsednik domačega nogometnega kluba, ki upa, da se bo v proračunu občine za prihodnje leto našel denar še za dokončanje razsvetljave.

Na odprtju je župan znova spomnil, da je država letos kar za 75 odstotkov zmanjšala sredstva za odpravo

posledic predlanske ujme ter pozval ministre in poslance, naj zagotovijo potreben denar za normalno nadaljevanje sanacije. Minister Lukšič je na županov apel odvrnil: "Ni dobro, da so pristojni odločili zmanjšati sredstva za urejanje hudaournih vod. Prav je, da preventivno reagiramo, saj so ravno Železniki zgled, kaj pomeni, če se čaka, da pride vodna ujma in naredi škodo."

Soglasje presenetilo uradnike

"Četrta razvojna os naj gre proti Sovodnju in ne skozi Kopačnico," so se strinjali gorenjevaško-poljanski svetniki in s tem presenetili državne uradnike.

BOŠTJAN BOGATAJ

Gorenja vas - Zadnje sejo občinskega sveta, ki jo je župan Milan Čadež sklical v kulturnem domu na Sovodnju, je obiskala številna delegacija pripravljavcev dokumentacije četrte razvojne osi (povezovalna cesta Ljubljana-Severna Primorska, ki vključuje ureditev škofjeloške in gorenjevaške obvoznice ter še nedorečene povezave med Gorenjo vasjo in vasjo Želin na primorski strani) na čelu z Gregorjem Ficikom, direktorjem Direkcije RS za ceste.

"Želimo si realizacije, vendar danes ni zaključena niti umestitev trase v prostor," je uvodoma povedal Ficiko, ki predvideva realizacijo projekta do leta 2013: "Za zdaj smo zaradi različnih pogledov še zelo daleč od gradnje, saj stališče občin do variant ni enotno, hkrati pa je načrtovanje zelo težko." Namen obiska in predstavitev poteka ceste je bil,

da bi končno dosegli konsenz glede izbire variant med občinama Gorenja vas-Poljane in Cerklje. Znano je, da v Cerkljem želijo povezavo prek doline Kopačnice in navezavo na smučišče, v Gorenji vasi pa jo odločno zavračajo (varovano območje Natura 2000, načrti razvoja turizma ...) in ne želijo, da bi postal Sovodnj slepo črevo Gorenjske.

"Pred leti smo sprejeli sklep, da nasprotujemo posegom v Hotavlje in Kopačnico ter tudi, da naj se Poljanska dolina poveže z dolino Idrije," je povedal domači župan Milan Čadež in hkrati zavrnil očitke, da je njihova občina zaviralec postopkov in krivec, da za ta projekt morda ne bo možno črpati denarja iz evropskih skladov. Helena Šolar z okoljskega ministrstva in projektantka Suzana Simič sta predstavili študije variant, ki so pokazale, da je najboljša južna, optimizirana povezava prek Sovodnja s

Večina Sovodnjčanov se strinja, da naj gre cesta čez Sovodnj (sedanja povezava je v katastrofalnem stanju), kar so svetniki soglasno potrdili, vključno z zahtevo, da cesta ne sme iti skozi Kopačnico in da naj vzporedno resno obravnavajo tudi varianto proti dolini Idrije.

1400 metrom dolgim predrom pod Kladjem!

"Zaradi zahteve vaše občine bomo še enkrat opravili študijo več variant (rezultat letošnjo jesen), kjer bomo vključili tudi varianti proti dolini Idrije," je pojasnjevala Šolarjeva in opomnila, da bo treba najti vsaj minimal-

no soglasje lokalnih skupnosti. Svetniki so uradnike opozarjali, da naj gre nova povezava proti Sovodnju in naj bo urejena vsaj za hitrosti kot veljajo sedaj. Soglasna podpora, roke so vzdignili tudi nekateri krajani, je bila za pripravljavce ceste veliko presenečenje.

CERKLJE

Uspešni devetošolci pri cerkljanskem županu

Župan **Franc Čebulj** je letos sprejel devetošolce, ki so vsa leta imeli odlični uspeh in tiste, ki so se izkazali s prizadevnostjo, vsestransko aktivnostjo in zglednim vedenjem. Skupaj jih je bilo 23: **Luka Bezovšek, Monika Slemc, Gašper Gašpirc, Anja Golja, Matic Marn, Katja Grkman, Julija Rozman, Ana Humar, Tjaša Sorčan, Tajda Jager, Davor Novak, David Puškarič, Barbara Pfeifer, Jerneja Burgar, Laura Erzar, Ema Korošec, Tadeja Snedec, Katja Žaler, Lara Ciperle, Ana Šink, Vesna Golob, Nina Gostan in Tina Jenko.** Župan in nova ravnateljica **Damijana Božič Močnik** sta jim čestitala za dosednji uspeh in jima zaželela tudi uspešno nadaljevanje šolanja, za nagrado pa so prejeli knjigo *Nepozabni kraji sveta*. **S. Š.**

Razpis delovnega mesta
Slomedia d.o.o razpisuje mesto vodje projektov EU/Interreg Sosed/Nachbar za dobo treh let

Pogoji:

- dobro obvladanje slovenščine in nemščine
- (zaželeno osnovno znanje italijanščine in angleščine)
- obvladanje sodobnih konceptov elektronske komunikacije
- obvladanje sodobnih konceptov print-medijev
- novinarske sposobnosti in izkušnje
- sposobnost vodenja tima
- organizacijske sposobnosti
- sposobnost prevajanja /slo/nem
- poznavanje slovensko-avstrijskega prostora

Plača: po pogojih odobrenega projekta
Prijave do 13. 7. 2009 na naslov: Slomedia d.o.o.
Tarviserstrasse 16, A-9020 Celovec

ROVINJ - VRSAR, HRVAŠKA

Last minute ponudbe

Zakorakajte v svet udobja, kakovosti in stila, ki vam ga ponujajo hoteli Maistre, ki se nahajajo v prečudovitih in slikovitih istrskih mestecih - Rovinju in Vrsarju. Prav za Vas smo pripravili veliko posebnih ponudb, ki Vam bodo omogočile, da boste preživeli nepozaben dopust na morju po najugodnejših cenah.

- nočitev z zajtrkom na osebo na dan že od 39 €
- polpenzion na osebo na dan že od 41 €
- dnevni najem apartmaja za 3 osebe že od 61 €

maistra ROVINJ - VRSAR
Tel: +385 (0)52 409 518
E-mail: gorenjski@maistra.hr
www.gorenjski.maistra.com

ŽELEZNIKI

Poraz Železnikov s prvoligaši

V petek so se na prvi tekmi po odprtju obnovljenega nogometnega igrišča v Železnikih domači nogometaši pomerili z Olimpijo, na klopi katere je sedel Branko Oblak, v vlogi kapetana pa je bil Sebastjan Cimirotič (na sliki, obkrožen z igralci Železnikov). Pričakovano so zmagali Ljubljanci, novi prvoligaši, rezultat pa je bil 5 : 0. Vsi goli so bili doseženi v prvem polčasu. **Tomaž Bertonec**, trener NK Niko Železniki, je po tekmi povedal: "Glede na to da je bil nasprotnik Olimpija, smo igrali kar na polno. Rezultat je realen, lahko bi dobili tudi kakšen gol več, a na srečo nogometaši Olimpije niso bili ravno "pri strelu". Osredotočili smo se na protinapade in imeli dve lepi priložnosti." Nogometaši Železnikov sicer igrajo v 1. gorenjski ligi in so preteklo sezono končali na 3. mestu. "To je kar velik uspeh, saj smo od 22 tekem samo tri odigrali na domačem igrišču. Cilj v naslednjih dveh sezonah je uvrstitev v 3. ligo," je še dejal Bertonec. Po tekmi z Olimpijo so na igrišče stopili še veterani Železnikov in NK Ločan. Z 1 : 0 so bili boljši slednji. **M. B.**

Foto: Črt Slavec

ACH Volley v skupini F

Na prireditvi European Volleyball Gala 2009 na Dunaju so izžrebali skupine rednega dela odbojarske lige prvakov za prihajajočo sezono. Slovenski prvaki, odbojkarji ACH Volley, bodo igrali v skupini F, njihovi nasprotniki pa bodo francoski prvak Paris Volley, poljski viceprvak Asseco Resovia Rzeszow ter turški prvak Istanbul B. Sehir Beledyesi. Prva tekma naše prvake čaka 2. decembra. Odigrali jo bodo v gosteh pri poljskem Rzeszowu. **M. B.**

Več športnih novic in rezultati na :
www.gorenjskiglas.si/novice/sport/

Foto: Miroslav Braco

Smučarska zveza Slovenije
Smučarski klub Triglav Kranj

Organizacijski komite Kranj 2009/10

FIS CELINSKI POKAL 2009
V smučarskih skokih HS 109

Kranj, Gorenja Sava

Program: sobota, 4. julija 2009, ob 17. uri - I. tekma
nedelja, 5. julija 2009, ob 9. uri - II. tekma

Nastopili bodo odlični skakalci iz šestnajst držav.
Vstopnine ni. Prost vstop je darilo našim zvestim gledalcem.
Vabljeni!

Padalci nad Lescami

Slovenski padalci so na domači tekmi svetovnega pokala v skokih na cilj potrdili, da so najboljši. Pri ženskah je Irena Avbelj zmagala pred Majo Sajovic, na najvišji stopnički pa sta obe stali še kot članici ekipe Flycom ALC Lesce.

MAJA BERTONCELJ

Lesce - Najboljši padalci so se na letališču v Lescah v treh tekmovalnih dneh od petka do nedelje borili za točke svetovnega pokala v skokih na cilj. Tekma je bila letošnja druga od skupno šestih za svetovni pokal, organizatorjem iz vrst ALC Lesce pa je uspelo izpeljati vseh osem serij, kar so si padalci zelo želeli, saj prva tekma na Reki zaradi premalo izpeljanih serij ni bila priznana.

"Nastopilo je 37 ekip iz 18 držav. Tukaj so praktično vsi, ki v svetovnem vrhu kaj pomenijo, tekmovalci, ki letno opravijo od šeststo do osemsto skokov. Več kot polovica jih ima že deset tisoč skokov. Čeprav smo bili zadnja leta najboljši, je naš cilj letos priti med prvih pet reprezentanc. Konkurenca je kar velika," je povedal **Drago Bunčič**, vodja tekmovanja in trener slovenske padalske reprezentance. V ženski konkurenci je zmagala Irena Avbelj iz Pirnič (7 cm), ki sodi med tiste, ki imajo že več kot deset tisoč skokov. Tokrat je bila boljša od Kranjčanke Maje Sajovic (9 cm). Skupaj pa sta na najvišjo stopničko stopili v konkurenci ekip kot članici ekipe Flycom ALC Lesce, v kateri so bili še Gorazd Lah, Matej Bečan in Ju-

Irena Avbelj je bila najboljša tudi na letošnji domači tekmi svetovnega pokala. / Foto: Rožle Bregar

rij Kozjek. Le za centimeter so slavili pred Italijani, tretja pa je bila ekipa Elana v postavi Roman Karun, Uroš Ban, Senad Salkič, Borut Erjavec in Domen Vodišek. "Smo v polnem treningu, tako da je ta tekma za nas predvsem kazalec pripravljenosti. Velikih ciljev nisem imela, sem pa seveda poskušala pokazati največ, kar sem v tem trenutku sposobna. Avgusta nas čaka svetovno vojaško prvenstvo, kar je naš glavni cilj," je pojasnila **Irena Avbelj**, ki je v svoji karieri osvojila že toliko

naslovov svetovne prvakinja, da jih niti ne šteje več. Zanimivo, da med serijami nikoli ne pogleda na trenutno rezultatsko listo: "Skačem do konca in potem vidim, kje sem. Ne želim se vnaprej obremenjevati." Med moškimi je najboljšo slovensko uvrstitev dosegel Jurij Kozjek s sedmim mestom (6 cm), ki je s tem postal tudi državni prvak, zmagal pa je Italijan Giuseppe Tresoldi (4 cm).

Slovenski padalci so torej znova potrdili, da sodijo v sam svetovni vrh. "Imamo

zelo dobre razmere, ki nam jih omogoča Slovenska vojska. Velikokrat rad poudarim, da so za te naše uspehe zaslužni tudi vsi tisti padalci pred nami, ki so pripeljali ta šport tako visoko, da se mi z njim ukvarjamo profesionalno. Poudariti gre seveda tudi stroko na čelu s trenerjem in seveda naše delo, trening," je pot do uspeha pojasnil **Uroš Ban**, član ekipe Elana, najboljša ekipa zadnjih let. Naslednja tekma svetovnega pokala padalce čaka sredi julija v Nemčiji.

Zanimivi kolesarski boji okrog Trstenika

MIROSLAV BRACO
CVJETIČANIN

Trstenik - Kolesarska dirka za pokal Slovenije in 3. Pokal Gorenjskega glasa za dečke v vseh treh kategorijah je v deževnem vremenu minil v znamenju izredno zanimivih bojev.

Na 3,1 km dolgem krogu med Trstenikom, Žabljami in Čadovljami je bila najzanimivejša dirka vsekakor med dečki A, ki so znova dokazali, da delo v obeh mlajših skupinah ni zaman. Izmed domačinov se je najbolje izkazal član kolesarskega kluba Sava Kranj Gašper Katrašnik, saj je slavil zmago v kategoriji dečkov A. Drugi je bil David Per (Adria Mobil) in tretji Miha Poljanec (Sloga 1902 Idrija). Med dečki B je bil v ospredju le Žan Šolar na pe-

tem mestu. Zmagal je Jon Božič (Adria Mobil) pred Kristjanom Kumrom (Hit casinos Nova gorica) in Mitjo Serdinškom (Perutnina Ptuj). Dečki C ali začetniki v kolesarskem športu so nam pokazali, kaj so se

naučili, in res je bilo videti napet boj na kolesih vse do ciljne črte. Zmagal je Benjamin Muhič (Adria Mobil) pred Martinom Lavričem (Radenska KDFT), odlično tretje mesto je zasedel Savčan Borut Rakovec.

Teden skokov v Kranju

Smučarski skakalci so tekmovali na 34. tednu skokov v Kranju. V absolutni konkurenci je zmagal Primož Pikel (Ljubno BTC) pred Robertom Kranjcem (Triglav) in Mitjo Mežnarjem (Tržič). Pri cici-banih do 9 let je bil 2. Mark Hafner (Triglav), pri deklicah do 11 let 3. Nika Križnar (Tržič Trifix), pri dečkih do 10 let 2. Tjaž Košir in 3. Gašper Polajnar (oba Triglav), pri dečkih do 11 let 1. Jure Pogačnik (Tržič) in 2. Domen Prevc (Triglav). Pri dečkih do 12 let je bil 1. Bor Pavlovčič (Rateče Planica), pri deklicah do 15 let 3. Agata Stare (Bohinj), pri dečkih do 14 let 1. Anže Lanišek (Mengeš) in 2. Cene Prevc (Triglav), pri dečkih do 15 let 1. Aljaž Vodan (Triglav) in 2. Aljaž Žepič (Tržič). Pri mladincih do 16 let je zmagal Jaka Kosec (Mengeš) pred Aljažem Vodanom in Lukom Romšakom (oba Triglav), pri mladincih do 18 let Luka Leban (Tržič) pred Petrom Prevcem (Triglav), pri mladincih do 20 let je bil 3. Matej Dobovšek (Triglav). **M. B.**

Ali je rekreacija zabava?

MIROSLAV BRACO
CVJETIČANIN

Priljubljenost rekreacije dosega svoj vrhunec zato, ker ljudje čutijo potrebo po njej in ne zato, ker imajo zdaj več časa kot kadarkoli prej. Ta stavek sem slučajno slišal medtem, ko sem "udbovsko" vlekel na ušesa pogovor med dvema možakarjema v čakalnici pri zobozdravniku. V debato se nisem upal vključiti, ker sem pričakoval, da bom v nadaljevanju njunega pogovora zvedel še kaj novega. Nisem vedel, da imajo ob najvišji brezposelnosti zadnjih desetih let zdaj ljudje več časa kot kdaj prej. Bil sem skoraj prepričan, da je ravno obratno. Tisti, ki je v glavnem tako kot jaz samo poslušal svojega sogovornika, je izustil, da se ne strinja, da imajo ljudje več časa kot kdaj prej, ampak so zgolj bolj ozaveščeni in znajo pravilno oz. koristno izkoristiti svoj prosti čas.

Ozaveščanje? Seveda ... to je to! Tega ni nikoli preveč. Ob besedi ozaveščanje najprej pomislim na to, da nekoga prebudijo iz nezavesti, kar pa naj spet ne bi bil namen te strani, ki nosi naslov Rekreacija. Lahko bi bil kdo še užaljen, da smo ga imeli

za nezavestnega. Namen nove stare strani v torkovem Gorenjskem glasu bo predvsem opozarjati, kako "fletna" in koristna je lahko rekreacija in nič drugega. Ne bomo vam solili pameti niti vas učili, kaj naj bi bilo boljše v vašem življenju. To boste, če boste hoteli, sami razbrali iz napisanega.

Rekreacija je le oblika zabave brez umetnih pravil, pomeni uporabo časa na nedobičkonosen način in na človeško telo in duha deluje terapevtsko. Koristno zapravljen čas. Koristno predvsem zato, ker naredimo nekaj najboljšega za svoje počutje, za svoje telo. Ne se ustrašiti, ne bomo vas silili zgolj v telesno mi-

ganje. Na Glasu smo prepričani, da je za človekovo dobro počutje potrebno tudi miganje glave oz. možgančkov v njej ali zgolj samo duše, kjerkoli v nas že je. Poslušanje in ogled dobrega koncerta ali samo dobre plošče, ogled umetniške razstave, branje dobre knjige, revije oz. vsega, za kar mora migati še kaj drugega kot mišice na rokah, nogah in hrbtu ... za nas prav tako spada med rekreacijo. Torej je vse jasno? Da bi se počutili bolje, moramo početi nekaj, kar nam paše, nas veseli, osvobaja ali celo zdravi. Če tega ne doživljamo v službi (če smo zaposleni), kateri posvečamo skoraj vsak dan osem ur in več, po-

tem moramo odkriti ali najti še nekaj, kar nam bo vlivalo energijo, polnilo baterije, nas spravljalo v boljšo voljo in dajalo več volje do življenja. Rekreacija je zgolj zabava in terapija pa nič drugega. Na tej strani Gorenjskega glasa si boste lahko vsak torek prebrali nekaj o tem, kako lepo lahko preživite teden oziroma kaj počnejo nekateri ljudje okoli vas, ki imajo rekreacijo za način življenja.

In tik preden me je sestra povabila na zobozdravnikov stol, sem se vključil v pogovor omenjenih možakov. Skušal sem razložiti, da je rekreacija postala bolj priljubljena v razvitih območjih sveta, kjer je oblika življenja bolj sedeča, in da Gorenjska še zmeraj spada med območja, kjer ljudje precej delajo z rokami in imajo noge na tleh, ne pa da jim bingljajo s stola, tako da imajo fizičnih aktivnosti čez glavo že v sami službi, kaj šele doma v stanovanju, okoli hiše, na vrtu, na njivi, v sadovnjaku ... Gospoda se nista dala. Lepo sta me podučila, da je okopavanje njive ali vzdrževanje sadovnjaka lahko zelo lepa rekreacija, če jo znaš na tak način doživljati ...

GIBAJTE SE Z NAMI
MIROSLAV BRACO CVJETIČANIN

Vrhunec sezone

Ne samo po gibalni plati našega športnega društva, ampak po tisti, ki družjenje in gibanje podkrepi še z roštiljem in kako drugo pijačo, kot pa je izotonično energijska.

Vrhunec sezone mi, kole sarji in tekači, skupaj imenujemo Piknik rekreacijski športnega društva Gorenjskega glasa, ki se bo zgodil v petek, 3. julija ob 17. uri v rekreacijskem centru Vogu v Spodnji Besnici. Vabljeni vsi člani in ljubitelji društva.

Ker ne bomo samo jedli, pili, nič pa se gibali, smo sestavili program, ki bo spodbudil lakoto in žejo. Tekači bodo pod vodstvom predsednika društva Janeza Ferlica lahko tekali po razgibanih Besniških dobravah. Tek bo trajal odvisno od predsednikove lakote in žeje. Kolesarji pa bomo imeli zelo težaven popoldan ali drugače povedano: težko si bomo prigarali čevapčiče, perutničke, ražnjiče in brezalkoholne pijače, saj se bomo podali v osvojitve Bičkove skale. Za tiste, ki ne veste, kje je to, moram napisati, da je to še višje od kraja, kjer je sonce doma. To pomeni, da je Bičkova skala nad prijazno vasjo Dražgoše, ki je v treh gručah razprostrta po prisojnem pobočju Dražgoške gore na nadmorski višini od 700 do 980 metrov.

Za dodaten pogon strahu v kosti moram napisati, da je Bičkova skala še višje od 980 metrov nad morjem. Pravzaprav iz Dražgoš do Jelenšč, nad katerimi se kaže Bičkova skala, pelje eden najstrmejših klancev na Gorenjskem. Kako so tam asfaltirali tisto gamsovo stezo, ne vem, vem pa, da je za kolesarjenje skoraj neprijemna razen, če nisi Tadej Valjavec. In zakaj vas potem ženem tja gor? Iz čisto preprostega razloga. Ta klanec je tako strm, da je to že kar smešno in na takem klancu

človeka bolečina ne sili v jok, ampak v smeh, tako da zglejda, kot da se vam že malo meša od strmine. Da vas še malce bolj ustrašim, kar je moj resen namen danes, vas opozarjam, da do vrha ne pelje nobena gondola niti domačini ne sposojajo cepinov. Sami s svojo močjo, trmo in željo boste morali priti do vrha, tudi če boste pešačili ob kolesu. Ko boste na vrhu boste zadovoljni. Pozabili boste na vse tegobe, ki se mogoče skrivajo pod vašo kolesarsko majico in čelado, in sami sebi ne boste mogli verjeti, da ste v tako malo kilometrih premagali tako veliko nadmorsko višino ali prijazneje napisano, da je možno s kolesom doseči tako krasen pogled v dolino. Da ne se bi bralo tako strašno in se zaradi tega ne bi udeležili piknika, vam seveda ponujam popust. Tisti, ki tako kot jaz ne marate klancev, boste lahko obrnili v Nemiljah ali pa sploh ne boste počakali ob roštilju in čuvali polne gajbe. Nihče vam ne bo zameril vaše zamere do klancev, verjemite, saj smo sami razumevajoči ljudje. Tisti, ki boste vseeno rinili tja gor, pa vedite, da popusta ne bo. Drago boste plačali svojo odločitev, vendar sem prepričan, da boste po nekaj čevapčičih in mrzli radenski ublažili svojo energijsko izpraznitev.

Če ste napisano brali s strahom, se opravičujem, ampak resno opozorilo, da je Bičkova skala res visoko in da do tja pelje izredno strma cesta, ni odveč, kajti to cesto s strahospoštovanjem opisujejo prav vsi kolesarji, ki jim je uspelo to turo uvrstiti v lastno kolesarsko zgodovino.

Piknik bo v vsakem vremenu. Tekanje in kolesarjenje pa samo v primeru lepega vremena. Kolesarji molimo za dež, tekači pa za sonce (smeh).

Najtežji kolesarski maraton v Sloveniji

MIROSLAV BRACO
CVJETIČANIN

Pod imenom maraton Alpe Scott se skrivajo trije vrhovi, ki jih morate prekolesariti, da bi lahko rekli, da ste zmogli najtežji kolesarski maraton v Sloveniji.

Kolesarski navdušenci iz Kamnika so bili pred tremi leti enotnega mnjenja, da je slovenskim kolesarskim kreativcem treba organizirati maraton, ki bo veljal za najtežjega in bo vsakdo, ki ga bo prekolesaril, lahko sam nase izjemno ponosen. Tu ne gre za ekstremizem in napihovanje mišic, ampak zgolj za kolesarsko turo, ki je zelo popularna med kolesarji, vendar še nikoli ni bil po tej trasi speljan organiziran maraton za široke množice ljubiteljev rekreacije.

V sto tridesetih kilometrih mora vsakdo premagati kar dva tisoč metrov višinske razlike in v cilj priti v osmih urah. Start je v središču Kamnika in pot pelje naprej čez Komendo do Cerkelj na Gorenjskem, Olševka, Preddvora naprej proti Jezerskemu. V Preddvoru se že začne prvo vzpenjanje na prvi od treh vrhov. Čez Kokro do Jezerskega

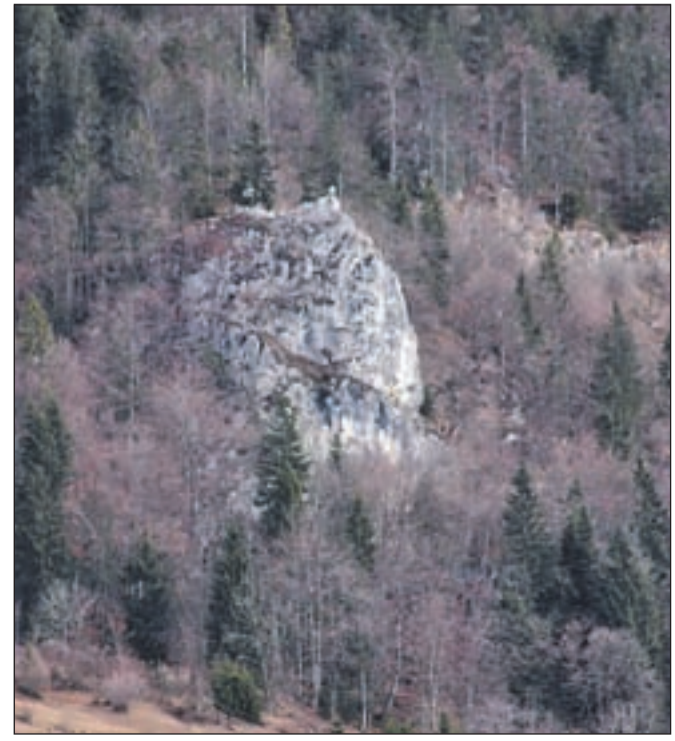

in naprej do Jezerskega vrha na 1218 metrih nad morjem! Klanec je neskončno dolg in tudi "polička", ko se peljete čez Jezersko, vam ne spusti srčnega utripa. Na vrhu, kjer je mejni prehod z Avstrijo, ni dobro pomisliti, kaj vse te še čaka do Kamnika, ampak samo na užitek, ki ga tako lepo speljana trasa ponuja. Spust proti Železni Kapli je pravi užitek. Ovinki so tako lepo speljani, široki in pregledni, da kolesarju kaj drugega kot užitek ne preostane. Po nekaj kilometrih krasnega spusta morate zaviti desno, kjer kažipot kažejo proti drugemu vrhu maratona, Pavličevemu sedlu, drugemu mejnemu prehodu, ki ga morate prečkati, da se vrnete spet v

Slovenijo. Seveda, če ste ta prehod sposobni doseči, saj do njega pelje pet kilometrov neverjetno strmega klanca. V teh nekaj kilometrih morate premagati kar 515 metrov višinske razlike! Sliši se nečloveško, vendar ko se pelješ po tej cesti in se ti v vsaki serpentin odpre pogled na prečudovito naravo, pozabiš na bolečine v nogah, rokah in hrbtu. Ob cesti je kar nekaj počivališč in počakati kako minuto, se okrepčati ter razgledati po okolico vam ne bo vzelo preveč časa. Mejni prehod Pavličevo sedlo je na 1339 metrih nadmorske višine. Od vrha sledi dolg in ne tako lep spust v Logarsko dolino, pravi turistični biser, katerega si morate ogledati. Na tako težkem in

hitrem spustu je previdnost seveda na prvem mestu. Skozi Logarsko dolino boste prekolesarili slikovite, zelo lepe vasice Solčavo, Luče, Ljubno in uživali ob pogledu na čisto reko Savinjo. Po dobrih tridesetih kilometrih kolesarjenja boste prispeli v Gornji Grad, ki napove še zadnji tretji vrh, ki ga boste morali doseči. Vzpon na Črničev ni pretirano zahteven, vendar po 110 prekolesarjenih kilometrih zna biti štiri in pol kilometre vzpona zelo napornih. Kdor ni privarčeval nekaj moči za osvojitve zadnjega, tretjega vrha, bo na tem vzponu plačal davek, ki si ga bo dobro zapomnil za naslednjič. Tretji, zadnji vrh maratona je na višini 902 metra in pomeni klanec klancev na maratonu Alpe Scott. Z vrha Črničeva do Kamnika je pot vselej navzdol in je spet pravi užitek za vse tiste, ki uživajo v lepi naravi, ne da bi poganjali pedala.

Cilj je v središču Kamnika. Komur uspe priti do cilja, se lahko potrepla po prsah. Maraton Alpe Scott je namenjen kolesarjem, ki so odlično telesno pripravljene in dobro vedo, da so v osmih urah sposobni prekolesariti celotno, izredno lepo in težavno traso.

KRIMINAL

HRUŠICA, KRANJ

Iz garaže ukradli luksuzni avtomobil

V noči na soboto je neznani storilec iz garaže na območju Hrušice ukradel štiri leta star BMW 730D Automatic kovinsko črne barve, na katerem so bile nameščene registrske tablice z oznakami KR-FLYBOX. Lastnik je vrednost svojega luksuznega vozila ocenil na okoli 45 tisoč evrov. Isto noč je s parkirnega prostora na Šorlijevi ulici v Kranju izginil leto dni star osebni avtomobil Volkswagen Caddy Life 1.9 TDI bele barve. Na vozilu, ki je vredno približno 18 tisoč evrov, pa so bile nameščene registrske tablice z oznakami LJ 22-5LX.

VISOKO

Izpraznili stanovanje

Na dan državnosti so nepridipravi vlomili v stanovanjsko hišo na Visokem pri Kranju, iz katere so odnesli za okoli osem tisoč evrov različnih gospodinjskih in akustičnih predmetov.

VOGE

Tatovi na gradbišču

Z gradbišča stanovanjske hiše v Vogah so neznani tatovi ukradli več kosov podpornih stebričkov, s čimer so lastnika oškodovali za približno tisoč evrov.

CERKLJE

Vandali v Cerkljah

Neki vandal je v noči na petek v Cerkljah namerno razbil stekla in vrata na delovnem stroju. Poškodoval je tudi motor, zato škodo ocenjujejo v višini dva tisoč evrov.

KRANJ

Radar vsak dan v drugi občini

Prometni policisti bodo tudi ta teden izvajali meritve hitrosti z radarjem, nameščenem v belem Renault Kangooju. Danes bodo med 12. in 20. uro na prehitre voznike prežali na območju občine Tržič, jutri med 5.30 in 13.30 na območju Kranjske Gore, v četrtek med 7. in 15. uro v občini Radovljica, v petek med 14. in 22. uro na območju Policijske postaje Kranj, za vikend pa bodo križarili po vsej Gorenjski. **S. Š.**

Slabo prezračevanje v predoru

V Darsu priznavajo, da bo treba v osemnajst let starem predoru Karavanke izboljšati ventilacijski sistem, ker sedanji ne zadošča najnovejšim predpisom.

SIMON ŠUBIC

Karavanke - Prejšnji teden so v cestnem predoru Karavanke izvedli redni dveletni test požarne zaščite oziroma t. i. dimni test, ki je po navedbah nekaterih prisotnih pokazal, da je prezračevanje v najdaljšem slovenskem enocestnem predoru naravnost katastrofalno. "Te navedbe ne držijo oziroma so najmanj pretirane. Res pa je, da gre za predor iz leta 1991 in da so potrebne izboljšave," odgovarja **Marjan Koler** iz službe za komuniciranje pri Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (Dars), ki upravlja slovenski del karavanškega predora. Dars je požarni preizkus izvedel skupaj z avstrijskim upravljavcem predora, avtocestno družbo Asfinag, in sicer približno na polovici predorske cevi, pri tem pa so se ravnali tudi po "napotilih" z reševalne vaje enot zaščite in reševanja, ki je bila sredi maja v predoru Karavanke. Mimogrede, analiza omenjene vaje javnosti še ni predstavljena, čeprav bi morala biti narejena v mesecu dni. Kot je pojasnil Koler, bodo rezultati dimnega testa, ki ga je opravilo avstrijsko podjetje Lachner & Partner, znani predvidoma v tednu ali dveh.

Dars trenutno sploh ne more podati neodvisne strokovne ocene o varnostnih razmerah v karavanškem predoru, ki so po mnenju nekaterih poznavalcev zelo slabe. Analiza tveganja v predoru, ki jo zahteva evropska direktiva in bo pokazala, kateri dodatni ukrepi so potrebni za zagotovitev potrebne požarne varnosti v predoru, namreč še ni končana. "Dotlej lahko zgolj ugotovimo, da gre za predor, ki je v obratovanju že osemnajst let, da je bil zgrajen na podlagi tedaj veljavnih predpisov in aktualnega stanja tehnike, ves čas pa je primerno vzdrževan in nadzorovan s strani pristojnih organov. Predor po oceni ni med najslabšimi, saj dobiva oceno dobro, torej je varnost več kot zadostna. Največ negativnih točk prinaša dejstvo, da je predor enocesten, brez rova za pobeg," pripominja jo na Darsu. Priznavajo pa, da sistem prezračevanja ne ustreza več novim predpisom in smernicam Slovenije in Avstrije. Upravljalca predora sta zato doslej poskrbela za dodatno tesnjenje prezračevalnih kanalov nad voziščema, v postopku je načrtovanje zamenjave portalnih sesalnih ventilatorjev, obe državi pa usklajujeta tudi

V Darsu zanikajo, da je obstoječe prezračevanje v karavanškem predoru katastrofalno, priznavajo pa, da so potrebne izboljšave. / Foto: Gorazd Kavčič

dolgoročne ukrepe gradnje rova za pobeg in v končni fazi gradnjo druge cevi. "V zadnjih študijah so ocenjeni stroški gradnje rova za pobeg in nadgradnja prezračevanja približno šestdeset milijonov evrov," je pojasnil Koler.

Strokovnjak za požarno varnost v predorih **Andrej Čufer** z Zgoše opozarja, da je obstoječa ventilacija povsem zgrešena, ker da samo razvleče dim po celotnem predoru. Po njegovem je reverzibilna ventilacija najbolj varna, najhitrejša in najcenejša rešitev za učinkovito prezračevanje karavanškega predora, ki naj bi Slovenijo stala le približno 7,5 milijona

evrov. "Ob požaru bi bilo zadimljenih samo sto metrov, pobeg bi bil prost v obe smeri po popolnoma čistem zraku. Omogočila bi tudi bistveno hitrejši dostop gasilcev do kraja požara," razmišlja Čufer, za katerega je gradnja druge cevi nesmiselna, tudi zaradi visokih stroškov in premalo gostega prometa. Na Darsu so s Čuferjevim predlogom sicer seznanjeni, a pojasnjujejo, da na podlagi sklepa meddržavne komisije za nadgraditev prezračevanja karavanškega predora na graški univerzi že izdelujejo ustrezno študijo, ki bo služila za pripravo projekta nadgradnje ventilacijskega sistema.

Z bencinskega servisa v avto

Tridesetletni motorist, ki je v četrtek zvečer pri bencinskem servisu v Škofji Loki nesrečno trčil v osebni avtomobil, je že trinajsta letošnja smrtna žrtev prometnih nesreč na Gorenjskem.

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka, Dobro Polje - Vožnja z neprilagojeno hitrostjo se je na dan državnosti tragično končala za tridesetletnega motorista iz okolice Škofje Loke. Gorenjske ceste so letos terjale veliko večji krvni davek kot lani, saj je doslej v prometnih nesrečah umrlo že trinajst oseb, kar osem več kot v enakem obdobju lani.

Tridesetletnik se je v četrtek kmalu po 20. uri z bencinskega servisa OMV v Škofji Loki vključil na prednostno Kidričevo cesto. Ker je (pre)naglo zapeljal desno proti centru mesta, mu je zdrselo zadnje kolo, motor pa je zato pričelo zanašati. Motorist je pri tem izgubil oblast nad motorjem, padel na desni bok in zdrsel na nasprotni vozni pas, po katerem se je v tistem trenutku z osebnim avtomobilom pripe-

ljala 19-letna voznica iz okolice Škofje Loke. Kljub takojšnjemu zaviranju in umikanju nesreče ni mogla več preprečiti, tako da je motorist trčil vanjo. Pri tem se je tako hudo ranil, da je bila ekipa Nujne medicinske pomoči iz

Škofje Loke nemočna v borbi za njegovo življenje.

V soboto popoldne pa se je na regionalni cesti z Dobrega Polja proti Posavcu hudo ponesrečila 42-letna Kranjčanka. Med hitro vožnjo s kolesom po klanecu navzdol

je zaradi manjših udarnih jam izgubila ravnotežje in padla po vozišču. Za hudo ranjeno kolesarko so najprej poskrbeli reševalci iz Zdravstvenega doma Radovljica, nato pa so jo prepeljali v Klinični center Ljubljana.

Prehitro speljevanje z bencinskega servisa je bilo usodno za tridesetletnega motorista.

Turistično društvo Tržič, Občina Tržič in PGD Tržič
vabijo

v soboto, 4. julija 2009,
v atrij in na parkirišče tržnice pri Občini Tržič
od 10.00 do 19.00 na

1. SVETOVNI FESTIVAL TRŽIŠKIH BRŽOL

Program: 1. sejem starin, rokodelska tržnica s prikazom starih obrti, tekmovanje ekip v kuhanju tržiških bržol, ustvarjalne delavnice za otroke in odrasle, razstava likovnih del, bogat kulturni program, voden ogled po starem mestnem jedru, ogled etnološke gostilne Pri Rodarju v Kurnikovi hiši

ob 19.00

Velika gasilska veselica s srečelovom in ansamblom
POP DESIGN

Info: Turistično društvo Tržič,
Trg svobode 18, 4290 Tržič, ☎ 04 / 59 24 730,
✉ tdrtrzijc@siol.net, www.brzolja.si

medijski pokrovitelj:
Gorenjski Glas

PODJETNIŠTVO & FINANCE

Z novim ukrepom naj bi ohranili 25 tisoč delovnih mest

Zakon o delnem povračilu nadomestila plače določa, da se bodo morali delavci na čakanju vsaj petino časa usposabljati.

BOŠTIJAN BOGATAJ

Vlada oziroma minister za delo, družino in socialne zadeve Ivan Svetlik je v začetku meseca predstavil nov ukrep vlade za blaženje posledic gospodarske krize. Pred pol leta uvedeno subvencioniranje polnega delovnega časa se je v gospodarstvu dobro prijelo, čeprav je okoli sedemsto gospodarskih družb do sedaj izkoristilo le približno enajst odstotkov od skupno 230 milijonov evrov, ki jih je vlada namenila temu ukrepu.

"Zakon o delnem povračilu nadomestila plače je ključen protikrizni ukrep, ki bo ustavil naraščanje brezposelnosti. Okvirno naj bi ohranili 25 tisoč delovnih mest in na ta način podjetjem omogočili ohranitev proizvodnje, delavcem pa zaposlitev," pravi minister Svetlik. Za ta ukrep je vlada skupno namenila sto milijonov evrov, od tega 24,5 milijona za letos, za prihodnje leto 64 milijonov evrov in za leto 2011 še dvajset milijonov evrov. Dodatno bo za usposabljanje delavcev namenjenih še 12,5 milijona evrov. Po zakonu bodo delavci med čakanjem na delo ostali zaposleni v matičnem podjetju in tako ohranili vse pravice iz delovnega razmerja. V tem času bodo morali prejeti 85 odstotkov plače, nadomestilo ne sme biti manjše od minimalne plače. Ob tem je treba poudariti, da se bodo morali delavci na čakanju usposabljati, zato vlada pričakuje, da bodo podjetja iz krize izšla močnejša.

Povračila v mesecu oziroma dveh

Zavod RS za zaposlovanje je ta mesec po vseh večjih mestih v Sloveniji na temo novega ukrepa pripravil posvete z delodajalci. Mi smo se udeležili posveta, ki so ga organizirali pri Območni obrtno-podjetniški zbornici Kranj, kjer je ukrep delnega nadomestila plač predstavila Sabina Špehar, svetovalka direktorice zavoda. "Z zakonom o subvencioniranju polnega delovnega časa in zakonom o delnem nadomestilu plač želimo ohraniti delovna mesta, saj je najslabša možnost brezposelnost. Dodana vrednost drugega ukrepa je obvezno usposabljanje," pojasnjuje Špeharjeva.

"Mali delodajalci so v podobnem položaju kot velika podjetja, le da so morda bolj previdni in se za ukrepe za subvencioniranje polnega delovnega časa in sedaj delnega nadomestila plač odločijo po premisleku. Seveda pa oba ukrepa koristijo tudi naši člani, saj se posledice gospodarske krize zelo poznajo tudi pri njih," pravi Daniela Žagar, sekretarka kranjske obrtne zbornice. Kriza je najbolj prizadela tiste obrtnike in podjetnike, ki so vezani na večja podjetja, med njimi tudi samostojne podjetnike posameznike.

Še danes čas za julijska nadomestila

Vloge za nov ukrep Zavod RS za zaposlovanje spreje-

ma od 8. junija, do srede prejšnjega tedna so jih našli 80, vendar datum oddaje ni pomemben.

Delodajalci, ki želijo sodelovati od 1. julija, morajo vlogo oddati do danes, odločbe pa bodo izdane v dveh do treh tednih po tem datumu. "Pogoji za kandidiranje podjetij so podobni ukrepu subvencioniranja polnega delovnega časa. Delodajalec se mora zavezati, da ne bo odpuščal, da bo izplačeval nadomestilo plače, v tem času ne smejo odrediti nadurnega dela (razen če tega ne morejo opraviti z delavci na čakanju), ob koncu leta pa ne smejo obračunati in izplačati nagrad organom vodenja in nadzora," pojasnjuje Sabina Špehar.

Vlada s tem ukrepom uresničuje napoved, da bo podpirala le zdravo gospodarstvo, zato pri ukrepu ne morejo sodelovati insolventna podjetja, torej v prisilni poravnavi, stečaju ali likvidaciji ali z velikimi dolgi. Pri obravnavanju vloge bodo pregledali poslovanje v obdobju zadnjih dvanajstih mesecev, kandidira lahko vsak, ki zaposluje po zakonu o delovnih razmerjih (samostojni podjetniki posamezniki ne morejo sodelovati).

Na posvetu so bili predstavljeni tudi nekateri izračuni. Če danes zaposleni prejema povprečno tisoč evrov plače (bruto zneski), bo od zavoda prejel petsto evrov, delodajalec prispeva 350 evrov.

► 11. stran

danes hočejo na morje, jutri bodo zahtevali računalnik, potem ...

potrošniški krediti

Ponujamo vam izjemne potrošniške kredite z nadvse ugodno obrestno mero. Komitentom lahko kredit odobrimo tudi brez zavarovanja, vsem pa podarimo še dvomesečni brezplačni najem sefa.

Kredit komitentom odobrimo tudi brez zavarovanja.

www.gbkr.si

Gorenjska Banka

DEJSTVA

"Država bo povrnila do petdeset odstotkov plače in prispevala največ petsto evrov za usposabljanja (za ves čas čakanja na delo), saj se mora delodajalec (in tudi delojemalec) obvezati, da bo dvajset odstotkov časa, ki ga prebije na čakanju, porabil za usposabljanje," pojasnjuje Špeharjeva. Razliko do 85 odstotkov plače (največkrat 35 odstotkov) mora zagotoviti delodajalec. Zgornji limit povračila države je 805 evrov, izračunan je glede na povprečje izplačil zadnjih treh mesecev.

Varčevanje

Delež posojil gospodinjstvom upada. stran 11

Podjetnica

Prof. dr. Danica Purg, IEDC - Poslovna šola Bled: "Naši ni enake šole na svetu." stran 12

Bankir

Z Matjažem Kovačičem smo se pogovarjali o razvoju in položaju banke. stran 13

NEPREMIČNINE

Gorenjska Banka Znižali smo cene za najem sefov.

**ODKRITO
O PLAČILNI
NEDISCIPLINI**

Grega Košir, Gekko projekt

"Trg se je v drugi polovici maja nekoliko odprl, zato bo šlo v prihodnjih mesecih bolje. Cene starejših stanovanj so padle, pri novih se lahko pogajamo."

Andreja Kern Egart, K3 nepremičnine

"Dela je dovolj, ogledov veliko, sklenjenih poslov pa nekoliko manj. Tudi zato, ker mediji neprestano poročate, da bodo cene strmoglavile."

Foto: Tina Dokl

Jani Nadižar, Domplan: "Obstajajo kupci, ki bi kupili takoj, vendar ne dobijo kredita, drugi se ga bojijo najeti, nekateri pa špekulirajo in računajo, da bodo izbrano nepremičnino jeseni lahko kupili ceneje. Ni nujno, da bo res tako. Nenormalno je bilo tudi prej, ko smo nekatera starejša stanovanja z lahkoto prodali dražje kot novogradnjo."

Foto: Tina Dokl

"Čeprav je nekaterim medijem in številnim 'poznavalcem' nepremičninskega trga uspelo prepričati kupce, da so stanovanja predraga in se spleča počakati na padec cen, pričakujemo, da bo do jeseni prodaja naše novogradnje še bolj živahna, saj dobiva končno podobo. Cen nismo in ne bomo spuščali, morda se bodo stanovanja celo podražila zaradi višjega davka," pravi Janez Bohinc iz Lokainvesta.

"Zaradi gospodarske krize smo gradnjo kompleksa Vile Vešter nekoliko zamaknili, kar pa ne pomeni, da bomo spuščali cene. Stroški so ostali enaki kot prej, cene stanovanj bodo skoraj enake lastni ceni, zato o nižanju sploh ne morem govoriti," pravi Jure Fleischman iz podjetja Alpinvest.

Trg se znova prebuja

Nepremičninski trg je v času finančno-gospodarske krize zelo nepredvidljiv. Agenti pravijo, da je ogledov veliko, promet gre na boljše, cene novogradenj ostajajo enake, starejše se ne cenijo več (v letu dni so padle za desetino).

BOŠTJAN BOGATAJ

Nepremičninski balon bo počil kot borzni ali Cene nepremičnin se bodo razpolovile sta le dva od številnih naslovov člankov, ki govorijo o velikem padcu cen nepremičnin. Vsaj za zdaj se to še ni zgodilo, čeprav Geodetska uprava RS v svojem poročilu za prvi letošnji kvartal pravi, da so cene v zadnjem letu padle za šest odstotkov. Danes je že jasno, da niso strmoglavile, trg pa se je skoraj ustavil, finančno-gospodarska kriza vpliva tudi na prodajo novogradenj.

Še pred dobrim letom je bilo na trgu povsem drugače. Za novogradnje je veljal velik interes, še preden so gradbeniki zasadili prvo lopato, saj je marsikdo predvideval, da bo svoje staro stanovanje z lahkoto prodal in z malenkostnim doplačilom prišel do novega stanovanja ali pa je bil nakup nepremičnine dobra investicija. Starejša stanovanja potrebujejo obnovo, zamenjati je treba stavbno pohištvo, radiatorje, vodovodno napeljavo, obnoviti tlake, morda celo streho in fasado večstanovskega objekta. Vse to so kupci v novogradnjo že dobili, hkrati pa bi v novi, bolj izolirani stavbi porabili manj za ogrevanje, parkirno mesto je ponavadi že v objektu, vendar ... Kriza je pocenila starejše nepremičnine (stanovanja in hiše), razkorak v vrednosti obeh se je povečal, zaostri so se pogoji kreditiranja bank.

Pa vendar, ali je sedaj čas za nakup novega stanovanja, hiše, morda stavbnega zemljišča. Cene starejših nepremičnin bi lahko še padle za desetino, cene novogradenj pa po zagotovilih investitorjev ne morejo več navzdol, saj naj bi že sedaj držali komaj lastno ceno. Ob tem je treba računati tudi na vse bolj prazno blagajno države, ki bi se lahko odločila in za nepremičnine uvedla višjo stopnjo davka na dodano vrednost (z 8,5 na 20 odstotkov).

Trg še ni pravi

Ali naše trditve držijo, smo vprašali nekaj gorenjskih nepremičninskih agentov in in-

vestitorjev. "Katastrofa," z eno besedo stanje na trgu opiše Jani Nadižar iz Domplana in nadaljuje: "Ogledi in klici so, realiziranega posla je malo. Cene se sicer nižajo, tudi do trideset odstotkov, vendar prodaja še ni prava." "Trg se je v drugi polovici maja le nekoliko odprl," pravi Grega Košir iz podjetja Gekko projekt. Razlogov za optimizem je več: "Nekateri so čakali in se načakali ter kupili nepremičnino." Trdi, da so cene starejših nepremičnin padle, pri novogradnjah se je o ceni mogoče pogajati. "Dela je dovolj, ogledov veliko, sklenjenih poslov pa nekoliko manj. Potencialni kupci tudi pri vas preberejo, da bodo cene nepremičnin padle za trideset odstotkov, in zato čakajo," pojasnjuje Andreja Kern Egart iz podjetja K3 nepremičnine. Popustov so deležni le kupci, ki imajo gotovino in plačajo takoj. Nadižar je prepričan, da mnogi špekulirajo in čakajo morebitne nove padce cen, Kern Egartova pa dodaja, da si kupci danes pripravljajo teren, pregledajo ponudbo in upajo, da bo cena padla.

"Kriza se vsekakor pozna. Kupci v negotovih časih ne upajo najemati hujših kreditnih obveznosti, zato se prej odločijo za nakup manjših stanovanj," pravi Janez Bohinc iz Lokainvesta. Med kupci prevladujejo mladi, ki se bodo v njihovo novogradnjo začeli vseljevati septembra. Investicije v vila bloke so se lotili tudi v podjetju Alpinvest. "Zaradi krize se je čas gradnje naših dveh (od skupno treh) objektov s trin-petsobnimi stanovanji zamaknil, sicer bi bili objekti že dokončani," pravi direktor Jure Fleischman.

Zaostreni pogoji bank

A vrag tiči v podrobnostih. To je zaostreno kreditiranje bank, ki so prej zahtevale le desetino lastne udeležbe kupca, danes vsaj trideset odstotkov, saj bi cena nepremičnin še lahko padla. "Kupci se bojijo za službo ali ne morejo ali ne upajo najemati kreditov. Če bo prišlo do množičnih zaplemb nepremičnin zaradi neplačevanja hipotekarnih

kreditov, pa bodo cene začele padati. Za zdaj pa poceni stanovanj ni," pravi Košir. Zanimivo je, da čakajo tudi prodajalci, ki se jim ne mudi s prodajo starejših ali novih stanovanj, hiš. "Za mrtvilo je zagotovo kriva kriza. Zaradi nestabilnih razmer mnogi ne upajo v velik nakup, saj velja, da je najboljši imeti gotovino, ne pa dolgovi," pravi Andreja Kern Egart. Kriza je pokazala zobe tudi med nepremičninskimi agenti oziroma podjetji. Na Gorenjskem jih je že nekaj manj.

Nekaj novih projektov se je na Gorenjskem povsem ustavilo, zato se bo morda čez leto, dve vse znova vrtelo zgolj okrog starih stanovanj in hiš. Teorija bi držala, če bi kupci pokupili novogradnje, ki so ali še bodo ponujene trgu. V Kranju Lokainvest gradi večstanovjski objekt Planina Jug, od srede tega meseca smo lahko na njihovi spletni strani opazili, da imajo rezerviranih ali prodanih okoli dve tretjini stanovanj. "Vse od začetka prodaje med kupci obstaja interes. Za sklenitev prodajnih pogodb pa so se v večji meri odločali spomladi, ko je bilo očitno, da ne bo predvidene korekcije cen navzdol," pravi Janez Bohinc. Prodajo stanovanj v tem objektu so začeli tik pred naj-

hujšo nepremičninsko krizo v Sloveniji, a so cene kljub temu ostale nespremenjene. "Naknadno smo se odločili za vgradnjo solarnega sistema za ogrevanje sanitarne vode, s čimer kupcem za isto ceno ponudimo več. S tem se bolj prilagajamo kupcem oziroma razmeram na trgu. Objekt je v duhu časa energetske varčevanja," pravi Bohinc. In če finančno-gospodarske krize, s tem pa tudi nepremičninske krize ne bi bilo? "Prepričan sem, da bi bili s prodajo že pri koncu, tako pa smo, glede na razmere, zadovoljni tudi sedaj," odgovarja Bohinc.

Po mnenju Jureta Fleischmana so kupci do sedaj čakali, kako se bo odzival delniški trg, ki se je v zadnjih dveh, treh mesecih zelo popravil. "Z zamikom se bo to stanje odrazilo tudi na nepremičninskem trgu," pravi. V Alpinvestu so projekt Vila Vešter v Škofji Loki načrtovali že v letu 2005, zato jasno odgovarjajo, da cene (te določajo v teh dneh) ne bodo spuščali. "Cena zemljišča je ostala enaka, tudi izvajalci jih niso spuščali, večina surovin je na enak ravnini kot pred krizo. Kdor sam gradi hišo, ve, da stroškov ni in ni konec. Kako naj bi potem investitorji spustili cene?" se sprašuje Jure Fleischman.

Še leto nazaj je moral kupec za enosobno stanovanje ali garsonjero v Kranju, Škofji Loki in Radovljici (ter okolici teh mest) odšteti nad dva tisoč evrov za kvadratni meter, na Bledu in v Kranjski Gori do šest tisoč evrov, na Jesenicah in Trziču okoli 1800 evrov za kvadratni meter. Do danes so cene padle za približno desetino, ponekod tudi več, še največji padec so dosegle cene apartmajev v Kranjski Gori - z vrtoglavih pet tisoč evrov na tri tisoč evrov za kvadratnih meter. Za stanovniško hišo mora kupec odšteti toliko kot lani - od 180 do 250 tisoč evrov (vendar ne na najboljših lokacijah, kjer se lahko cene tudi podvojijo ali potrojijo - Bled, Kranjska Gora).

VARČEVANJE, NADOMESTILO

Gospodinjstva so se lani manj zadolževala

Pri posojilih gospodinjstvom se je povečal delež posojil z nespremenljivo obrestno mero. Pri stanovanjskih posojilih so naraščala posojila z več 20-letno odplačilno dobo, najmanjše posojil v "švicarijih" pa je skorajda prenehalo.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana - Po podatkih Banke Slovenije so se gospodinjstva lani zadolževala manj kot v letu prej. Na to so vplivali zviševanje posojilnih obrestnih mer v večini leta, počasnejša rast plač v zasebnem sektorju v primerjavi z letom 2007, naraščajoča brezposelnost in krepitev splošnega nezaupanja, na povpraševanje po stanovanjskih posojilih pa še dodatno gibanje cen na stanovanjskem trgu in razvrednotenje finančnega premoženja na kapitalnem trgu.

Večina se zadolžuje pri bankah

Gospodinjstva so se zadolževala predvsem pri bankah, ki so v zadnjih treh letih delež pri financiranju gospodinjstev povečale na skoraj 70 odstotkov. V letih 2006 in 2007 so bančna posojila gospodinjstvom

letno porasla za okrog 25 odstotkov, lani le za 15 odstotkov, pri tem pa so stanovanjska posojila še ohranila visoko stopnjo rasti. Ker se je zadolževanje upočasnilo, se obremenjenost gospodinjstev z odplačevanjem posojil v primerjavi z letom prej ni opazneje povečala. Povprečen delež prejemkov, ki so jih gospodinjstva namenila odplačevanju posojil, je podobno kot predlani znašal 21 odstotkov, delež za plačilo obresti pa se je nekoliko zvišal zaradi hitre rasti obrestnih mer in prevladujoče spremenljive obrestne mere pri posojilih.

Obrestne mere dol, pribitki gor

Največje tveganje za odplačevanje dolga predstavljajo gospodinjstva z nizkimi prejemki in z brezposelnimi, manjše tveganje pa predvsem zaposleni v javnem sektorju.

Obseg novo sklenjenih bančnih posojil se je lani v primerjavi s predlani znižal, hkrati pa se je spreminjala tudi njihova ročnost. Pri stanovanjskih posojilih se je ročnost podaljševala, več kot dve petini vseh novih posojil je bilo sklenjenih z odplačilno dobo nad dvajset let. Pri potrošniških posojilih je bil "trend" drugačen, ročnost se je skrajševala, še zlasti proti koncu leta. Obrestne mere za posojila gospodinjstvom so se od lanskega oktobra dalje zniževale, hkrati pa so banke povečevale pribitke nad referenčno obrestno mero. Pri stanovanjskih posojilih se je spremenljiva obrestna mera do letošnjega februarja znižala za 2,5 odstotne točke, pri potrošniških posojilih pa nekoliko manj, za 1,8 odstotne točke. Banke so pri obrestnih merah za stanovanjska posojila ohranile pozitivno razliko v primerjavi z evrskim območjem,

obrestne mere so bile še vedno v povprečju za 1,2 odstotne točke višje kot v bankah z evrskega območja.

Potrošniška posojila cenejša

Potrošniška posojila s spremenljivo obrestno mero so bila cenejša kot v evrskem območju, s fiksno obrestno mero pa dražja. Tako pri stanovanjskih kot potrošniških posojilih se je lani povečal delež novih posojil, sklenjenih s fiksno obrestno mero. Pri stanovanjskih posojilih je bilo takih posojil 19 odstotkov, pri potrošniških pa več kot polovica. Zadolževanje v švicarskih frankih se je lani upočasnilo, proti koncu leta je skoraj povsem prenehalo, delež tovrstnih posojil pa je še vedno visok in predstavlja za gospodinjstva tečajno in obrestno tveganje. Pri kreditiranju v švicarskih frankih so prevladovala banke v večinski tuji lasti.

Znižali smo cene za najem sefov.

Gorenjska Banka

Večina gospodinjstev se odloča za posojilo v evrih (na sliki), najmanjše posojil v švicarskih frankih pa je skoraj povsem prenehalo.

Slovenska gospodinjstva so več kot dvakrat manj zadolžena kot gospodinjstva z evrskega območja, vendar je tudi njihovo finančno premoženje občutno manjše od premoženja evropskih gospodinjstev.

Z novim ukrepom naj bi ohranili 25 tisoč delovnih mest

◀ 9. stran

Če zaposleni prejema tri tisoč evrov, bo na čakanju prejel 2.550 evrov, vendar zavod prispeva le 805 evrov, preostalo mora zagotoviti delodajalec. Povračila za nadomestila plač bodo delodajalci prejeli v tridesetih dneh, za usposabljanja v šestdesetih dneh.

Pogoj za sodelovanje je usposabljanje

V ukrep delnega nadomestila plače je delodajalec lahko vključil eno leto, naenkrat z največ polovico zaposlenih, ki pa so lahko na čakanju le šest mesecev (lahko s prekinitvami). "Delavec na čakanju mora zares čakati na delo, v tem času ne more na dopust ali delati drugje. Vseeno pa lahko v tem času v skladu z njegovo pogodbo o zaposlitvi in zakonom koristi dopust ali je bolniško odsoten," je povedala svetovalka direktorice zavoda. Vse vloge zavod sprejema izključno elektronsko, ki pa jih morajo pristojni v podjetjih še natisniti, žigosati in podpisati ter poslati na Za-

vod RS za zaposlovanje, Rožna dolina, cesta IX/6, 1000 Ljubljana. Delodajalci morajo vlogam priložiti kvalitetne programe usposabljanja. "Tako naj bi dobili kvalitetne programe usposabljanja, ki so lahko prilagojeni kriznemu obdobju. Za vsak program, ki ga bodo navedli in je kvaliteten, bodo tudi prejeli povračilo stroškov. Ob tem je treba poudariti, da mora delavec že v obvestilu za čakanje prejeti jasna navodila, kje in za kaj se bo izobraževal," pravi Sabina Špehar. Tretja priloga delodajalca le zavezuje k spoštovanju pogodbenih določb. Daniela Žagar na vprašanje o težavah pri zagotavljanju usposabljanja za delavce na čakanju odgovarja: "Če bodo morali delodajalci najemati zunanje institucije, potem lahko govorimo o velikih dodatnih stroških. Sicer pa je nadgradnja znanja nekega delavca za vsakega delodajalca dobrodošla, žal pa je z ukrepom določeno povračilo le petsto evrov na delavca. Upam, da bo to dovolj in zaradi tega izobraževanja ne bodo nekvalitetna."

Zavod RS za zaposlovanje beleži skoraj 85 tisoč brezposelnih, kar je za 38 odstotkov več kot v istem obdobju lani. Zato imajo tudi letos pripravljen nabor ukrepov aktivne politike zaposlovanja. Vanj naj bi letos vključili 68 tisoč oseb ali skoraj dvakrat toliko kot lani (na voljo imajo sto milijonov evrov). Med zanimivejšimi ukrepi, ki so vzbudili pozornost delodajalcev, sta plačilo za delovni preizkus (zavod delodajalcu krije stroške poskusne dobe za novega delavca) in usposabljanje na delovnem mestu (zavod delodajalcu plača stroške usposabljanja za delavca). Ukrepa se ne izključujeta. Pred meseci je zavod objavil tudi razpis Zaposli.me, po katerem delodajalci za enoletno zaposlitev brezposelne osebe iz ciljnih skupin pridobijo subvencijo v višini štiri tisoč evrov, za dveletno zaposlitev osem tisoč evrov. Podoben razpis s sorazmerno nižjimi subvencijami je tudi za zaposlovanje brezposelnih za krajši delovni čas.

Sabina Špehar pojasnjuje: "Pogoji za kandidiranje podjetij so podobni kot pri ukrepu subvencioniranja polnega delovnega časa. Najpomembnejši je, da v tem času ne bo odpuščal."

"Ukrep nadomestila plače za čakanje na delo pozdravljamo, čeprav bi vsi rajši imeli posel. Cilj zbornice je, da jim pomagamo pridobiti nove pogodbe in odpiranje tržnih priložnosti," pravi Daniela Žagar.

PODJETNICA

Gorenjska Banka Znižali smo cene za najem sefov.

Naši ni enake šole na svetu

Prof. dr. Danica Purg, ustanoviteljica in dekanica IEDC - Poslovne šole Bled

BOŠTJAN BOGATAJ

Prof. dr. Danica Purg je leta 1986 na Brdu pri Kranju ustanovila eno prvih poslovnih šol v Srednji in Vzhodni Evropi, ki se je ob prelomu tisočletja preselila na Bled. Danes IEDC - Poslovna šola Bled na študij MBA in druge oblike izobraževanj privabi od tri do štiri tisoč menedžerjev na leto z vsega sveta. Področje predavateljice Purgove zajema stile vodenja in osebni razvoj menedžerjev s posebnim podarkom na timske delu in organizaciji lastnega dela in časa. In kot lahko razberemo iz pogovora, veliko podarka namenja etični, moralni vzgoji in izobraževanju voditeljev, menedžerjev.

Trenutno je najbolj aktualna razprava o gospodarski krizi. Zakaj smo si jo zaslužili?

"Ne moremo govoriti le o gospodarski krizi, ampak o krizi vodenja. Pokazalo se je, da ima veliko menedžerjev v svetu probleme z etičnim vodenjem. Naj bom samokritična: sokrivi smo tudi v poslovnih šolah. Med nemožnosti je veliko harvardskih diplomantov, pa seveda tudi iz drugih poslovnih šol. Vsekakor šole že dolgo razpravljajo o tem, da bi uvedle katedro za etiko, mi jo imamo že od obstoja šole. Vendar to ni dovolj."

Kaj bi morali storiti?

"Več načinov poučevanja etike je. En način je spoznavanje zgodovine etike, etične smeri, kaj je ta pomenila za posameznega filozofa, misleca. Bolj pomembno je, da na konkretnih primerih, ki se dogajajo vsak dan, pokažemo pravi odnos in odpravimo dileme. Kot vodja vem, da se z etičnimi vprašanji srečuješ vseskozi. Vodja ima vedno moč: zamislite si kakšno imajo Boško Šrot in drugi lastniki ali menedžerji velikih podjetij! Takšni ljudje morajo biti zelo trdni, ne sme jih zaneesti, ne smejo kar pograbiti in obrniti nečesa v lastno korist. Na to moramo pripraviti menedžerje in usposobiti njihovo samorefleksijo. Zato na naši šoli učimo pravila etičnega vedenja in spodbujamo ljudi k razmisleku."

Govorite o odpravljanju posledic ene največjih kriz. Pa vendar, ali obstaja preprosta rešitev za izhod iz nje?

"Preprostih rešitev na zahtevne probleme ni. To bi bil odgovor za milijon evrov. Svet je šel predaleč. Tudi preprostih odgovorov na ekološko krizo ni. Poglejte, kaj se dogaja! Danes se z ekologijo večina ukvarja zgolj za lastno promocijo. Radikalni problemi zahtevajo radikalne spremembe obnašanja. Radikalno bi bilo, da bi v vseh poslovnih šolah uvedli v predmete tudi etična vprašanja oz. dileme. Vendar, kako jih pripraviti, če pa danes nimamo na voljo dovolj usposobljenih profesorjev za to!"

Bi bila to že rešitev?

"To bi bil le en kamenček v mozaiku. Vsakdo bi se moral truditi, da bi bilo v svetu več enakosti, demokracije, manj korupcije ... S poučevanjem tovrstnih pravic bi morali začeti že v osnovni šoli. Ob prelomu tisočletja so si Združeni narodi zadali med drugim tudi cilj, da leta 2015 ne bi več poznali revščine. Pa vendar danes v Afriki nimajo zagotovljene niti pitne vode. Zato jim moramo pomagati. Pred kratkim sem podelila pet štipendij Afričanom. Tam sem spregovorila tudi o odgovornosti poslovnih šol za krizo. Brez odziva drugih. Želim opozarjati na lastno odgovornost, grem na živce svojim kolegom, saj bi morali biti nekoliko bolj samokritični. Seveda pa moramo spreminiti tudi zakonodajo, v ospredje mora stopiti večja kontrola družbe na sploh."

So torej ukrepi vlade za blaženje učinkov gospodarske krize zgrešeni? Bi morali bolj v smer vašega razmišljanja?

"Vsaka vlada je danes v hudih težavah. Novinarji jo zelo kritizirajo, tako kot francoski svojo, pa nemški svojo ..., ampak v vladi morajo vseskozi sprejemati kompromise med tistim, kar je dobro danes, in tistim, kar bo dobro jutri. Podobno je v menedžmentu; gre za vodenje z dvojno strategijo. Poglejte, brez blažilnih ukrepov, s katerimi razdeljujejo evre ubogim podjetjem, bodo ljudje na cesti, bo revolucija in ne bo vlada mogla narediti nič za svoje ljudi. Po drugi strani pa bo morala vlada večji del posvetiti razvoju. Za te pa se mora s partnerji sporazumeti, katera področja in kako se bomo razvijali."

V katero smer bi morala Slovenija?

"Najprej bi morali združiti vse intelektualne napore in opredeliti kaka tri področja, na katerih bi bili lahko vodilni v svetu. Vse skupaj bi povezali v konkurenčne grozde, nikakor ne v avtomobilsko industrijo, ampak bi, na primer, razvijali zdravo hrano, zdravo okolje. Tu bi lahko naredili velik premik. Zelo uspešni smo tudi v industrijskem oblikovanju, v grozd bi lahko povezali oblikovanje, estetiko, etiko in ekologijo. Pred časom je pri nas študiral Američan, ki bi Slovenijo spremenil v tehnološki park za kvaliteto življenja. Ves svet bi hodil k nam proučevati kvaliteto življenja. Preprosto povedano, nekaj novega se moramo izmisliti. Fantastično bi bilo, če bi Danica Purg to vedela, vendar ne ve."

Dobite veliko idej od študentov? K vam prihajajo iz vsega sveta.

"Odkvisno. Asociacij je veliko. V Rusiji sem pred kratkim dobila veliko idej, zato se kmalu vračam na razgovor z Združenjem ruskih menedžerskih šol. Premleli bomo ideje o tem, kaj bi lahko prispevali svetu. Sem zelo radikalna, zato bom predlagala nove ideje učenja, ki pa jih moramo predstaviti tudi Zahodu. To je naš prispevek. Danes veliko govorimo o učenju na metaforah. V Afriki sem dobila idejo, da bi naš izvoz usmerili k njim. Najprej se moramo seveda sestati in jim skupaj ponuditi investicije, prek katerih bi lahko v prihodnosti zaživel. To moramo narediti kot skupen projekt slovenskega gospodarstva, ne vsak posebej!"

Ste si 23 let nazaj, ob ustanovitvi šole, predstavljali, da boste uspeli, da boste spoznali svet, številne zanimive ljudi, znali hitro videti pravo priložnost?

"Ne, domišljavo bi bilo to trditi. Sem pa zelo ambiciozna. Vedela sem, da bom nekaj naredila, da se ne predajam. Želela sem postaviti šolo, ki bo dajala pečat Sloveniji in svetu. Že kot otrok sem bila mednarodno usmerjena, s predsednikom Danilom Türkom se npr. pozna iz klubov OZN, kjer smo se mednarodno udeleževali. Želim povedati, da mi je bila Slovenija že od nekdaj premajhna. Hotela

Prof. dr. Danica Purg, predsednica IEDC - Poslovna šola Bled

sem postaviti na noge nekaj enkratnega. Mi ne moremo biti Harvard, Cambridge, nobena kopija, ampak edinstveni. Tehnično smo morali komu podobni, po vsebini in poudarkih pa ni enake šole na svetu."

Začeli ste na Brdu pri Kranju, sedaj ste na Bledu. Načrtno? Kako pomembna je lokacija poslovne šole?

"Bled je izredno dobra lokacija za tako ustanovo. Sicer pa smo prišli na Bled v krizi. Na Brdu do nas niso bili

prijazni, menjavale so se vlade, nekateri so nas podpirali bolj, drugi manj, nobeden pa k razvoju ni prispeval nič. Iskala sem druge možnosti, od Kamnika, Brda pri Ljubljani in podobno. Odzvala sem se ponudbi takratnega župana Bleda Golca, poklicala arhitekta in se je začelo. V enem tednu sem uredila vse. To izhaja iz moje mladosti, da težavo obrnem sebi v prid."

Kako vam uspe na Bled, v Slovenijo privabiti do štiri

tisoč študentov letno in ugledne profesorje iz vsega sveta?

"Tako, da si 24 ur na dan v službi in s projektom, imenovanim IEDC - Poslovna šola Bled, živiš. Energijo pa hkrati prenašam na kolektiv, tudi sodelavci živijo s šolo. Pomembno je tudi, da nikoli nisem popuščala pri kakovosti procesa izobraževanja. Prej so delali tako, da bi bila jaz zadovoljna, sedaj so tako okuženi z virusom kakovosti, da mi velikokrat predlagajo še boljše delo."

Prof. dr. Danica Purg je po rodu Štajerka s Ptujске Gore, danes živi na Mlaki pri Kranju. Poročena je z Nizozemcem, nima otrok, zato resno razmišlja, da bi premoženje prepustila šoli. Na Gorenjsko je prišla poučevati na kranjsko visoko šolo, sedanjo Fakulteto za organizacijske vede. "Sem državljanka sveta. V svojem domačem okolju se sicer dobro počutim, nikoli nisem imela občutka, da bi bili Gorenjci kaj drugačni kot Štajerci, ampak enako je tudi na Nizozemskem, v Londonu ali Parizu," pravi. IEDC - Poslovna šola Bled vodi kot podjetnica. Vsepovsod išče in vidi priložnosti za nov razvoj. Neizmerno uživa v delu dekanice, kar opažajo tudi študenti in profesorji. Privabi jih v Slovenijo, na Bled, zato, menimo, bi lahko uspešno vodila katerokoli podjetje. "Nikakor ne tovarne cigaret. Videti moram koristnost projekta. Najboljša sem v izobraževanju, v njem vidim velik potencial. Verjetno bi bilo tako tudi v zdravstvu in pri drugih družbeno koristnih delih," pove Danica Purg. Pravi, da je že od majhnega rada nastopala v javnosti. To se v pogovoru opazi, saj odgovore pove hitro, odločno, z velikim številom anekdot in z veliko mero ponosa na opravljeno delo.

BANKIR

Znižali smo cene
za najem sefov.

Slabi krediti so posledica krize

Matjaž Kovačič, predsednik uprave Nove KBM

BOŠTJAN BOGATAJ

Nova Kreditna banka Maribor je sredi meseca v središču Kranja v skladu s strategijo bližanja ponudbe banke svojim komitentom odprla novo podružnico. Ob tej priložnosti smo Matjaža Kovačiča, predsednika uprave Nove KBM, povabili k pogovoru.

Najprej nas zanima odločitev za vstop na nasičen bančni trg v Kranju. Najbrž ste opazili, da je samo v okoličini vaše nove podružnice še pet drugih bank. Zakaj torej odprtje enote v Kranju?

"Zagotovo je trg nasičen, vendar imamo na Gorenjskem veliko komitentov, med njimi prevladujejo pravne osebe. Že to je zadosten razlog za širitev naših podružnic in poslovalnic, sicer pa smo si pred časom zastavili strategijo, da v vseh upravnih središčih odpremo podružnice. Čeprav smo lastniki Poštne banke Slovenije in smo zaradi tega prisotni skoraj po celi Sloveniji, pa je kompleksnost storitev v mreži Nove KBM večja kot v mreži Poštne banke."

Ali strategija nalaga nove širitve Nove KBM na Gorenjskem?

"V načrtu imamo odprtje poslovalnice ali dveh, saj želimo biti tudi fizično bližje našim komitentom, odročnejše dele pa bomo tako kot do sedaj pokrivali prek Poštne banke Slovenije."

Svet je v času ene največjih gospodarskih kriz. Spominjamo se, da ste že pred meseci trdili, da velikega kreditnega krča, velike kreditne krize ni. Gospodarstvo pa ima danes največ težav zaradi likvidnosti. Kako jim lahko pomagate v Novi KBM?

"Nisem trdil, da kreditnega krča ni, vendar tako dramatično, kot se je prikazovalo stanje na tem področju, nikakor ni bilo in ni niti danes. Podjetja potrebujejo posojila predvsem zaradi upada njihovih prihodkov in ne zato, ker banke ne bi bile sposobne podpirati njihovih novih razvojnih projektov. Drži pa, da se banke, ki niso domicilno slovenske (lastniško v slovenskih ro-

kah), do določene mere umikajo z našega trga, zmanjšujejo svoja tveganja in je zato pritisk na kreditiranje na slovenske banke toliko večji. Že lani oktobra smo najavili in objavili naš pogled na krizo, po katerem moramo banke odigrati odgovorno vlogo in omogočiti financiranje gospodarstva. To v Novi KBM uspešno izvajamo. Podatki kažejo, da smo v prvih štirih mesecih zagotovili skoraj 35-odstotni delež vseh novih kreditov, ki so bili odobreni v slovenskem bančnem sistemu. To je na dolgi rok nevzdržno, zato upam, da se bodo tudi druge banke aktivneje vključile v kreditiranje gospodarstva."

V kolikšni meri vam bo pomagala pred kratkim objavljena jamstvena shema? Jo boste sploh koristili?

"Seveda. Menim, da bo jamstvena shema v veliko pomoč bankam, vendar je razdeljena na nove posle in obnavljanje obstoječih poslov. Vprašanje je, koliko je danes kvalitetnih novih projektov, ki jih je vredno znotraj jamstvene sheme podpreti."

Izraza tajkunski kredit pred dobrim letom in pol najbrž niste niti poznali, danes Banka Slovenije trdi, da jih je v slovenskih bankah za 1,6 milijarde evrov. Kaj tajkunski krediti pomenijo za vaše poslovanje?

"Težko je definirati t. i. tajkunske kredite. Najbližje mu je definicija kredita, ki je bil dan podjetju, ki je bilo ustanovljeno s strani uprave tega podjetja za njegov prevzem. Takšnih kreditov je bilo pri nas relativno malo, seveda pa se pod ime tajkunski kredit tlačijo tudi vsi krediti za finančne holdinge. Vendar je njihov osnovni posel nakup in prodaja podjetij oziroma deležev v njih. V nekem obdobju smo se v Novi KBM odločili, da bomo opravljali tudi tovrstne storitve, saj jih poznajo banke povsod po svetu. Holdingi in njim podobni igralci na trgu, ki najemajo preveč kreditov glede na svoj kapital, pa predstavljajo povečano tveganje, zato tudi obstajajo bančni predpisi, po katerih vsako takšno po-

sojilo bolj obremenjuje kapital banke."

Koliko takšnih posojil je v masi vseh posojil Nove KBM?

"Odkvisno od definicije. Mi mislimo, da jih je za okoli petdeset milijonov evrov, kar je glede na 4,5 milijarde evrov bilančne vsote malo, če bi prišteli še vse holdinške kredite, je vsota nekoliko večja, torej na ravni petih odstotkov bilančne vsote (okoli 230 milijonov evrov, o. p.)."

Bi vam tajkunske kredite nadzorniki oziroma lastniki lahko šteli v minus?

"Šlo je za povsem običajno poslovanje. Ob tem je treba poudariti, da smo v tem delu kreditiranja izpostavljeni manj, kot znaša naš tržni delež na slovenskem bančnem trgu."

Sprašujemo zato, ker se bliža skupščina lastnikov, ki je letos v mnogih slovenskih velikih podjetjih najprej namenjala nadzornike, nato še upravo. Tajkunski krediti so lahko priročen naboj za odstavitvev ...

"To ne bi mogel biti razlog. Lastnik ima sicer vedno pravico upravi povedati, ali delo opravlja dobro ali ne oziroma ji zaupa ali ne. To nam je dano s funkcijo. Menim, da je treba kakovost vodenja presojsati v celoti, v daljšem časovnem obdobju, ne pa po posameznem primeru. Sam bi, tako kot marsikateri kolega v upravi po vsem svetu, danes drugače reagiral s svojimi naložbenimi aktivnostmi. Če bi se zmotili le pri nas, vendar se je očitno motil ves svet, bi šlo za povsem objektivno dejstvo. Seveda slabi krediti niso nič dobrega, vendar so tu zaradi krize."

Se je na področju vodenja politike bančnega servisiranja v Novi KBM v zadnjem letu zaradi krize močno spremenilo?

"Težje je za obe strani, tako za nas kot komitente. Mi smo seveda bolj previdni, saj moramo tako ravnati zaradi težje situacije, tudi virov financiranja je manj. Po drugi strani so tudi klienti v večjih težavah, bolj potrebujejo našo podporo kot prej."

Foto: Tina Dokl

Matjaž Kovačič, predsednik uprave Nove KBM: "Težko je definirati t. i. tajkunske kredite. Najbližje mu je definicija kredita, ki je bil dan podjetju, ki je bilo ustanovljeno s strani uprave tega podjetja za njegov prevzem. Takšnih kreditov je bilo pri nas relativno malo."

Spoznanje, da moraš po 12 letih konstantne rasti resno zarezati v svoje poslovanje, zato da preživiš, je zelo težko. Tudi psihološki element soočanja s krizo je pomemben, saj bo tisti, ki se je bo prej zavedal in prej začel delati na tem področju, bolje izšel iz krize."

Kako poslujete v vaši banki? Dobro tržite produkte?

"Danes ni težko prodati bančnega produkta, danes je težje dobro prodati, kar pomeni varno, likvidno in podobno. Kaj nam bo prinesla prihodnost, danes ne ve nihče, zanesemo pa se na sposobnosti sodelavcev."

Kje se kriza najbolj pozna?

"Najbolj prizadeti dejavnosti sta industrija finančnih holdingov in gradbeništvo, seveda tudi klasična industrija. Seveda bo šlo prvima dvema kmalu po vzponu klasičnega realnega sektorja veliko bolje, tako kot v časih pred letom 2009."

Menite, da smo že dosegli gospodarsko dno? Borzni indeksi so že začeli rasti.

"Skok na borzi je bil v zadnjih dveh mesecih enorumen. Vedno je tako, da najprej padejo borze, nato gospodarstvo, sedaj gre obratno. Z zamikom, seveda. Vse pa je odvisno od konč-

nega povpraševanja, ki voz lahko potegne naprej. Menim pa, da bo še nekaj časa industrijska proizvodnja na nižji ravni, kot smo je bili vajeni leta 2007 in 2008. Vprašanje je, koliko časa bo trajalo to mirovanje, ko se bodo tudi prerazporejale kapacitete. Nekateri bodo propadli, drugi rasli. Želim si, da bomo rasli tudi v Novi KBM, da bodo naša industrijska podjetja preživela, saj nekatera tuja nikakor ne bodo. To je element, ki zagotavlja našim ljudem delo in plačilo. Če banke pri tem ne bomo pomagale, bomo ostali le dežela potrošnikov tujih produktov."

Ob javni prodaji je bila delnica Nove KBM (KBMR) vredna 27 evrov, le nekaj tednov kasneje so kupci zanjo morali odšteti tudi 44 evrov, sedaj je vredna približno 14 evrov. Kdaj menite, da bo delnica znova na izhodišču?

"Napovedi v skladu s pravili Ljubljanske borze ne smem dati. Če pa primerjamo trenutne cene delnic naše banke s primerljivimi delnicami bank v Evropi, pa lahko rečem, da smo na zgornjem robu. Zadovoljni smo tudi zaradi stabilnega lastništva banke (banka ima prek 102 tisoč lastnikov), prepričan sem, da odločitve za nakup ne bo nihče obžaloval," pravi Matjaž Kovačič.

Delnica Nove KBM se je pred tedni vključila v prvo kotacijo Ljubljanske borze. "To je bil naš namen že ob uvrstitvi na borzo, je zaključek projekta javne ponudbe," pravi Kovačič. Vključenost v prvo kotacijo je tudi za male delničarje zelo koristna, saj se tuji vlagatelji prej ozrejo po njej, zato lahko pričakujemo večjo likvidnost delnice in posledično večje povpraševanje. To lahko blagodejno vpliva na ceno, prav gotovo pa tudi na zaupanje delničarjev. Kdaj in kako se bo to odrazilo na ceni, je danes nemogoče napovedovati.

ZAVAROVANJE

Ni pomembna le cena, ampak tudi, kaj za to dobiš

Pogovor s Francijem Strnišo, direktorjem kranjske poslovne enote zavarovalne družbe Adriatic Slovenica, o krizi, naravnih nesrečah, zavarovanju ...

CVETO ZAPLOTNIK

Kako se gospodarska in finančna kriza odraža v zavarovalništvu?

"Kriza je posredno prizadela tudi zavarovalništvo. Če upoštevamo, da se je prodaja osebnih vozil zmanjšala za dve petini, potem to - kljub ohranitvi doseženega tržnega deleža - pomeni manj sklenitev zavarovanj obvezne avtomobilske odgovornosti, manj kasko zavarovanj in drugih kombinacij zavarovanj, povezanih z vozili."

Verjetno pa avtomobilska zavarovanja niso edina, kjer občutite posledice krize ...

"Najbolj jih občutimo pri življenjskih naložbenih zavarovanjih, ki so vezana na vrednosti enot vzajemnih skladov. Ker je njihova vrednost v krizi močno upadla, se je s tem zmanjšala tudi vrednost privarčevanega denarja. Ko me zavarovanci sprašujejo, kaj naj naredijo, jim svetujem, da bi bila najslabša rešitev, če bi zavarovanje panično prekinili. Posledice krize občutimo tudi pri kolektivnih nezgodnih zavarovanjih, saj se z ukinjanjem podjetij in zmanjševanjem števila zaposlenih zmanjšuje tudi število zavarovancev."

Ljudje v krizi varčujejo bolj kot sicer. Ali varčujejo tudi pri zavarovanju?

"Tu imamo dve vrsti zavarovancev s precej različnimi stališči. Nekateri so se zaradi krize in zmanjševanja stroškov najprej odpovedali zavarovanju, drugi dajejo v teh časih zavarovanju še večji poudarek, saj menijo, da jim bo zelo težko, če premoženja ali sebe ne bodo zavarovali in bi se jim kaj zgodilo. Pri premoženjskih zavarovanjih se kriza skorajda ne pozna, verjetno so k temu nekaj prispevale tudi vse pogostejše ujme - poplave, viharji, toče. Tudi tisti, ki najemajo posojila, se vse pogosteje odločajo za kakovostno zavarovanje, saj ne želijo, da bi posojilo ob morebitni nezgodi postalo breme dedičev."

Nekateri zavarovanci plačujejo premijo v obrokih. Kaj ugotavljate? Jih plačujejo vse težje?

"Plačilna disciplina se je poslabšala. Vse več je primerov, ko morajo zavarovalni zastopniki "spomniti" zavarovance na plačilo. Večina obrokov plača, če ne prej, pa

potem ko zagrozimo z izvršbo."

Se je zavarovalnica na krizo odzvala tudi s spremenjeno ponudbo, z nižjimi cenami, z daljšimi plačilnimi roki ...?

"V okviru akcije Paket za paket smo zavarovancem predvsem pri avtomobilskih zavarovanjih omogočili plačilo premije v več obrokih kot doslej ter druge ugodnosti. V krizi še bolj poudarjamo individualni pristop in se pri tem poskušamo prilagajati zavarovancem, ki so se iz tehničnih razlogov znašli v težavah."

Kako se kriza odraža pri zanimanju za dodatno pokojninsko zavarovanje?

"Pri teh zavarovanjih sicer še ne beležimo upada, vendar pa ne moremo pričakovati, da bi takšno zavarovanje sklenili tisti, ki so ostali brez službe ali se z dohodki komaj preživljajo iz meseca v mesec. Zaposleni s solidnimi mesečnimi prejemki pa vse bolj ugotavljajo, da jim samo pokojnina iz obveznega zavarovanja ne bo zagotavljala varne starosti, zato izkoristijo možnost sklenitve dodatnega pokojninskega zavarovanja."

Se povečuje zanimanje za klasična življenjska zavarovanja?

"Zdi se mi, da bo ob slabi izkušnji zelo težko na novo navdušiti zavarovance za naložbena življenjska zavarovanja in da se bo spet povečalo zanimanje za manj donosna, a bolj varna klasična zavarovanja."

Se kriza odraža tudi v večjem zanimanju za delo v zavarovalnici?

"Ker se je v kriznem času povečala brezposelnost, je tudi več vprašanj o možnosti za zaposlitev v zavarovalnici. Adriatic Slovenica je verjetno kar ena redkih družb, ki tudi v tem času išče in zaposluje nove zavarovalne zastopnike - najprej za določen čas, potlej, po izpolnitvi nekaterih pogojev, pa tudi za nedoločen čas."

Direktor agencije za zavarovalni nadzor Mihael Perman je na nedavnih dnevih slovenskega zavarovalništva dejal, da zavarovalnice načrtujejo krizo in narava. Letos je bila toča že maja ...

"Naravne ujme so res vse pogostejše, predlani so bile poplave, lani neurja s točo in vetrom, letos toča že ob koncu maja ... V kranjski

poslovni enoti ob letošnji toči ni bilo večje škode, nekaj malega je bilo na kmetijskih posevkih, nekaj prijav pa smo prejeli zaradi škode na avtomobilih, ki so bili med neurjem v Ljubljani."

Ali izplačilo odškodnin narašča?

"Zanimivo! Lani so vse večje naravne ujme in nesreče Gorenjsko zaobšle, tako da je bilo izplačilo odškodnin celo manj kot predlani in v povprečju zadnjih petih let."

Ali vse pogostejše pojavljanje ujm vpliva na boljšo zavarovanost premoženja?

"Vse večje ujme spodbudijo k zavarovanju tudi nekatere, ki doslej premoženja niso imeli zavarovanega; že obstoječi zavarovanci pa sprašujejo, ali imajo dobro zavarovano premoženje, ali so zavarovalne vsote dovolj visoke... Vsem svetujemo, da se oglašijo v zavarovalnici, kjer bodo lahko sklenili novo zavarovanje oz. preverili kakovost že sklenjenega zavarovanja."

Kaj ste, na primer, ugotovili ob predlanskih poplavah v Železnikih, Kropi, Bohinju ...?

"Ugotavljali smo, da je še vedno precejšen delež ljudi, ki nimajo zavarovanega premoženja ali je zavarovanje nekvalitetno. Med tistimi s sklenjenim zavarovanjem ima večina preskromno zavarovano opremo v stanovanjih, kar se največkrat izkaže v primeru škode."

Koliko se Gorenjci odločajo za zavarovanje pred potresom?

"Ko se je zatreslo v Posočju in v Bohinju, se je povečalo zanimanje za zavarovanje proti potresu, potem je sledilo obdobje, ko je precej upadlo, po letošnjem potresu v Italiji pa se je spet nekoliko povečalo. Pri zavarovanju premoženja - Dom AS priporočamo zavarovancem, da v paket poleg drugih rizikov vključijo tudi zavarovanje za primer potresa."

Ponujate letos zavarovancem kakšno novost?

"Novost je paket Dom AS, ta vključuje različne vrste premoženjskih zavarovanj za naše domove in je preprosto tako za sklenitev zavarovanja kot za ugotavljanje oz. obračunavanje škode."

Mladim, neizkušenim voznikom ponujamo Mojo prvo avto polico, s katero jim omogočamo dodatno zavarovanje avtomobilske odgovornosti za vsa vozila, ki jih vozijo, ne da bi bilo za to potrebno doplačilo za mladega voznika."

Ali zavarovanci koristijo že tudi e-poti?

"Zavarovanci iščejo po elektronski poti predvsem odgovore na vprašanja o zavarovanju, zavarovalništvo pa je tudi vse pogostejša tema na različnih forumih. Dobro je obiskana tudi spletna stran AS."

Tudi na nedavnih zavarovalniških dnevih je bilo slišati očitke, da so pogoji za nekatere vrste zavarovanja zelo zapleteni in da se ljudje kar težko predstavljajo ...

"To drži, vendar to ni oblika zavajanja zavarovancev. Sklepanje zavarovanj je namreč pogodbeni odnos, v katerem je treba natančno, v pravnem jeziku napisati, kaj dobijo zavarovanci za plačilo zavarovalne premije. Priznam, da je ta jezik precej zapleten, vendar pa imamo agente in svetovalce, ki znajo ta jezik "prevesti" v bolj razumljivo obliko."

Slovinci smo znani po tem, da težko zamenjamo zavarovalnico. Opažate to tudi v Adriaticu Slovenici?

"Zdi se mi, da smo Gorenjci v navezanosti na "svojo" zavarovalnico vodilni v Sloveniji ali morda še celo v širši regiji. To je po eni strani slabo, po drugi plati pa dobro. Slabo je zato, ker je zavarovanca težko pridobiti, in dobro zato, ker potem, ko si ga enkrat pridobil ter vzpostavil določeno zaupanje, ostaja dolgo zvest. To, da je v tržnem boju za zavarovance pomembna le cena, pa mi ni všeč. Zdi se mi, da smo zavarovalničarji pri tem morda malo preveč osiromašili stroko. Ni pomembna le cena oz. višina premije, ampak tudi, kaj za to dobiš. Vsi skupaj se moramo zavedati, da zavarovalništvo temelji na teoriji množice. Čisto človeško pa je, da poskuša vsak zavarovanec za čim nižjo premijo dobiti čim večjo pokritost določene nevarnosti. V zavarovalnici Adriatic Slovenica se trudimo, da zavarovancu ponudimo kakovostno zavarovanje za solidno ceno."

Franci Strniša s Kokrice je najprej sedemnajst let delal v kranjski Iskri in potlej štiri leta v celjski Kovinotehni. 1. julija 1994 se je zaposlil v kranjski poslovni enoti Adriatica. 1. oktobra 1999 je postal direktor enote, po združitvi Adriatica in Slovenice pa direktor poslovne enote Adriatica Slovenice v Kranju. | FOTO: TINA DOKL

Na lansko poslovanje Adriatic Slovenice so vplivale naravne ujme s katastrofalnimi škodami ter posledice finančne in gospodarske krize. Zavarovalna družba je zbrala 257 milijonov evrov kosmate obračunane premije, od tega 57 odstotkov s premoženjskimi zavarovanji, 37 odstotkov z zdravstvenimi in šest odstotkov z življenjskimi. Z zbrano premijo je na slovenskem trgu dosegla 13,6-odstoten tržni delež in že tretje leto zapored ohranila drugo mesto med slovenskimi zavarovalnicami. Lani je obračunala za 180 milijonov evrov škod, kar je šest odstotkov več kot predlani. Samo za naravne nesreče je obračunala več kot 18 milijonov evrov škode. Zaradi močnega znižanja borznih tečajev je izvedla trajne slabitve finančnih naložb v vrednosti 18 milijonov evrov, to pa je vplivalo tudi na poslovni rezultat, ki je bil negativen v višini 14,9 milijona evrov.

DAVKI, ZAVAROVANJE

Ekološki davek z vprašljivim učinkom

Popravljeni zakon o davku na motorna vozila bo obremenil avtomobile, glede na izpuste ogljikovega dioksida, vendar bistvenih pocenitev zato ni pričakovati.

MATJAŽ GREGORIČ

Kot kaže, bo jeseni začel veljati nov zakon o davku na motorna vozila, katerega predlog je na svoji zadnji seji sprejela vlada. Davek na motorna vozila je bil kot dodatna davčna obremenitev uveden pred desetimi leti, sprejet pa je bil kljub negotovanju avtomobilskih uvoznikov, medtem ko so kupci pohiteli in že v prvi polovici leta 1999 kupili skoraj dve tretjini celotne količine novih avtomobilov.

Po sedanjem zakonu se davek na motorna vozila plačuje ob prometu z novimi in rabljenimi vozili, stopnja davka je progresivna, od enega do trinajstih odstotkov, in je odvisna od vrednosti vozila, medtem ko se za rabljena vozila obračunava enoten petodstotni davek. Zaradi zapletenih izračunov končnih cen in predvsem zato, ker so posamez-

ni avtomobili zaradi dodatne opreme lahko mimogrede preskočili v višji davčni razred, so v Sekciji za osebna motorna vozila pri Trgovinski zbornici Slovenije vladi predlagali spremembo obračuna davka, tako da bi bil ta vezan na izpust ogljikovega dioksida.

Pri izvajanju zakona so se pogosto pojavljale tudi utaje davka, najpogostejši so primeri določanja prenizke davčne osnove in zaporedne preprodaje vozil, pri kateri je bil davek zaračunan končnemu kupcu, vendar ga državi podjetja in posamezniki, ki se ukvarjajo z uvozom rabljenih vozil, dejansko ne odvedejo.

Vlada je sprejela predlog novele zakona, ki delno upošteva predloge sekcije avtomobilistov, torej bodo vezane na izpuste ogljikovega dioksida. Lestvico obdavčitve motornih vozil, glede na izpuste ogljikovega dioksida, so pripravili na minis-

trstvu za okolje in prostor, obdavčitev pa bo različna pri avtomobilih na bencinski in plinski pogon, kjer se bo stopnja davka raztezala od 0,5 do 28 odstotkov, avtomobili, ki za pogon uporabljajo plinsko olje, pa bodo davčno obremenjeni od enega do 31 odstotkov. Nove davčne stopnje se bodo uvajale postopoma do 1. januarja 2011. Novost v predlogu novele je tudi predvidena dodatna davčna obremenitev motornih koles, koles z motorjem in tako imenovanih štirikolesnikov. Ker za ta vozila še niso popolnoma vzpostavljene evidencije o izpustih ogljikovega dioksida, se bo davek na motorna vozila obračunaval, glede na moč motorja.

Zaradi predlaganih sprememb obračunavanja davka na dodano vrednost se avtomobili nižjega in spodnjega srednjega razreda, ki imajo večinoma nižje izpuste ogljikovega dioksida, po na-

povedih uvoznikov ne bodo bistveno pocenili, morda za odstotek ali dva, če se prodajalci ne bodo odločili, da bodo razliko raje obdržali sami. Pač pa se obeta podražitev večjih avtomobilov z močnejšimi motorji, kjer bodo cene vsaj za pet odstotkov višje, lahko pa tudi več.

Tik pred obravnavo predloga novele Zakona o davku na motorna vozila so z Ministrstva za gospodarstvo Sekciji za osebna motorna vozila poslali tudi odgovor v zvezi s pobudo avtomobilskih uvoznikov za tako imenovano ekološko podporo pri nakupu novih vozil. Ministrstvo v odgovoru navaja, da subvencije niso predvidene v rebalansu letošnjega proračuna in da ni pravne podlage za uvedbo takšnega ukrepa. Zgodilo se je torej tisto, kar smo že napovedovali, namreč da državnih spodbud za povečanje prodaje avtomobilov ne bo.

Znižali smo cene za najem sefov.

Igor Geršak, direktor prodaje osebnih vozil Mercedes-Benz: "S predlagano spremembo zakona o davku na motorna vozila se ne bo odpravila zmeda pri obračunavanju, saj bo zaradi različne opreme, ki lahko vpliva na izpust CO₂, težko določiti končno ceno. Pri Mercedes-Benzu bodo nekateri manjši, tehnološko naprednejši modeli morda za odstotek ali dva cenejši, večje z močnejšimi motorji pa bomo morali podražiti za šest do sedem odstotkov."

Stopnja davka (%) od davčne osnove glede na vrsto goriva

Izpust CO ₂ (g/km)	bencin, utekočinjen naftni plin	plinsko olje
od 0 do vključno 110	0,5	1
nad 110 do vključno 120	1	2
nad 120 do vključno 130	1,5	3
nad 130 do vključno 150	3	6
nad 150 do vključno 170	6	11
nad 170 do vključno 190	9	15
nad 190 do vključno 210	13	18
nad 210 do vključno 230	18	22
nad 230 do vključno 250	23	26
nad 250	28	31

Marta Gerkman in Igor Poljšak sta sklenila roke za ugodno bančno-zavarovalniško ponudbo za dijake prvih letnikov.

Zavarovanje za brezskrbne dni

Zavarovalnica Triglav in Gorenjska banka sta za prihajajoče dijake prvih letnikov pripravili zanimivo bančno-zavarovalniško ponudbo.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Zavarovalnica Triglav, Območna enota Kranj, in Gorenjska banka po uspešnem lanskem sodelovanju tudi letos ponujata posebno ugodno nezgodno zavarovanje za dijake prvih letnikov, ki imajo ali bodo odprli osebni račun pri Gorenjski banki. "Lanski odziv, ko smo v banko sprejeli skoraj dvesto novih, mladih

komitentov, ocenjujemo za dobrega," pravi Igor Poljšak, vodja sektorja poslov z občani v Gorenjski banki, enako ugotavlja tudi Marta Gerkman, pomočnica direktorja kranjske enote Triglava.

"Do brezplačnega nezgodnega zavarovanja so upravičeni dijaki, ki se vpisujejo v prvi letnik in so bili nezgodno zavarovani že v osnovni šoli ter bodo hkrati odprli

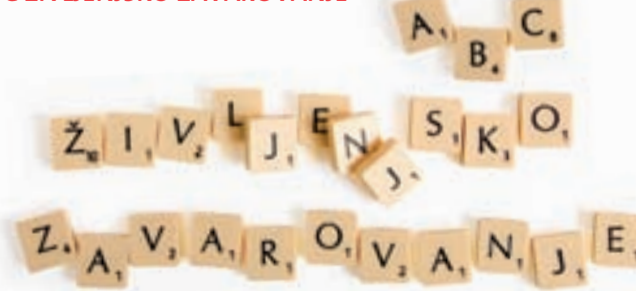
študentski račun pri Gorenjski banki. Seveda so ugodnosti deležni tudi dijaki, ki že imajo račun v naši banki," pojasnjuje Poljšak. V Zavarovalnici Triglav se zavedajo pomembnosti zavarovanja mladih, zato na različne načine skrbijo za ustrezne višine zavarovalnih vsot. "Sedanjo akcijo smo uvrstili pred poletje, ko je razigranost otrok večja kot običajno in ponudimo

staršem oziroma skrbnikom dodatna zavarovanja. Naši skrbi se je priključila Gorenjska banka, ki pod pogojem, da imajo pri njih odprto osebni račun, našim zavarovancem omogoči brezplačno zavarovanje," je povedala Gerkmanova. S tem v Gorenjski banki mladim ponujajo prvo vstopnico v svet bančništva in sodelovanja z največjo gorenjsko banko.

Dijaki, ki jih ponudba zanima, morajo podpisati pristopno izjavo za sklenitev zavarovanja (večina jo je v minulih dneh že prejela) in jo poslati z že priloženo ovojnico na Zavarovalnico Triglav, hkrati pa morajo dokazati, da so že komitenti Gorenjske banke oziroma v njihovi najbližji poslovalnici podpisati vlogo za odprtje študentskega osebnega računa. "Če se za zavarovanje odločijo do konca julija, bomo dijake nagradili s priložnostnim darilom," pravi Marta Gerkman, Igor Poljšak pa dodaja, da Gorenjska banka ne bo plačala le 25 evrov zavarovalnine, ampak tudi brezplačno vodila študentski osebni račun, s katerim pridobijo tudi brezplačno bančno kartico.

ABC ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

Še nikoli doslej ni bila odločitev o zavarovanju in varčevanju tako preprosta. Izberite svojo kombinacijo A, B ali C, izpolnite pristopno izjavo in že ste zavarovani, ob tem pa še varčujete.

In kaj pridobite?

- A.** življenjsko in dodatno nezgodno zavarovanje,
- B.** obročno varčevanje v skladih z možnostjo dodatnih vplačil ter
- C.** fleksibilnost izplačil.

Sestavite svojo varnost. Enostavno, jasno in dostopno.

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.o.o.

www.triglav.si

GORENJSKA ČEBELICA

"Za zdaj nas recesija ni bistveno prizadela," je pojasnil Janez Sodja in nadaljeval: "Večjo težavo nam predstavlja prihod velikih tujih trgovcev na slovenski trg, zaradi česar je proizvodnja upadla za skoraj tretjino." Tudi zato proizvodnja že tri leta ob petkih stoji. Sicer podjetje Slap sodeluje z večjimi slovenskimi trgovci, ki njihove izdelke prodajajo pod svojo blagovno znamko.

Dora Sodja pravi, da so leta 1993 dobili prve stroje, proizvodnja pa je stekla marca naslednje leto: "Za proizvodnjo slanega peciva so se odločili, ker so v tem videli tržno nišo. V Sloveniji proizvajalcev tovrstnih izdelkov prej sploh ni bilo. Danes je naš najbolj prodajan izdelek stogramsko pakiranje palčk."

Začeli so s slanimi palčkami

Podjetnost družine Sodja, ki se v Bohinjski Bistrici ukvarja s proizvodnjo slanega peciva, so opazili tudi pri občini in jim letos podelili najvišje občinsko priznanje.

MATEJA RANT

Bohinjska Bistrica - "O prepoznavnosti izdelkov in samega podjetja Slap Bohinj ni vredno izgubljati besede, sam primer je že sam po sebi vzorčen in bi moral biti za zgled tudi drugim gospodarskim subjektom v Bohinjju," so med drugim utemeljili zlato plaketo občine Bohinj, ki jo bodo podelili Dori in Janezu Sodja, lastnikoma družinskega podjetja Slap Bohinj. Predlagatelji so namreč prepričani, da podjetje prek svojih izdelkov promovira tudi Bohinj. Nagrado bosta prejela ravno ob petnajstletnici delovanja njunega podjetja, sta ugotavljala Dora in Janez Sodja. "Leta 1993 smo dobili prve stroje, proizvodnja pa je stekla marca naslednje leto," je pojasnila Dora Sodja. Za proizvodnjo slanega peciva so se odločili, ker so v tem videli tržno nišo. "V Sloveniji proizvajalcev tovrstnih izdelkov sploh ni bilo," je še razložila. Najprej so začeli izdelovati slane palčke, pakirane po 45 gramov. "Preden smo se spustili v to, se sploh nismo zavedali, kaj to pomeni. Za proizvodnjo palčk je

potrebna štirideset metrov dolga linija, zato smo že pomislili, da je želja neizvedljiva." A so dogradili prostore, v Italiji pa so našli ugodnega ponudnika strojev, ki so potrebni za izdelavo palčk. Malemu pakiranju je nato kmalu sledilo stogramsko pakiranje palčk, ki je še danes, poudarja Dora Sodja, njihov najbolje prodajan izdelek. Prav na dan našega pogovora je bil to tudi najbolj iskan izdelek na spletni strani enega od slovenskih trgovcev. Proizvodnjo so potem ves čas širili, najprej s pokovko, za kar so proizvodno linijo dokupili konec devetdesetih let prejšnjega stoletja. "Skupaj z Žitom smo razvili tudi diabetične palčke, ki pa se niso ravno uveljavile, čeprav jih še delamo." Obe nem pakirajo tudi koruzna zrna za pokovko, v letu 2002 pa so dodali še proizvodno linijo za grisine. Nekaj let so veliko delali za nekega italijanskega kupca. "Tja smo vozili cele vlačilce naših izdelkov," je dejala Dora Sodja. Takrat so imeli celo deset zaposlenih (danes jih je pet), delali pa so v dveh izmenah. Obseg poslovanja z njim so kasneje precej

Na uro izdelajo po sto kilogramov palčk. | FOTO: ANKA BULOVEC

zmanjšali, zlasti ker se je izkazal za slabega plačnika. Danes sodelujejo z večjimi slovenskimi trgovci, ki njihove izdelke prodajajo pod svojo blagovno znamko. Za zdaj jih recesija ni bistveno prizadela, je pojasnil Janez Sodja. Večja težava je po njegovem prihod velikih tujih trgovcev na slovenski trg, zaradi česar jim je proizvodnja upadla za skoraj tretjino. Zato ob petkih proizvodnja stoji že tretje leto, je dodala Dora Sodja. Na uro izdelajo po sto kilogramov palčk, je razložila

Dora Sodja, in petdeset kilogramov grisinov. "V treh dneh naredimo toliko, kolikor potrebujemo za celotensko prodajo. Na zalogo ne delamo veliko, tudi zato, ker nam primanjkuje prostora." Prostore sicer ves čas širijo, a so tudi omejeni, je poudarila Dora Sodja, na eni strani s cesto, na drugi pa z vodo. Kljub temu, priznava, ves čas razmišljajo tudi o novih izdelkih. "V mislih imamo že linijo za krekerje," je še dodal Janez Sodja.

Prvi slovenski naložbeni srebrnik

Slovenija je dobila prvi naložbeni srebrnik čistine srebra 999/1000 in mase 31,1035 grama (1 unča). Na njem je na eni strani reliefna podoba Slovenije, na drugi pa Franceta Prešerna ter del njegove Zdravljice in slovenske himne. Naložbeni srebrnik je zasnovan in kovan v Sloveniji, njegova čistina in masa pa sta preverjeni pri Uradu Republike Slovenije za meroslovje. V podjetju Elementum načrtujejo, da bodo kmalu izdali še dve unči težak srebrnik in celo kilogramski srebrnik, prihodnje leto pa novo serijo srebrnika. B. B.

Najem sefov opazno cenejši

Najem bančnega sefa je izjemno preprosta in elegantna rešitev za hranitev zaupnih dokumentov, umetnin, nakita, denarja in drugih dragocenosti. V Gorenjski banki poudarjajo, da lahko sef uporabniki najamejo tudi le za teden, za njihove komitente pa je najem odslej tudi cenovno zelo ugoden. "V tujini je shranjevanje dragocenosti v bančnih sefih nekaj povsem običajnega, pri nas pa se na to, da varnost doma ni samoumevna, šele navajamo," pravijo v Gorenjski banki. Višina najemnine je odvisna od velikosti in trajanja najema sefa, na voljo jih imajo v poslovalnicah v Kranju, Škofji Loki in na Bledu. Vsem, ki si bodo letos poletni iz finančnih zadreg pomagali s potrošniškim posojilom, bo Gorenjska banka zagotovila dvomesečni najem bančnega sefa brezplačno. B. B.

POLETJE BREZ SKRBI.

POTROŠNIŠKI KREDIT PBS

Ugodna, varna in hitra pot do gotovine. Izkoristite jo.

Na vsaki pošti lahko najamete odličan potrošniški kredit. Če ga najamete do **31. avgusta 2009**, bodo stroški odobritve polovični, zagotovili pa si boste tudi možnost brezplačne uporabe kartice z odloženim plačilom (če še niste imetnik) in brezplačni pristop k uporabi elektronskega bančništva.

Več informacij na **080 80 58** | www.pbs.si

PBS. POŠTNA BANKA SLOVENIJE, d.d.
Bančna skupina Nove Kreditne banke Maribor d.d.

50 %
NIŽJI STROŠKI
ODOBRITVE
KREDITA
do 31. 8. 2009

Brez preizkusov ne gre več

V Iskri Merilni instrumenti in stikala ocenjujejo, da je dno krize prodaje mimo. Zaključili so prenovu merilnega laboratorija za stikalno zmogljivost.

ŠTEFAN ŽARGI

Kranj - O družbi Iskra MIS, d. d. - MIS pomeni Merilni instrumenti in stikala, ki s 410 zaposlenimi nadaljuje pomemben del tradicije nekoč velike kranjske Iskre, je sicer redkeje in manj slišati. Kot je že iz imena razbrati, gre za dva proizvodna programa: za proizvodnjo merilnih instrumentov, ki je locirana v Otočah, kjer imajo poleg proizvodnje tudi razvojni oddelek in akreditiran laboratorij, ter za proizvodnjo stikalnih naprav, ki zaseda šestino proizvodnih površin v Iskrinem kompleksu na Laborah, tam pa je tudi uprava. Zanimalo nas je, kako vplivajo na njihovo poslovanje sedanje zaostrene gospodarske razmere, gospodarska recesija in seznanili smo se z vlaganji v preizkuševalno ter tehnološko opremo, ki postaja nujen predpogoj za obstanek na trgu.

Dno krize je mimo

Ker je ravno čas kolektivnega dopusta, smo se o poslovanju Iskre MIS v odsotnosti predsednika uprave pogovarjali o poslovanju z direktorjem kontrole kakovosti in članom posloводства **Rajkom Žerovnikom**. Povedal nam je, da se je

Rajko Žerovnik

poslovanje Iskra MIS v drugem četrtletju že izboljšalo v primerjavi s zadnjim četrtletjem lani in letošnjim prvim četrtletjem. Najmanjša prodaja na področju stikalne tehnike je bila aprila, na področju merilnih instrumentov pa recesije praktično niso zaznali. Ocenjujejo, da so dno upada naročil dosegli v aprilu, ko je bila prodaja stikalnih naprav nižja za okoli 35 odstotkov. Zaradi upada prodaje so v proizvodnji stikal pred dvema mesecema prešli v 36-urni delovni tednik, kaže pa, da ga bo po trenutnem kolektivnem dopustu mogoče kmalu ukiniti, in kot je dejal, so enormno povečali tržne napore pri prodaji obeh programov.

Doslej brez izgub

Lansko poslovno leto je Iskra MIS zaključila s približno sto tisoč evri čistega dobička, kar je zaradi slabega zadnjega četrtletja le deseti dobička, glede na leto poprej. Prvo letošnje četrtletje je poslovanje na pozitivni ničli. Kot nam je povedal direktor Žerovnik, precej naporov vlagajo v usklajevanje plačilnih rokov na prodajni strani s tistimi na nabavni strani, pri čemer je cilj, da dosežejo uravnotežene roke.

Konkurenčni so le izdelki z zanesljivim delovanjem

Iskra MIS pa se na trgu srečuje s kar precejšnjo konkurenco. Trg je namreč zasíčen z nizkocenovnimi stikali z Vzhoda, za katera pa se pogosto izkaže, da so nezanesljivi. Ali odpovedo pred iztekom deklariranega števila stikalnih operacij ali pa v kritičnih situacijah preobremenitve ali kratkega stika popolnoma odpovedo. Za konkurenčni obstanek na trgu je zato izrednega pomena, da so stikala temeljito preverjena po mednarodnih standardih, kar potrjuje certificiranje v pooblaščenih laboratorijih. Vsak hujši spodrsrlaj lahko pomeni odgovornost proizvajalca za materialno škodo uporabnika, hkrati pa izgubo ugleda znamke in s tem tudi izgubo tržnega položaja. Kupcem morajo ob prodaji podrobno navesti lastnosti in zmogljivosti izdelka, zato pa so temeljiti preizkusi potrebni tudi za razvoj bodočih izdelkov.

Prenovljen merilni laboratorij

Vse omenjeno je bilo razlog, da so se v Iskri MIS že pred leti odločili za precejšnjo vlaganja v tehnološko in preizkuševalno opremo, saj so v zadnjem letu in pol vložili v že nad tri milijone evrov. V sicer na zunaj precej neugledni zgradbi, podobni običajni transformatorski postaji, ob Savski cesti so skupaj z Elektro Gorenjska posodobili merilni laboratorij za stikalno zmogljivost. Kot nam je povedal vodja projekta **dr. Martin Bizjak**, razvijalec specialist Iskre MIS, so pripravljali prenovu že vse od leta 2003, ko je Elektro Gorenjska napovedal prehod z deset- na dvajsetkilovoltno distribucijsko električno napetost. Najpomembnejši sklop v tem laboratoriju je namreč prav

Dr. Martin Bizjak

poseben preizkusni transformator z dodatno opremo, ki omogoča izredno velike kratkotrajne tokove za preizkuse. Problem pa je bil najti specializiranega izdelovalca takšne naprave z ustrezno referenco. Po kar nekaj cenovno nesprijemljivih ponudbah so slučajno izvedeli, da podoben transformator išče tudi Siemens in tako prišli do specializiranega izdelovalca J. Schneiderja Elektrotechnik iz Offenburga. V laboratoriju preizkušajo stikalne naprave visokih zmogljivosti za hišne instalacije in industrijsko rabo, ki imajo poleg vloge stikala tudi funkcijo odklopnika. Za kako zahtevne naprave gre, najbolje ilustrira podatek, da morajo nekatera od teh stikal imeti izklopno zmogljivost tudi prek 25 tisoč amperov. Preureditev laboratorija je Iskra MIS stala prek 150 tisoč evrov.

Znanje in tradicijo želijo nadgraditi

Sicer pa v Iskri MIS načrtujejo nadgradnjo proizvodnje stikalnih naprav v smeri izdelave sistemov za upravljanje z električno energijo in kompleksnih storitev. Razvijajo sisteme, ki bodo z daljinskim odčitavanjem omogočili upravljanje, nadzor in celo načrtovanje procesov. Ker načrti zahtevajo izredno veliko znanja različnih strok, specializiranih strokovnjakov pa primanjkuje, nameravajo možnosti za izobraževanje, ki so ustvarjene v tem prenovljenem merilnem laboratoriju, ponuditi tudi ljubljanski Fakulteti za elektrotehniko, da bi motivirali že dijake v Elektrotehniški srednji šoli v Kranju, pa naj bi vrata odprli tudi njim. Prav Kranj ima namreč že 60-letno tradicijo in zbrano veliko specifično tehnično znanje, ki bi ga kazalo nadaljevati in razvijati.

Prvi naložbeni srebrnik

Na kovancu so upodobljeni Slovenija, Prešeren in Zdravljica.

MATJAŽ GREGORIČ

Ljubljana - Slovenija je dobila prvi naložbeni srebrnik čistine srebra 999/1000 in mase 31,1035 grama (1 unča). Javnosti je predstavljen ob 25. juniju, dnevu državnosti. Na njem je na eni strani reliefna podoba Slovenije, na drugi strani pa podoba največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna in zapis slovenske himne. Srebrniku, ki tehta eno unčo, bosta sledila še srebrnika neto mase dve unči in srebrnik neto mase 1 kilogram. V podjetju Elementum načrtujejo, da bodo v prihodnje vsako leto izdelali še po eno posebno serijo srebrnika, tako da bodo na svoj račun prišli tudi numizmatiki. Na njem se bo spreminjala le podoba po-

membnega Slovenca, stran z zemljevidom Slovenije pa bo ostala nespremenjena. "S srebrnikom želimo prodreti tudi na tuje trge, prodajali ga bomo v drugih državah članicah EU, predvsem v Nemčiji, zanimanje za prvi slovenski naložbeni srebrnik pa je tudi v Švici," pravi snovalec prvega naložbenega srebrnika v Sloveniji in direktor podjetja Elementum **Peter Slapšak**. Podobi Slovenije in Prešerna na srebrniku naj bi prispevali k večji prepoznavnosti Slovenije v tujini. Čistina in masa srebrnika 999/1000 sta preverjena pri uradu Republike Slovenije za meroslovje, naložbeni srebrniki pa so kovani v Sloveniji. V prvi seriji je bilo kovanih tisoč kosov, na katerih je zapis Prva serija srebrnikov.

KRANJ

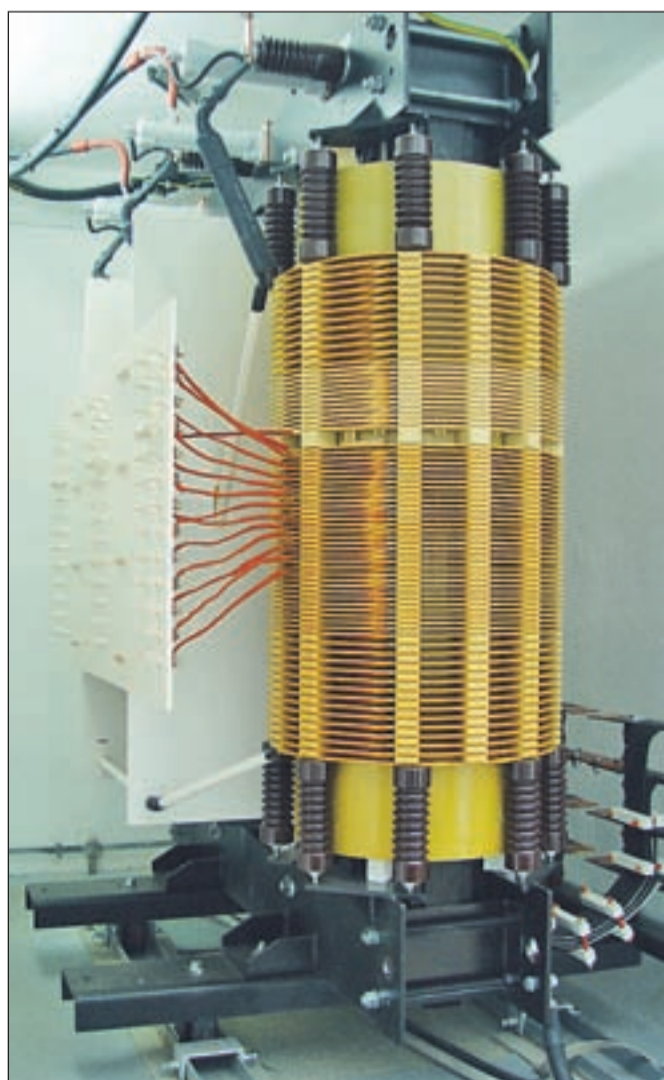
Cenejši najem sefov pri Gorenjski banki

V Gorenjski banki opažajo, da povpraševanje po bančnih sefih zadnja leta narašča. To še zlasti velja za obdobje letnih dopustov, ki so povezani z daljšimi odsotnostmi od doma. Zato, da bi bili sefi uporabnikom dostopnejši, je banka znižala cene najema pred pričetkom letošnjih dopustov. Vsem, ki si bodo letos poletni iz finančnih zadreg pomagali s potrošniškim posojilom Gorenjske banke, dvomesečni najem bančnega sefa zagotovijo brezplačno. Sefi pri Gorenjski banki so vgrajeni v posebej varovanem prostoru banke. To za pravno ali fizično osebo, ki sef najame, pomeni precej večjo stopnjo varnosti in diskretnosti pri shranjevanju predmetov večjih vrednosti. Tudi sicer banka zanje skrbi z največjo profesionalno skrbnostjo, informacije o tem, kdo je najemnik bančnega sefa, pa predstavljajo strogo varovano poslovno skrivnost. Višina najemnine je odvisna od velikosti in od trajanja najema sefa. Komitenti Gorenjske banke lahko izbirajo med številnimi dimenzijami, sef pa lahko najamejo za poljubno časovno obdobje (teden, mesec, pol leta, leto). Sefi Gorenjske banke so komitentom na voljo v poslovalnicah v Kranju (Hranilnica Globus), Škofji Loki (Kapucinski trg) in na Bledu (Hotel Park). **M. G.**

LJUBLJANA

Novo sindicirano posojilo za NLB

NLB je kljub izjemno zahtevnim razmeram, ki vladajo na mednarodnih trgih kapitala, uspešno zaključila pridobivanje sindiciranega posojila, katerega višina je na koncu dosegla kar 405 milijonov evrov. NLB je v začetku junija letos 2009 s skupino 15 tujih bank podpisala pogodbo o najemu že 19. sindiciranega posojila. Pogodba je bila to pot prvič zasnovana po "strukturi harmonike", ki je omogočala vstop dodatnih posojilodajalcev tudi po podpisu krovne pogodbe. Skladno s tem so se skupini 15 bank v tem tednu pridružile še štiri banke, znesek posojila pa se je s 310 milijonov povečal na 405 milijonov evrov. Posojilo z ročnostjo enega leta so organizirale Calyon, ING Bank N.V., Intesa Sanpaolo S.p.A, Lloyds TSB Bank plc, Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG in Standard Chartered Bank. Vlogo agenta posla opravlja Bayerische Landesbank. **M. G.**

Sedemtonski transformator za velike tokove na zunanjo spominja na Tesline transformatorje.

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelj
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si
RADIO SORA

KRVAVEC

Živina na paši na krvavških smučiščih

Na Krvavcu, kjer imajo svoje pašnike na planini Jezerca in Kriški planini kmetje iz vasi pod Krvavcem, se je pašna sezona začela po 8. juniju. Prvi vikend v juniju so peljali na planino Jezerca na pašo kmetje iz vasi pod Krvavcem sto glav živine, drugi vikend v juniju pa so prignali ali pripeljali na posebnih prikolicah živino na pašo s traktorji kmetje iz vasi pod Krvavcem, ki imajo pašne deleže na Kriški planini, in sicer 227 glav živine. Na Kriški planini in Jezercih na Krvavcu se letos pase 397 glav živine. Pred odhodom iz domačega hleva je po starih običajih gospodinja živino poškrpila z blagoslovljeno vodo, da se bo vsa zdrava vrnila okrog malega šmarna v tople domače hleve. Pred začetkom pašne sezone pa so lastniki opravili "tlako" oziroma popravljali ograje in očistili planino kamenja in zarasti. Vse mleko, ki ga na Krvavcu namolzejo, predelajo v brunarici Sonček na Gospi in ter planšariji Viženčar in turistični kmetiji pr' Florijan na Kriški planini in ga tudi sproti prodajo številnim pohodnikom, ki se pod vrh visokogorske planine lahko pripeljejo z gondolo ali z avtom. J. K.

Tomažu kosa dobro reže

Kmet Tomaž Oblak z Jame pri Mavčičah je letos spet postal državni prvak v košnji z ročno koso. Poleti se bo udeležil svetovnega in evropskega prvenstva.

CVETO ZAPLOTNIK

Jama - Čeprav je bil pri košnji podobno kot pri drugih kmetijskih opravilih v zadnjih desetletjih velik napredek, imajo na Oblakovi kmetiji poleg kosilnice, s katero lahko naenkrat kosijo 3,2 metra široko, pri hiši še vedno tudi kose. "Ne gre drugače! Okrog kozolca in sadnega drevja je treba pokositi na roke," pravi Tomaž in dodaja, da se je za tekmovanja v košnji navdušil še v času aktivov mladih združnikov. Takrat se je večkrat udeležil gorenjskega tekmovanja koscev v Poljanah, bil je tudi na mednarodnem tekmovanju v avstrijskem Riedu. Ko se je poročil, je tekmovalno koso za šest let postavil v kot, a pred štirimi leti se je tudi na prigovarjanje koscev vrnil. Predlani je postal državni prvak in bil sedemindvajseti na evropskem prvenstvu v Salzburgu. Letos je na državnem tekmovanju ponovil

Tomaž Oblak s tekmovalno koso

uspeh izpred dveh let, poleti se bo kot član slovenske ekipe udeležil svetovnega prvenstva na Bavarskem, nastopil bo na prvenstvu alpskih držav oz. evropskem prvenstvu, doma ga čakajo še tekme v Moravčah, v Gornji Radgoni, na Banjšici ...

"Za uspeh na tekmovanju je zelo pomembno, kakšno parcelo dobiš. Če med košnjo naletiš na krtino ali kamenje in skrhaš koso, si lah-

ko še tako močan, pa ne boš ničesar opravil," pravi Tomaž in poudarja, da sta za dobro uvrstitev poleg sreče pri parceli pomembna tudi kondicija in priprava kose. Kondicijo vzdržuje z vsakodnevno delom na kmetiji, pred vsakim pomembnejšim tekmovanjem tudi malo "potrenira". Kar zadeva pripravo kose za tekmovanje, si je pridobil že toliko izkušenj, da jo pripravlja tudi drugim. Kose

ne kleplje, ampak za to uporablja poseben stiskalni avtomat, na koncu z rezila odstrani še "iglo", nekakšen robček. Na tekmovanju je treba pokositi ar veliko parcelo, sodniki pri tem merijo hitrost in ocenjujejo čistost košnje. Na svetovnem prvenstvu bo parcela merila dvesto kvadratnih metrov, na sporedu bo "štafetna" košnja. Kosci se bodo menjali. Ko bo prvi končal, bo začel drugi, nato tretji, četrti ...

In kako bo z ročno košnjo in tekmovanji v prihodnje? Tomaž ni najbolj optimističen. "Kmetij je vse manj, vse manj bo verjetno tudi koscev," pravi in ob tem pove, da so tekmovanja v Avstriji in na Bavarskem vedno pravi kmečki praznik, ki se ga udeleži tudi nekaj tisoč ljudi.

Na Oblakovi kmetiji obdelujejo sedemnajst hektarjev kmetijskih zemljišč, skrbijo za deset hektarjev gozda in redijo okoli petdeset glav živine.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE
Kotnikova 5, 1000 Ljubljana
www.mddsz.gov.si, e: gp.mddsz@gov.si

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve objavlja

JAVNI POZIV ZA DRŽAVNE ŠTIPENDIJE

Celotno besedilo poziva skupaj z vlogo je objavljeno na spletnih straneh Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve na www.mddsz.gov.si ter na portalu e-uprava.

Vloge se oddajajo na centrih za socialno delo. Rok za oddajo vlog za kandidate, ki prvič uveljavljajo državno štipendijo, ni omejen.

Za kandidate, ki so v šolskem oziroma študijskem letu 2008/2009 že prejeli državno štipendijo, je rok za oddajo vlog za nadaljnje prejemanje štipendije 16. september (za dijake) oziroma 14. oktober (za študente).

Dodatne informacije lahko kandidati dobijo po telefonu pri centrih za socialno delo v času uradnih ur.

Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije objavlja

JAVNI POZIV ZA ZOISOVE ŠTIPENDIJE

Celotno besedilo poziva skupaj z vlogo je objavljeno na spletnih straneh sklada na www.sklad-kadri.si, na straneh Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter portalu e-uprava.

Rok za oddajo vlog je **9. september 2009** za dijake in **7. oktober 2009** za študente.

Kandidati lahko besedilo poziva z vlogo ter dodatne informacije dobijo na spletni strani sklada, pa tudi osebno na sedežu sklada v času uradnih ur ali na brezplačni telefonski številki sklada 080 81 21.

Vlogo na sklad morajo oddati novi kandidati za pridobitev Zoisove štipendije ter tudi obstoječi štipendisti, ki Zoisovo štipendijo prejemanje preko Zavoda RS za zaposlovanje in se vpisujejo na višjo stopnjo izobraževanja ter tisti štipendisti, ki jo že prejemanje preko sklada.

Zaščitena bo tudi v Bruslju

Kranjska klobasa je zaščitena z geografsko označbo, pod tem imenom jo lahko izdeluje le deseterica mesarjev.

MATJAŽ GREGORIČ

Sora - Končano je prehodno obdobje za poimenovanje kranjske klobase, tradicionalnega slovenskega živila, zaščitenege z geografsko označbo. Od lanskega marca ima ta mesnina geografsko označbo, ki jo je z odločbo izdalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Kot so povedali predstavniki gospodarsko interesnega združenja Kranjska klobasa, je ta mesnina izdelana po točno določeni recepturi in potrjenem proizvodnem postopku ter sodi med izdelke višje kakovosti, zato jo s tem imenom lahko poime-

nujejo samo certificirani proizvajalci. Takšnih je v Sloveniji deset, med njimi tudi trije gorenjski: mesarija Arvaj, Mesarstvo Čadež in Kamniške mesnine. V prihodnjih mesecih se jim bo zagotovo pridružilo še nekaj zagovornikov uvajanja reda in spoštovanja pravil pri pravi kranjske klobase, da bodo potrošniki zagotovo vedeli, kaj lahko pričakujemo pod imenom kranjska klobasa, ki je pod različnimi imeni sicer znana v številnih predelih sveta.

Kranjska klobasa certificiranih proizvajalcev je na pacici ali nalepki enotno označena z notnim logotipom

in nacionalnim znakom kakovosti, v prihodnje pa naj bi jo zaščitili tudi v evropskem merilu, kar bo sicer trajalo dve ali tri leta, je na priložnostni novinarski konferenci povedal predsednik združenja **Aljoša Pegan**. Številna dejstva, ki jih je v kontekst nekdanjega in današnjega časa postavil etnolog **dr. Janez Bogataj**, dokazujejo povezano kranjske klobase s slovensko tradicijo. K večji prepoznavnosti in dodatni vrednosti bo pomembno prispeval letošnji tridnevni festival kranjske klobase, ki bo v mesecu avgustu v Hiši kulinarike v Sori pri Medvodah.

O zašpiljeni in zaščiteni kranjski klobasi so govorili (z leve): Franc Jezeršek, Aljoša Pegan, Boris Jež in dr. Janez Bogataj.

Kurja črevca za izsušeno kožo

Kurja črevca oz. navadno zvezdico le malokdo ceni kot zdravilno zel, za večino je žal le nadležen plevel - kar je precej krivično do črevca, saj jih zemlja obožuje, ker jo varujejo pred izsušitvijo. Pred slednjo varujejo tudi našo kožo.

PAVLA KLINER

O kurjih črevcih (*Stellaria media*), rastlinici z izjemno posrečenim imenom, z nežnim belim cvetom in listi, ki spominjajo na majhne srčke, naše zeliščarske knjige ne govorijo pogosto. Še dobro, da je bil njen velik navdušenec naš največji poznavalec zdravilnih zeli, pater Simon Ašič. Ponekod po Evropi je zelo čislana zdravilna zel. Vsebuje obilico vitamina C, betakaroten oz. provitamin A, magnezij, kalcij ter druge vitamine in minerale. Vse poletje nabiramo lističe in drobne cvetke.

Pomlajevalni plevel

Kurja črevca zaradi protivnetnih in antibakterijskih lastnosti vse bolj pridobivajo sloves. Novejše raziskave naj bi prišle do rezultatov, da je ta plevel izjemno koristna

rastlina zoper kožne težave, ki jih s sabo prinaša staranje. Svetujejo jo zoper gubice in izsušitev kože, zožuje tudi pore. Blagodejna je tudi pri negi rdeče, razdražene in srbeče kože. Ima celo to moč, da blaži ekceme. Vse bolj priljubljena postaja tudi v farmacevtski industriji, kjer je sestavina mnogih krem proti staranju in za nego kože. Ženske jo cenijo tudi kot naravno pomagalo pri osteoporozi. Lahko jo uživamo svežo kot solato, v čaju ali pa v obliki kapljic, ki jih kupimo v lekarni.

Črevca v ljudskem zdravilstvu

"Stiški dohtar", ki ga imamo Slovenci tako radi in mu zaupamo, pravi, da navadne zvezdice pospešujejo celjenje ran, zdravijo gnojne bule in izpuščaje. Kot čaj v obliki poparka ali rahlega

prevretka so izborna zdravilo za zaslužena pljuča, ledvice, mehur in hemoroide. Mehčajo sluz, da se dobro izkašljujemo ter spodbujajo prebavo.

Prilagoditev čaja iz zvezdic

Čajno žličko kurjih črevca prelijemo s skodelico vrele vode, pustimo stati pet minut in odcedimo. Če ga pijemo zoper kašelj, ga sladkamo z gozdnim medom. Čaj pijemo topel trikrat na dan po eno skodelico.

Nekaj praktičnih nasvetov

S prevretkom čistimo vnete ali udarjene oči ter zdravimo motno roženico. Lahko pa napravimo tudi obkladke z zeleno rastlino. Malo jo potolčemo in damo na zaprte oči. Navadne zvezdice in kamilice (*Matricaria chamomilla*), skuhan

v oljčnem olju, dajemo kot obkladek na trebuh otrokom pri krčih in napetosti. Pri pljučni zaslužnosti dodamo čaju še trpotec (*Plantago lanceolata*) in njivsko preslico (*Equisetum arvense*) ter skuhamo v vinu. Tako je čaj še krepkejši in uspešnejši. Zel, namočena v žganju, služi za natiranje pri revmi, protinu in zbadanju. Nežni listi zeli so odlični za solate in kot dodatki juham in prikuham.

Zel za podplutbe

Silno dobro se črevca izkažejo v obkladkih pri podplutbah po prometnih nesrečah. Sveže ali posušene liste kuhamo v vodi pet minut ter jih nato precedimo. Še toplo zel položimo na podplutbo in povijemo s povojem ali ruto. Obkladek menjamo nekajkrat dnevno, dokler bolečine ne ponehajo.

Kurja črevca za zdravo kožo.

Navadne zvezdice so veliko več kot zgolj navaden plevel.

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Tedenski jedilnik

Nedelja - Kosilo: kremna juha iz blitve, ocvrti nadevani puranovi zrezki po dunajsko, brokoli s smetano, pečen krompir, glavna solata z drobnjakom, skuta z jagodami; **Večerja:** narezek s pršutom, sirom in melono.

Ponedeljek - Kosilo: rižota s tetelino in zelenjavo, glavna solata s paradižnikom in rukolo, nektarine; **Večerja:** polpeti iz jajčevcev, krompirjeva solata.

Torek - Kosilo: dušen ohrovt s paradižnikom, hrenovke, zrnat kruh, sadna kupa z rdečim ribezom in sladoledom; **Večerja:** popečene palačinke s skuto, kompot.

Sreda - Kosilo: testenine s šunko, solata z jajcem, breskve; **Večerja:** perutninski paprikaš, kruh, jogurt.

Četrtek - Kosilo: ragu juha, špinačna omeleta, tržaški solatnik s fižolom; **Večerja:** kumarice s krompirjem v solati, mesni sir ali pariška salama, kruh.

Petek - Kosilo: ciplji na žaru, blitva s krompirjem po dalmatinsko, zelena solata z lečo in jajcem; **Večerja:** pečen krompir z dišavnicami, paradižnikova solata z oljkami in mladim slanin sirom.

Sobota - Kosilo: juha iz gomoljne zelene, svinjske zarezbrnice in piščanec z žara, pečene paprike v marinadi, kajmak, lepinje; **Večerja:** skutni žličniki, breskve v vinu.

Skuta z jagodami

Sestavine: 40 dag vrtnih ali gozdnih jagod, 10 dag sladkorja, 40 dag skute, 3 dl mleka, 1 kozarček sladke smetane.

Jagode operemo in dobro odcedimo, stresemo jih v skodelo, posladkamo in premešamo. Večje sadeže prerežemo. Skuto gladko razmešamo z mlekom in preostalim sladkorjem, na koncu narahlo vmešamo jagode in stepeno smetano. Okrasimo z jagodami.

Polpeti iz jajčevcev

Sestavine: 2 večja jajčevca, 1 do 2 čebuli, 2 jajci, 2 žlici drobtin, 2 žlici parmezana, začimbe in olje.

Jajčevca olupimo in na grobo zmeljemo, solimo, premešamo ter damo na cedilo, da voda odteče. Odcejenim jajčevcem v skledi dodamo 5 žlic ocvrte čebule, stepena jajca, drobtine, parmezan, malo majarona in timijana, malo solimo, popoprano, vse dobro premešamo, oblikujemo polpete, jih povaljamo v drobtinah in ocvremo.

Skutni žličniki

Sestavine: 25 dag skute, 10 dag moke, 5 dag sladkorja, 1 vanilin sladkor, 2 jajci, olje.

Vse sestavine zmešamo. Žličnike zajemamo z žlico in jih cvremo v vročem olju.

Prvinski nagon

102

V RAKOVH KLEŠČAH, 2. DEL

MARJETA SMOLNIKAR

Zdrav človek ima tisoč različnih želja, bolni eno samo: ozdraveti. Kdo je to misel prvi izrekel, ne vem, vsekakor drži.

Življenje z rakom se odvija v nekem drugem, alternativnem okolju, v katerem se vse vrta okrog ene same osi, to je osi zdravljenja kot edine smiselne vrednote bivanja v obliki, ki jo poznamo. V tem vzporednem svetu ne živijo le oboleni, pač pa vsa njegova družina in prijatelji. In celo širše okolje.

V preteklih dveh letih sem spoznavala in srečevala vedno nove in nove ljudi, ki jih je presenetil rak. Med njimi ni bilo niti enega, ki bi se, dani-

mo, gnal za napredovanjem v službi ali bil v stresu zaradi sosedovega beemveja. Ne poznam niti ene ženske, ki je zbolela za rakom in bi, denimo, razmišljala o tem, da si poveča ustnice ali prsi ali kateri drugi del svojega telesa. Življenje z rakom je prvinsko. Življenje na duhovni, to je čustveni, in materialni, to je telesni ravni.

Napovedi WHO (Svetovne zdravstvene organizacije) so črnoglede. Zastrahujejo. Celocinične, saj naj bi se v prihodnjem desetletju umrljivost zaradi raka povečala namesto zmanjšala. Pri teh napovedih se je umestno

vprašati, kam potemtakem pluje znanost in znotraj nje farmacija?

Je mogoče iz pričakovanej WHO napovedati, da bodo postale vrednote obolelih za rakom prej ali slej splošne družbene vrednote? Hm. Ne bi bilo slabo.

Dejstvo je, da novih, učinkovitih metod zdravljenja raka ni. Zdravniki, ki bi jih poklicna zagnanost (ali celo Hipokratova prisega) zanesla preblizu pogojno rečeno alternativnemu načinu zdravljenja, bi tvegali poklicno kariero. Tako imenovana uradna medicina ne sme preizkušati nič novega, nič, kar ni patentno

zavarovano. Nad vsem drži roko farmacija. Kaj, potemtakem, strokovnjakom znotraj uradne medicine preostane? Izjemno draga kemoterapija. Prav tako drago obsevanje. Še zdaleč ne poceni operacijska odstranitev tumorja. Brez podpore "alternativne", vzporedne medicine so posledice kemoterapije in obsevanja za bolnika zastrašujoče. Operacijska odstranitev prizadetega organa pa ne naredi iz človekovega organizma kot celote nič drugega kot invalida. Pri tem, nikakor niti v sanjah ne namigujem, naj se bolniki z rakom odpovejo izvajanju katere od uradnih metod reševanja težav.

Pa vendar, ni za obupati. Nasprotno. Ljudem, ki jih je presenetil rak (in rak presenetil slehernega, ki ga ta "žival" napade), polagam na srce, da se z boleznijo spopadejo kot z izzivom, kot z rebusom, ki so se ga odločili v miru in z logiko rešiti.

Torej, brez panike. Navsezadnje ni rak noben bav bav. V enem stavku povedano, je rak nenadzorovana rast celic. In v tem kontekstu ni rak nič drugega kot nepravilnost v rasti in delitvi celic. Je pa res, da lahko od tu dalje za zdaj samo ugibamo.

(Se nadaljuje.)

Odkrili spomenik

V Goričah so odkrili obnovljeni spomenik padlim borcem NOV 1941-1945. Več dogodkov v sklopu praznika krajevnih skupnosti Golnik, Goriče in Tenetiše.

SUZANA P. KOVAČIČ

Goriče - V sklopu praznovanja krajevnega praznika Krajevnih skupnosti Golnik, Goriče in Tenetiše so v sredo odkrili obnovljen centralni spomenik padlim borcem v NOV 1941-1945 v Goričah. Načrte za prvotni spomenik je izdelal arhitekt Edvard Ravnikar. V sklopu spomenika je tudi grobnica, v katero so položili posmrtno ostanke štirih borcev ter desetih talcev, ustreljenih na območju Gorič. "Leta so prispevala svoje in spomenik je načel zob časa. Osnovno vodilo pri izvedbi prenove je bilo ohraniti osnovno idejo arhitekta

Ravnikarja, pri tem nam je s svojimi bogatimi izkušnjami priskočila na pomoč konservatorka in kustosinja Renata Pamič z Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Za izvajalca del smo izbrali podjetje Semago iz Trziča," je povedal **Mladen Dubravica**, predsednik Krajevne skupnosti Goriče. Kranjski podžupan **Igor Velov** je povedal, da je obnova spomenika stala 16 tisoč evrov, skoraj ves denar je zagotovila občina.

Ob krajevnem prazniku je bilo več dogodkov, med njimi osrednja prireditev v Domu 28. junija v Goričah, tradicionalni 9. pohod na Kriško goro, skupna gasil-

Ob odkritju obnovljenega spomenika, od leve: Mladen Dubravica, predsednik Krajevne organizacije Zveze borcev za vrednote NOB Martin Košir in Igor Velov / Foto: Tina Dokl

ska vaja v Goričah, odprtje razširitve pokopališča s slovilnim objektom in ob-

novljeno fasado na cerkvi sv. Dominika v Tenetišah in športni turnirji.

Koncesija za odpadne vode

Tržiški občinski svet je potrdil odlok, ki omogoča podelitev druge koncesije Komunalni Tržič. Pred podpisom pogodbe o odvajanju in čiščenju odpadne vode seznanitev z vsebino.

STOJAN SAJE

Tržič - Na aprilski seji je občinski svet v Tržiču sprejel dopolnitev predpisov o izvajanju gospodarskih javnih služb, ki je osnova za podeljevanje koncesij podjetju Komunalna Tržič. Potrdil je tudi odlok o koncesiji za preskrbo s pitno vodo v občini Tržič. Na seji konec maja je obravnaval odlok, ki bo omogočil podelitev koncesije za odvajanje in čiščenje odpadne vode v občini.

Odbor za gospodarstvo in gospodarske javne službe je soglašal s potrditvijo predloga omenjenega odloka. Kot je dejal predsednik **Franci Praprotnik**, pa odbor predlaga povečanje nadzora delavcev Komunalnega podjetja Tržič. Tudi odbor za prostorsko planiranje in varstvo okolja je prižgal zeleno luč za sprejem odloka in podelitev koncesije. **Jože Kuhelj** pa je poudaril, da odbor zagovarja enakomeren razvoj komunalnih storitev v občini

in enako udeležbo občanov pri komunalnem prispevku. Svetnik SDS **Pavel Rupar** je opozoril, da mora občina s pogodbo preprečiti možnost prodaje koncesije. Zanimalo ga je tudi, koliko bodo dražje storitve. **Sebastijan Zupanc** iz Komunalne Tržič je pojasnil, da lani sprejete cene še ne veljajo. To bo nujno, ker s kanalščino zberejo le 40 tisoč evrov na leto, stroškov pa imajo okrog 250 tisoč. Denar iz omrežnine bodo namenili za povračilo kreditov, ki jih

bodo najeli za nove naložbe. Župan **Borut Sajovic** je zagotovil, da bo občinski svet seznanjen z najemom posojil za vsako investicijo posebej. Strinjal se je tudi s predlogom sklepa, da bo občinski svet pregledal vsebino pogodbe Občine Tržič s Komunalno Tržič o podelitvi koncesije za odvajanje in čiščenje odpadne vode pred njenim podpisom. Že sprejeti odlok določa dolžnosti obeh strani in načine prenehanja koncesijskega razmerja.

Visok jubilej vogljanskih gasilcev

SIMON ŠUBIČ

Voglje - Ob 110-letnici Prostovoljnega gasilskega društva Voglje so v nedeljo pripravili slovesnost z gasilsko paradom. V Vogljah imajo prostovoljno gasilsko društvo že 110 let, za kar so na nedeljski slovesnosti pred gasilskim domom prejeli bronasto plaketo Gasilske zveze Slovenije in srebrni znak Civilne zaščite. Na slovesnosti, ki se je pričela z gasilsko paradom, so podelili tudi priznanja najzaslužnejšim članom, domači župnik pater **Andrej Pirš** pa je blagoslovil zadnjo pridobitev - nova avtomatska dvizna vrata v gasilskem domu.

V društvu imajo danes 266 članov, od tega je 15 operativnih gasilcev, 44 pio-

nirjev, 8 mladincev in 17 veteranov, je povedal predsednik **Aleksander Kozina**. V Vogljah začetki gasilstva segajo že v leto 1883, ko so vaščani kupili ročno prenosno brizgalno za gašenje požarov, organizirano pa so se z njim začeli ukvarjati 2. aprila 1899 (na velikonočni ponedeljek), ko so ustanovili gasilsko društvo, v katerega so se vključili tudi prebivalci sosednjega Voklega. Prvi gasilski dom so leta 1900 zgradili na mestu farovškega poda, sedanjega pa so zgradili pred 23 leti.

Zbrane je nagovoril tudi šenčurški podžupan **Ciril Kozjek**, ki je izpostavil dobro opremljenost gasilskih društev v občini in poudaril, da bo občina Šenčur tudi naprej skrbela za dobro delova-

Na gasilski paradi ob 110-letnici PGD Voglje so sodelovala tudi druga gasilska društva v občini Šenčur.

nje gasilskih društev. Predstavniki Gasilske zveze Slovenije **Jože Brlec** pa je dejal, da je gasilstvo v Sloveniji tudi po 140 letih od ustanovitve prvega gasilskega društva v

dobri kondiciji, kar se je pokazalo tudi v zadnjih letih, ko so gasilci ob naravnih nesrečah že večkrat združili moči in pomagali prizadetim prebivalcem.

HALO - HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrтка do 11.00 ure! Cena oglaševanja in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCOVO 91, 4240 RADOVLJICA, TEL.: 04/53 15 249. Izleti: **MADŽARSKE TOPLICE:** 27. 8. - 30. 8., 31. 8. - 5. 9., 3. 10. - 6. 10.; **TRST:** 9. 7.; **PELJEŠAC:** 21. 9. - 28. 9.; **KOPALNI IZLET - IZOLA:** 6. 7., 13. 7., 20. 7.; **DUGI OTOK:** 18. 8. - 22. 8.

OBVESTILA O DOGODKIH OBJAVLJAMO V RUBRIKI GLASOV KAŽIPOT BREZPLAČNO SAMO ENKRAT.

PRIREDITVE

Praznik kranjskih planincev

Kranj - Kranjski planinci praznujejo letos 110 let od ustanovitve Kranjske podružnice SPD, predhodnice PD Kranj. Praznovanje bo v soboto, 4. julija, ob 11. uri na Krvavcu, kjer bo potekalo tudi tradicionalno srečanje gorenjskih planincev.

Vesele urice

Kranj - V ateljeju Puhart pripravljajo likovno ustvarjanje za otroke, študijsko risanje za mlade, spoznavanje kranjskih galerij, upodabljanje na prostem za vse od 6 let naprej, vsak delovnik od 9. do 11. ure v ateljeju, od 11. do 13. ure v Kranju, v galerijah, na prostem, ob sobotah (ob lepem vremenu) pa se od 10. do 12. ure na Glavnem trgu v Kranju lahko udeležite projekta Risbe kulturne dediščine. Možni so še termini popoldan in zvečer po dogovoru. Cena je 4 evre na uro. Informacije: Petra Puhar Kejžar, 031/671 690 ali petra@puhart.com ali www.puhart.si.

4. Mednarodna kolonija umetniške keramike V-ogljje 2009

Voglje - Od 4. do 18. julija bo potekala kolonija keramika v Lončarskem ateljeju na Krožni poti 11 v Vogljah. Vsak umetnik bo lahko izdelal po eno manjše delo v bronu pod mentorstvom Boruta Kamška. Informacije: www.geocities.com/loncarskiatelje, 04/259 12 91. 11. julija bo na vrtu lončarskega ateljeja v Vogljah od 17. ure dalje družabno popoldne, golaž iz kotla in ob 20. uri predstavitev Jaroslava Hrustalena (Slovenija).

Šenčur - 5., 6. in 7. julija ob 19. uri bodo v Muzeju občine Šenčur predstavitev udeležencev kolonije umetniške keramike V-ogljje 2009 in odprtje razstave keramike umetnikov iz tujine.

Velika zabava vseh gorenjskih planinskih društev

Krvavec - 4. julija bo na Krvavcu velika zabava vseh gorenjskih planinskih društev, obenem pa bo Planinsko društvo Kranj praznovalo 110. obletnico obstoja. Dogajanje bo pri Planinskem domu na Gospincu (ob zgornji postaji kabinske žičnice), s pričetkom ob 11. uri.

22. mednarodni planinski tabor Alpe-Adria-Alpin 2009

Mojstrana - Mladinski odsek pri planinskem društvu Gozd-Martuljek vabi na štiridnevni tabor s pohodi in športnimi igrami ter spoznavanji z vrstniki iz Italije in Avstrije. Za varnost na turah bo poskrbljeno. Tabor bo potekal od 16. do 19. julija v Avstriji, v mestu Kötschach-Mauthen. Prijave in informacije za člane planinskega društva do 5. julija na: 041/554 014 (Sara). Stroški 60 evrov na osebo, bivanje v šotorih, dodatne informacije na: 031/613 427 (Vesna Lotrič).

Dogajanje v Kranjski Gori

Kranjska Gora - Etnološka prireditev boljši trg še vedno poteka vsako soboto v primeru lepega vremena pred barom Zelenci v Zelencih, od 10. do 16. ure do 3. oktobra. Koncert Mie Žnidarič bo na Trgu pred cerkvijo, 4. julija, ob 20.30. isti večer, bo ob 20. uri potekala 24. kulturno etnološka prireditev s kulturnim programom, folkloro in domačim ansamblom Lajf. Informacije: France Voga, 041/407 406, www.mojstrana.com, www.prkatr-dovje.com. Kranjskogorski festival kulinarike in vina bo potekal od 9. - 11. julija, v šotoru Arena ali Restavraciji Fabula. Informacije: 04/589 20 88. Kolesarski park, poletno sankališče Besna Pehta, poletni tobogan Bedančeva drča, panoramski prevozi na vrh Vitranca, vsak dan od 9. - 17. ure do 13. septembra. Informacije: RTC Žičnice Kranjska Gora, tel.: 04/580 94 01 ali na www.kr-gora.si.

Velika gasilska veselica z ansamblom Čuki

Virmaše - Prostovoljno gasilsko društvo Virmaše-Sv. Duh prireja v nedeljo, 5. julija, veliko gasilsko veselico z ansamblom Čuki s pričetkom ob 18. uri.

ANKETA

Država pozabila
na Železnike

ANA HARTMAN

Poplavsna sanacija bo odslej v občini Železniki očitno potekala precej počasneje, saj naj bi prejeli le 1,2 milijona evrov oz. samo četrtno obljubljenega denarja. In kaj na to pravijo domačini?

Foto: Crt Slavec

Janez Demšar:

"Nimam besed. Država je po dveh letih pozabila, kakšna katastrofa se je zgodila v Železnikih. Takrat so hitro ukrepali, zdaj pa bi morali pospešiti vsaj urejanje Sore in njenih pritokov."

Mateja Bogataj:

"Recesija je le izgovor. Ni prav, da so Železnikom vzeli denar, ki jim je bil obljubljen. Prejšnja vlada je imela večji posluš za Železnike, pa tudi na splošno za podeželje."

Martin Pintar:

"Država ne jemlje zadosti resno situacije v Železnikih. Za sanacijo ostaja komaj kaj denarja, sredstva so okrnili tudi vodarjem. To meče slabo luč na pogled te vlade na sanacijo."

Špela Pegam:

"Lokalna skupnost bi se morala povezati in ostro nastopiti proti krčenju sanacijskih sredstev. Država bi morala najprej pomisliti na varnost ljudi, ki živijo na tem območju."

Tine Benedičič:

"Katastrofa je, da je država tako zelo zmanjšala sanacijska sredstva za Železnike. Že zdaj se ni veliko naredilo, najprej bi morali vsaj temeljito očistiti strugo Sore."

Na Krvavcu kopljejo arheologi

Na Krvavcu letos nadaljujejo arheološka izkopavanja območja srednjeveške pastirske poselitve. Iskali so sirarno, našli pa konjski hlev.

SIMON ŠUBIC

Krvavec - Pod Domom na Krvavcu ekipa Inštituta za arheologijo pod vodstvom **Benjamina Štularja** te dni nadaljuje arheološka izkopavanja, ki jih financira RTC Krvavec. Sistematično raziskovanje pašnika Na Bleku so pričeli maja 2003, potem ko so tam po naključju našli zgodnje-srednjeveško lončevino. Kot je povedal arheolog **Ivan M. Hrovatin** (minuli konec tedna so organizirali vodene ogledne arheoloških izkopavanj), so že prva izkopavanja pokazala, da sta na tem območju najmanj dve arheološko prepoznavni območji poselitve: zgodnesrednjeveška iz 9. in 10. stoletja in pozno-srednjeveška iz 13. do 15. stoletja. Najverjetneje gre za ostanke bivališč pastirjev, ki so že v tistem času Krvavec uporabljali za sezonsko pašo.

Letos arheologi na zahodnem delu strmega pašnika podrobneje raziskujejo naselbino pastirjev iz 14. in 15. stoletja. "V Alpah sicer planine že 3500 let uporabljajo za pašo živine, v srednjem veku pa je bilo pašništvo gospodarska precej intenzivna pomembna panoga, zato so tedanji aristokrati prevzeli naravne pašnike nad gozdno mejo, kmetom pa prepustili

Arheologi bodo na Krvavcu raziskovali še ta teden.

nižje planine (Jezerca in Kriška planina), ki jih je bilo treba še izsekati. Sprva so na Krvavcu pasli drobnico in prašiče, ob nastanku večjih mest pa je postalo zanimivo tudi sirarstvo, zato so začeli graditi večje sirarne. Letos smo prišli na Krvavec prav zato, da najdemo večjo srednjeveško sirarno, najverjet-

neje pa smo naleteli na konjski hlev, saj smo našli že štiri podkve in približno dvajset podkovskih žebcljev, kar nas je kar malo presenetilo," je pojasnil Hrovatin.

Terenske raziskave na Krvavcu niso zanimive samo za arheologe, ki želijo zbrati čim več podatkov, s katerimi bi pojasnili vzroke bivanja

na Krvavcu v preteklosti. Na podlagi spoznanj bi bilo možno narediti tudi rekonstrukcijo srednjeveške pašne skupnosti, takšen arheološki muzej na prostem pa bi popestril poletno turistično ponudbo, o čemer v RTC Krvavec že resno razmišljajo, je povedal vodja marketinga in prodaje **Luka Vrančič**.

SELCA

Našel gobo velikanko

V uredništvo smo prejeli serijo fotografij "gobe velikanke", ki jo je našel **Robert Vrhunec** iz Topolj nad Selci. Premer klobuka meri 39 centimetrov.

Goba velikanka je ob dveh malčkih videti še večja.

Mladoporočenci

V Škofji Loki so se 27. junija poročili: Janez Lavrinec in Mateja Omejc ter Matej Kamin in Alenka Koželj. Mladoporočencem čestitamo in jim podarjamo polletno naročnino na Gorenjski glas.

Novorojenčki

Minuli teden smo Gorenjci dobili 49 novih prebivalcev, od tega v kranjski porodnišnici 34 in 15 v jeseniški. V Kranju se je rodilo 13 deklic in 21 dečkov. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4420 gramov, najlažji je bil tudi deček z 2610 grami. Na Jesenicah se je rodilo 8 deklic in 7 dečkov. Najlažja je bila deklica z 2910 grami, najtežji deklici pa je tehtnica pokazala 3980 gramov.

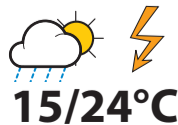
vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

V torek, sredo in četrtek bo spremenljivo, občasno pretežno oblačno. Pojavljale se bodo krajevne plohe in predvsem popoldne posamezne nevihte.

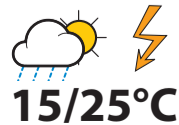
Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

15/24°C

SREDA

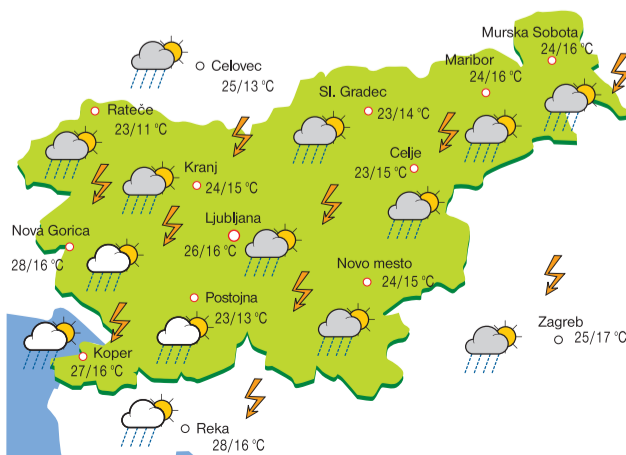

15/25°C

ČETRTEK

15/25°C

PRVI VSA POOLTVANO

RADIO KRANJ
97,3 MHz

RADIO KRANJ d.o.o.
Stritarjeva ul. 6, KRANJ

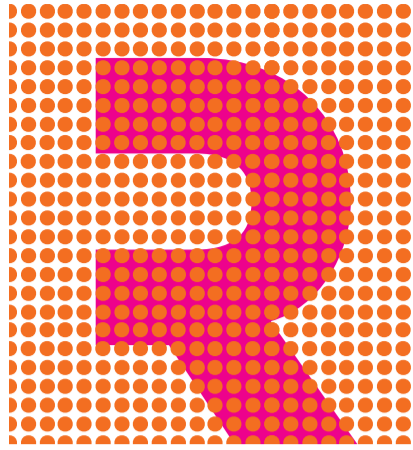
TELEFON:
(04) 281-2220 REDUKCIJA
(04) 281-2221 IZVEDBA
(04) 2022-222 PROGRAM
(051) 303-505 PROGRAM GSI

FAX:
(04) 281-2225 REDUKCIJA
(04) 281-2229 IZVEDBA

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

GORENJSKI MEČASRDEK

www.radio-kranj.si

razglednik

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Zmagovalci MMS: Kranjski Jazz Station / Foto: Zaklop

GLASBA

NA POSTAJI JAZZA SO ZMAGALI

Zadnji junijski vikend je pokalo po glasbenih šivih: Rock Otočec, Zlati glas Konga 2009 in 31. Melodije morja in sonca, kjer so prišli, odpeli in zmagali Kranjčani, Jazz Station. / Foto: Zaklop

02

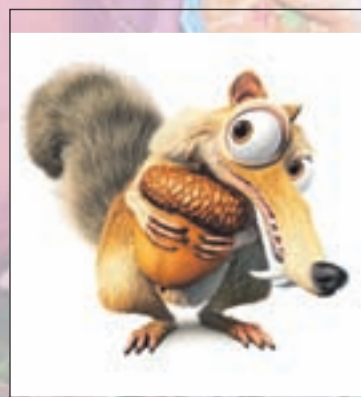

KULTURA

OB PRAZNIKU IZŠLI LOŠKI RAZGLEDI

Pred občinskim praznikom je v Škofji Loki izšel domoznanski zbornik z najdaljšo tradicijo na Slovenskem. Loški razgledi izhajajo nepretrgano 55 let.

03

LJUDJE

JULIJSKI BUM V KINU

V juliju prihajajo v slovenske kinematografe kar trije težko pričakovani filmi: Ledena doba 3, novi Harry Potter, vrača pa se tudi Borat. Bomo šli torej namesto na morje v kino? / Foto: arhiv distributerja

08

TOREK_30.06.2009

GLASBA

Romantični desert z Rdečim Mickom

Simply Red so spet pustili močan vtis na vseh uživačih, ki so vedeli, po kaj so prišli v Tivoli. **Mick Hucknall** je kljub predvidljivemu sporedu največjih uspešnic zadnjih 25 let ob spremljavi virtuozov na svojih inštrumentih brez predaha navduševal solidno polno veliko dvorano. Simply Red slovijo tudi po izjemnem ozvočenju in čudovitih svetlobnih učinkih, koncert je bil tako rekoč popoln. Publika se je čustveno odzivala od prvih žametnih tonov do velikega finala, malokrat se na večjih koncertih zgodi, da je na nogah cela dvorana. Navdušenja niso skrivali tudi slovenski glasbeniki, ki so prišli uživati ali pa čisto iz fribca. Lepo je, da se zvezdniki potrudijo tudi pri nas, pogosto se namreč zgodi, da imajo bendi po nekem čudnem naključju ravno v Ljubljani slab dan, čez dva dni pa nekje v Italiji igrajo precej dlje in z več entuziazma. Tokrat je bilo drugače - mnogi bi **Simply Red** jutri poslušali še kdaj - kljub dragim vstopnicam, na katere smo se pa tudi že navadili. **J. P.**

Foto: Janez Pelko

Tiësto navdušil prestolnico

V sredo in četrtek je ljubljansko gospodarsko razstavišče preplavila množica ljubiteljev elektronske glasbe. 'Sukač' plošč **Tiësto** je obiskal prestolnico in svojo priljubljenost opravičil z dvema razprodanima dogodkoma. Njegova trance-dance elektronika, ki je prihajala iz zvočnega sistema s 180 kW moči, je bila razlog, da je napolnil do zadnjega kotička dvorano v sredo, v četrtek, ko je bil nastop prav tako razprodan, pa smo že lažje dihal. Tijs Michiel Verwest oziroma Tiësto je vrtil pričakovane hite: Dance 4 Life, Elements Of Life, Love Comes Again, Adagio For Strings, tudi 'novejši' Otherside mix skupine Red Hot Chili Peppers. Skupaj z vizualizacijami, ki so bile smetana na sadni kupi različnih beatov, projicirani na ogromni površini, sestavljeni iz LCD zaslonov, je Tiësto poskrbel za tako vzdušje, da bi mu oboževalci jedli z roke. Sicer ni kuhar, a je vseeno postregel z odlično polnočno 'glasbeno' večerjo. **M. Z.**

Foto: Matjaž Zorman

NA POSTAJI JAZZA SO DELALI, ČESAR NE SMEJO, IN ZMAGALI

Zadnji junijski vikend je pokalo po glasbenih šivih: Rock Otočec, Zlati Glas Konga 2009 in 31. Melodije morja in sonca, kjer so prišli, odpeli in zmagali Kranjčani: Jazz Station.

Alenka Brun

Raj na Otočcu se je zgodil med vikendom in vreme njegovega programa ni zmotilo. Tradicionalno so bili vsi zadovoljni - obiskovalci in nastopajoči, glasbeni maraton - kakor so poimenovali večere 24., 26. in 27. junija v Kongu, pa je na koncu med štiridesetimi izvajalci iz dveh predizborov izluščil deset finalistov in dobili smo letošnji Zlati glas Konga.

Med nastopajočimi smo tako lahko prisluhnili številnim starim znancem glasbenega odra znanega kraljestva zabave, med njimi celo razvpiti Urški Hočevar Čepin (njen sedanj fant in bivši soprog sta mimogrede poskrbela še za dodatni vložek razvedrilnega programa, saj sta si dovolila iz-

Člani kranjske zasedbe Jazz Station so se leta 2006 spoznali na jazz delavnici Jazzkamp Kranj. Prikupna pevka Petra Polak, basist Toni Humar, kitarist Bojan Kralj in Jaka Strajnar na bobih radi uživajo v dobri glasbi, plesu, dobri družbi in preprosto ljubijo življenje. / Foto: Zaklop

gred), ki se je predstavila z novo pesmijo Plave oči, pla-

va kosa, letošnji zlati glas Konga pa je postala Kranjčanka, ki se kiti s kar nekaj miss in drugimi lepotnimi nazivi **Sanja Grohar**. Žirijo je prepričala s pesmijo **Poletna noč**, ki jo je posnela v Španiji, saj dekle že nekaj časa živi razpeta med Barcelono in Slovenijo, kamor se vrača predvsem zaradi službenih obveznosti.

Kranjska skupinica, kvartet **Jazz Station** pa je zmagal na sobotnih 31. Melodijah morja in sonca (MMS), katere je tokrat po dolgem času namesto NET TV prenašala Televizija Slovenija. Jazz Station so s pesmijo **Delam, kar se ne sme** (Gaber Radojevič/Miša Čermak/G. Radojevič, Primož Grašič) osvojili 29 točk - prav toliko kot (varovanka Domna

Kumra) Petra Pečovnik s Še živim, vendar ker pravila MMS-a določajo, da v primeru, ko dva izvajalca dosežeta enako število točk, odtehtajeta točke, dodeljene s strani žirije, so zmagovalci letošnjih Melodij gladko postali Jazz Station. Kakega pretiranega problema tu niti ni bilo, saj strokovne žirije Petra ni ravno prepričala.

Letošnje MMS tako - kot so zapisali na enem internetnih portalov - predstavljajo novi val glasbenih izvajalcev, ki so se trudili razburkati mirno morje slovenske glasbene produkcije, čeprav se je gledalcem pred televizijskimi ekrani včasih zazdelo, da je vse skupaj precej premirno, prebaladno, s pomanjkanjem melosa, pa vendar - zakaj pa ne?

Sanja Grohar je postala zlati glas Konga 2009. / Foto: Zaklop

Prisluhnite nam - polepsali vam bomo dan.
 TELE SAT 91,0 MHz
 TELE TV
TURISTIČNI RADIO POTPUH
 www.potepuh.com

... tokrat zadnji pred poletnimi počitnicami

Belvijev facebook večer

Petek, 3. julija, ob 21. uri na Bowlingu Planeta Tuš v Kranju

Člani, nečlani, povabljeni ...: FACEEEEEBOOK GENERACIJA, pridite na odštekano zabavo! Vstopnine NI!
 Člani Facebook skupine radio Belvi bodo tokrat ustvarjali glasbeni program.

Planet tuš
 Gorenjski Glas
 BELVI 983/944

KULTURA

OB PRAZNIKU IZŠLI LOŠKI RAZGLEDI

Pred občinskim praznikom je v Škofji Loki izšel domoznanski zbornik z najdaljšo tradicijo na Slovenskem. Loški razgledi izhajajo nepretrgano 55 let.

Danica Zavrl Žlebir

Izid 55. številke Loških razgledov, ki jim je letos uspelo ugledati beli dan pred občinskim praznikom in napovedujejo, da bo tako tudi v prihodnje, so predstavili v pravkar odprtem Sokolskem domu. Uvodoma sta spregovorila predsednik Muzejskega društva Škofja Loka **Aleksander Iglčar** in župan občine **Igor Draksler**, nato pa je urednica **Judita Šega** pred številno občinstvo razgrnila vsebino Loških razgledov. Šegova je urednica od lani, pred njo je loški domoznanski zbornik dolga leta urejal France Podnar, pred njim pa Branko Berčič. Čeprav je prejšnja številka zbornika izšla novembra lani in je njegove ustvarjalce skrbelo, ali jim bo uspelo v dobiega pol leta izdati naslednjo, so cilj, da izide ob loškem občinskem prazniku, vendarle dosegli, je ob predstavitvi 55. številke dejala **Judita Šega**. To so navsezadnje dolžni tudi, ker občina podpira vsakokratno izdajo. Tokratni Loški razgledi prinašajo 464 strani zanimi-

Od leve: častna občanka **Neža Maurer**, župan **Igor Draksler**, urednica Loških razgledov **Judita Šega** in predsednik muzejskega društva **Aleksander Iglčar**.

vega branja, kar 80 strani več kot lanski. 48 avtorjev je podpisalo 46 člankov z različnih poljudno-znanstvenih področij. Minulo leto so zaznamovale številne obletnice, med njimi 500. obletnico rojstva Primoža Trubarja, ki smo jo zaznamovali po vsej Sloveniji. Trubarju in njegovemu letu na Loškem tokratni Loški razgledi namenjujejo cel tematski sklop, ki ga je obdelalo šest avtorjev. V poglavju Razgledi se avtorji lotevajo

različnih tem, od najdb rovov pleistocenskih svizcev do profane kmečke arhitekture. Posebno poglavje je namenjeno občini in občinskim nagradencem, v poglavju o gospodarstvu letos nastopa loško podjetje Odeja, med leposlovjem pa pesnica **Neža Maurer**, lanska Slovenka leta. Obsežno je poglavje Gradivo in spomini, v katerem so našli mesto tudi znameniti Ločani, med njimi prelat **Andrej Karlim** (1858-1933) in lanski jubi-

lant slikar **Franc Novinc**, pa tudi jubilanta Knjižnica **Ivana Tavčarja** (50 let) in ljudsko ljubiteljsko gledališče **Reteče** (100 let). Razgledi posvečajo pozornost tudi delovanju Muzejskega društva Škofja Loka, zadnji poglavji pa predstavljata knjige in kroniko ter vire. Župan **Igor Draksler** je zaželel prijetno branje Loških razgledov, ki jih Ločani radi berejo, kar dokazuje, kako priljubljeno je domoznanstvo na Loškem.

KRANJ

Kongres Mednarodne zveze Glasbene mladine

Ob 40-letnici delovanja Glasbena mladina Slovenije v Kranju gosti srečanje več kot 60 delegatov, predstavnikov nacionalnih Glasbenih mladlin z vsega sveta. Poleg kongresa, ki ga bodo odprli **danes ob 19. uri** v Prešernovem gledališču, bo v Kranju potekal tudi bogat spremljevalni program. Ta obsega pet koncertov (Slovenski tolkalni projekt STOP, Trio Volk folk, Imagine, Piazzolky in Etno Histria) ter več delavnic za otroke. Na vse prireditve bo vstop prost. Na koncertu presenečenja, ki bo v petek, **3. julija**, ob 21. uri na Glavnem trgu v Kranju, bo nastopila izredna mariborska zasedba, ki preigrava glasbo Astorja Piazzole. Skupino Piazzolky je ustanovilo pet dijakov in študentov glasbe, ki prihajajo iz Prekmurja, Štajerske in Koroške, da bi lahko igrali glasbo Astorja Piazzole v originalni zasedbi. Prvi nastop so imeli v dvorani Srednje glasbene in baletne šole v Mariboru, preboj na tuje odre pa jim je omogočil koncert na festivalu Najstfest, ki ga organizira Glasbena mladina Slovenije. Izbrani so bili namreč za nastop na 62. generalni skupščini in kongresu Mednarodne zveze glasbene mladine v belgijskem Antwerpnu. Oktobra 2007 so zmagali na mednarodnega tekmovanju Pentagramma per cinque v italijanskem Maianu, lani pa so uspešno nastopili na festivalu Lent, v Unionski dvorani v Mariboru ter v dvorani Vatroslava Lisinskega v Zagrebu. **A. B.**

KRANJ

Drago Tršar razstavlja v Kranju

Galerija Prešernovih nagrajencev v Kranju vas v četrtek ob **19. uri** vabi na odprtje razstave akademskega kiparja in prejemnika Prešernove nagrade za življenjsko delo **Draga Tršarja**. Na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani je diplomiral leta 1951, dve leti kasneje je bil kot edini kipar član Skupine 53, mladih moderno usmerjenih slikarjev. Pomemben preobrat je v svojem kiparstvu napravil leta 1957 z množično pojmovano skulpturo. Leta 1969 je bil ustanovitelj Grupe 69, 1991 je postal član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, poleg kiparstva se ukvarja še z risbo, grafiko in skulpturalno keramiko. **A. B.**

RADOVLJICA

Torbica za mojo drago

V četrtek bodo ob 19. uri v Galeriji Šivčeve hiše v Radovljici odprli razstavo **Lučke Šičarov Torbica za mojo drago**. Avtorico in njeno delo bo predstavila umetnostna zgodovinarica **Tatjana Pregl Kobe**, v glasbenem programu pa bosta nastopila **Vesna Zornik** in kitarist **Andraž Mazi** s Tangom Apasionada. Razstavo spremlja zbirka klobukov, ki jih je med letoma 1934 in 1996 v svoji delavnici na Dunajski ulici v Ljubljani izdelala modistka **Marija Kozina Jurgele**. Razstava bo na ogled do septembra. **A. B.**

BOHINJSKA BISTRICA

Mednarodno tekmovanje godb v Avsenikovi glasbi

V soboto, **4. julija**, bo v organizaciji Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti v koncertni dvorani Kulturnega centra **Joža Ažman** v Bohinjski Bistrici potekalo **1. tekmovanje godb v Avsenikovi glasbi**. Pričetek prireditve bo ob 9. uri. Tekmovanje bo spremljala tričlanska strokovna žirija v sestavi **Alojz Zupan**, **Slavko Avsenik ml.** in dr. **Wolfngang Suppan**. Srečanja se bo udeležilo sedem godb iz Slovenije in Hrvaške. Vstopnine ni. **A. B.**

GG

mali oglasi

04/201 42 47, e-pošta: malioglas@g-glas.si
www.gorenjskioglas.si

FESTIVAL BLEĐ

- 2.7. 20:30 Festivalna dvorana NEON, gala otvoritveni koncert
- 3.7. 20:30 Festivalna dvorana THE PROFESSORS
- 4.7. 20:30 Festivalna dvorana ČEFURJI RAUS
- 5.7. 20:30 Vila Bled: Noč slovenskih skladateljev
- 6.7. 20:30 Vila Bled: DEDICATED TO HAYDN, Haydn trio
- 7.7. 20:30 Cerkev Sv. Martina TRIJE LETNI CASI
- 8.7. 20:30 Cerkev Sv. Martina «LJUBEZNI, HREPENENJA IN ODREKANJA»
- 9.7. 20:30 Hotel Golf: Finale mednarodnega tekmovanja za violo

2. - 6. 7.

Festivalna dvorana LIPICANCI bela božanstva

2. JULIJ - 16. JULIJ 2009

WWW.FESTIVALBLEĐ.COM

Gorenjski Glas

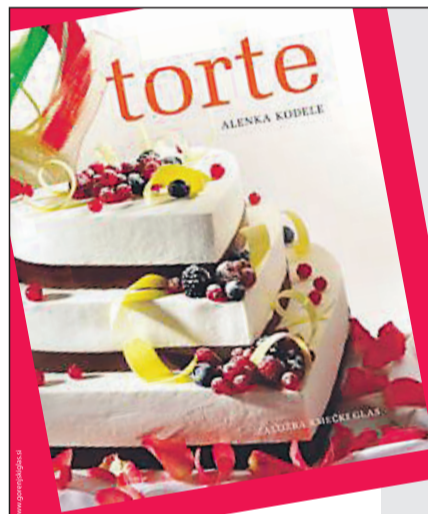
TELEVIZIJA

Družina Turk

Družinske zgodbe bodo tokrat v nedeljo na TVS 1 ob 22.30 pripovedovali doktorji Breda in Vito Turk ter njuna sinova Dušan in Boris, trije vrhunski znanstveniki in stomatologinja. Posebnost moškega dela družine je, da so se vsi trije zapisali biokemiji in da vsi trije delajo v isti ustanovi - na Inštitutu Jožef Stefan. Sinova seveda živita s svojima družinama, vsako snidenje v starem družinskem krogu pa je še vedno mali znanstveni in retorični dogodek. **A. B.**

Navijajte za Kauzerja

V nedeljo ob 13.55 si na TVS 2oglejte prenos svetovnega pokala v kajakih in kanujih na divjih vodah. V Bratislavi se bodo na drugi tekmi pomerili najboljši tekmovalci in tekmovalke. Proga je ena izmed tradicionalnih, ta šport pa je na Slovaškem zelo priljubljen. Na dobre uvrstitve računajo tudi v slovenskem taboru, kjer je zagotovo prvo ime kajakaš Peter Kauzer. **A. B.**

Avtorica Alenka Kodele predstavlja več kot 40 izjemnih tort. Med njimi **torto za diabetike, majhne otroke, torto za dva, torto brez glutena, poročno torto, torto brez jajc ...**

Vse fotografije so delo fotografskega mojstra Cveta Sonca.

Trda vezava, 112 strani
Cena: **19 EUR**
Naročnikom Gorenjskega glasa priznamo popust!
Ceni knjige pristoje tudi poštnino.

Naročila sprejemamo na: 04/201 42 41, narocnine@g-glas.si ali na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4, Kranj, vsak dan od 8. do 19. ure, petek do 16. ure.

Gorenjski Glas

Radio Triglav
RADIO TRIGLAV, JESENICE, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, JESENICE

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

	
<p>Živa Deu ARHITEKTURA DOMOV ZNANIH SLOVENCEV / THE HOME OF FAMOUS SLOVENIANS ...</p> <p>Predstavljenih je štirideset znanih Slovencev in Slovencev, umetnikov. Besedilo v celoti poteka dvojezično (slovensko - angleško).</p>	<p>Živa Deu OBNOVA STANOVANJSKIH STAVB NA SLOVENSLEM PODEŽELJU</p> <p>Predstavljeno je varstvo stavbne dediščine, ki je lahko izhodiščna prvina ustvarjanja boljše kakovosti življenja.</p>
<p>256 strani, trda vezava Cena: 39 EUR + poštnina Poseben popust za naročnike!</p>	<p>Cena: 24, 62 EUR 280 strani, broširano Poseben popust za naročnike!</p>

Gorenjski Glas Za vas beležimo čas

MARCELOVIH IN MESTNIH DVAJSET

V ponedeljek bo oddaja informativnega programa Televizije Slovenija Studio City praznovala 20 let.

Alenka Brun

Natanko pred dvajsetimi leti, v četrtek, 6. julija 1989, je bila na sporedu prva oddaja, takrat še pod imenom Studio Ljubljana, v Studio City pa se je preimenovala leta 1993. Studio City se s praznovanjem tega častitljivega jubileja uvršča med oddaje z najdaljšim stažem na Televiziji Slovenija.

Jubilejno oddajo **Studia City** si gledalci drugega programa Televizije Slovenija lahko ogledajo v ponedeljek, **6. julija, ob 21. uri**. Ob tej priložnosti bo oddaja dolga kar 80 namesto običajnih 55 minut, v njej pa bodo gostili idejnega očeta, prvega urednika in voditelja oddaje Tomaža Peroviča (v vlogi voditelja je nastopil zgolj v prvi oddaji, kasneje pa oddaje ni več vodil, razen v obdobju osamosvojitvene vojne), prvi voditeljski par Leona Magdalena in Bojano Leskovar ter urednika in voditelja Bojana Kranjca, drugi soustvarjalci pa se bodo pojavili v prispevkih novinarjev, ki pripravljajo pregled delovanja oddaje.

Poleg Bojane Leskovar in Leona Magdalena sta oddajo v duetu vodila še Špela Predan in Bojan Kranjc, kas-

Marcel Štefančič / Foto: arhiv RTV SLO

neje pa sam Kranjc, ki je bil tudi urednik oddaje. V določenem obdobju so se na voditeljskem stolčku menjavali kar trije voditelji - Bojan Traven, Marcel Štefančič in Saša Šavel, kjer je vsak vodil svoj tematski sklop. Svoj medijski kotiček je imela

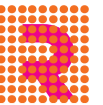
tudi nekdanja urednica oddaje Kaja Jakopič.

Studio City je vselej slovel po svoji alternativnosti tako glede izbora obravnavanih tem kot tudi načina njihove obravnave. Ponuja drug zorni kot istih novic in goji drzne novinarske pristope k

tematikam, ki oblikujejo medijsko agendo. V določenem obdobju je slovel tudi po odkritih provokacijah in pozivih k mobilizaciji javnosti (recimo odprti mikrofoni na Prešernovem trgu, plakat politika na Prešernovem trgu s pozivom, naj ljudje pridejo vanj metat paradiznike). Združeval je glasbene dogodke s svojo vsebino (koncert Public Enemy pred deseto obletnico oddaje s plakati, na katerih je pisalo 'Studio City mobilizira državne sovražnike'), podeljeval je svoje glasbene nagrade bumerang v obdobju, ko je slovenski glasbeni prostor podeljeval nagrade petelini, odkrival tabu teme, prepovedane teme, se gibal na robu sprejemljivega, zastavljal neprijetna in nenavadna vprašanja. Danes je Studio City edina oddaja Televizije Slovenija, ki še vedno goji komentatorsko zvrst s štirimi komentatorji, ki se izmenjujejo skozi mesec. V 20-letni zgodovini obstoja Studia City so se med nje-gove ustvarjalce zapisala številna znana novinarska in voditeljska imena, vendar so se menjala, odhajala, prihajala. Eni pa so ostali Studiu zvesti. Med njim najdemo tudi sedanjega voditelja Studia City **Marcela Štefančiča**.

Ekpa Studia City / Foto: arhiv RTV SLO

FILM, KINO, MODA

LAHKOTEN POLETNI MAKE UP

Tania Mendillo

Bronzer - zdravo zagorela polt

V isoke poletne temperature ne malokrat povzročijo nadležno topljenje ličil, pri čemer je rezultat razmazan in lepljiv obraz. Da bo za vas poletje čas užitek in neobremenjenosti, poenostavite svoj make up in ga prilagodite poletnim temperaturam.

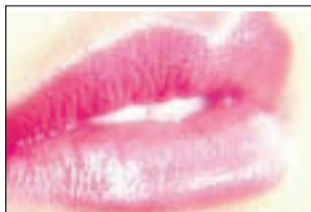
Pospravite tekoči puder

Tako kot pred poletjem zamenjate garderobo, storite z ličili. Svoj obraz poleti oblecite v lahkotnejši make up. Uporabite lahko nekaj korektorja na predelu okrog oči, nato pa nekoliko mineralnega pudra v prahu ali bronzerja.

Z uporabo bronzerja bo vaš make up lahkotnejši, vaš obraz pa bo deloval zagorelo čeprav se niste izpostavljali nevarnim sončnim žarkom. Da bo vaš obraz deloval naravno, bronzer nanesite na najbolj izpostavljena mesta, kjer vas običajno tudi sonce najprej obarva. To so čelo, lica, brada in nos. Če boste bronzer nanesle na celoten obraz, bodite previdni, da ni pretemen.

Naredite senčila obstojna

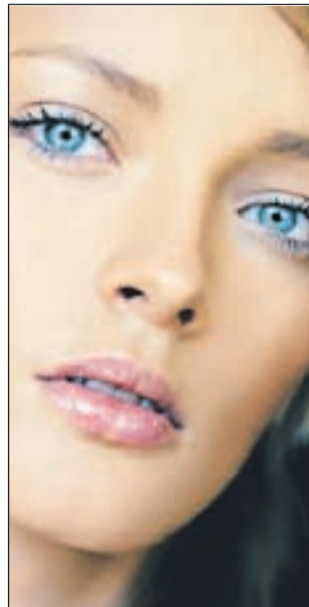
Da bodo senčila na vekah obstojnejša, ne nanašajte kreme za obraz na veke. Senčila v prahu so obstojnejša kot kremna senčila, vendar je še bolje kombinirati krem-

ne izdelke s tistimi v prahu. Obroba okrog oči bo bolj obstojna, če boste čez svinčnik nanesle še senčilo v prahu.

Preizkusite žive barve

Tako kot so barve oblačil živahnejše poleti, je tudi vaša paleta ličil lahko živahnejših barv. Žive barve bodo vaš obraz osvežile. Za vse, ki vztrajate pri naravnih tonih, pa lahko eksperimentirate le z enim delom obraza, kot so

lica, in nanje nanesete živahno rdečilo za lica v roza odtenku na primer.

Poleti uporabljajte prosojne in bleščeče barve

Poleti si lahko privoščite sijaj, ki je na temno zagoreli polti fantastičen, predvsem ga uporabite za večerni make up, medtem ko vam za dnevni make up priporočam prosojne barve, ki ne bodo obtežile vašega obraza.

Brez vodoodporne maskare nikamor

V vročih poletnih dneh vam bo zelo prav prišla vodoodporna maskara, posebno za dopustniške dni in dneve na plaži. In četudi ste jo že kdaj uporabili in vam ni bila všeč, vam svetujem, da jo preizkusite znova.

V ŽRELU PEKLA

Ambiciozna bančna uslužbenka Christine se v želji po napredovanju skuša dokazati šefu, zato zavrne prošnjo za posojilo revni babici. S tem si na glavo nakoplje grozljiv urok, ki Christino življenje spremeni v pravo nočno moro.

Alenka Brun

Foto: arhiv distributerja

Christine Brown je ambiciozna losangeleška bančnica z očarljivim fantom, profesorjem Clayem Daltonom. V življenju ji gre vse po načrtih, dokler skrivnostna gospa Ganush ne prikoraka v njeno banko in zaprosi za podaljšanje hipoteke. Da bi naredila vtis na šefa, Christine ne poslušata šestega čuta in staro zavrne, ki tako ostane brez strehe nad glavo.

Starka se Christini maščuje in nad njo prikljče prekletstvo Lamije. Mladenkino življenje se spremeni v pravi peklo. Da jo preganja zli duh, ji ne verjame niti fant. Po pomoč se zateče k jasnovidcu Ramu Džasu v upanju, da bo

pomagal rešiti njeno dušo pred večnim pogubljenjem.

Jasnovidec pripravi seanso, na kateri sodeluje ženska, ki se je nekoč že srečala z Lamijo, jasnovidka Shaun San Dena. Ko zlobne sile vedno bolj stiskajo obroč okoli prestrašene Christine, se mora ta odločiti, kako daleč bo šla, da se znebi prekletstva.

FILM MESAČA SINHRONIZIRANO V SLOVENŠČINO

LEDENA DOBA 3
ZORA DINOZAVROV
TUDI V DIGITAL 3-D
V KOLOSEJU OD 1. JULIJA

Vabljeni na premierno predstavo, ki bo **četrtek, 2. julija** ob 20. uri v Koloseju De Luxe.

Prvih 20 bralcev Gorenjskega glasa, ki bo **1. 07.** na blagajno prineslo ta kupon, bo prejelo 2 vstopnici za ogled premierne predstave!

Priljubljeni! Stanilo vstopnic je omejeno!
Vstopnice lahko dobijete od 17. ure dalje.

KOLOSEJ De Luxe
www.kolosej.si

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Torek, 30. julija
16.20, 18.30, 20.40 HANNAH MONTANA
19.20 J.C.V.D.
16.50, 21.30 SLEPOTA
17.50, 19.50, 21.50 TUJCI

Sreda, 1. julija
16.20, 18.30 HANNAH MONTANA
19.20 J.C.V.D.
16.50, 21.30 SLEPOTA
20.40 TUJCI
20.00 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV

Četrtek, 2. julija
15.10, 17.20, 19.30, 21.40
V ŽRELU PEKLA
16.50, 21.20 SVETI JUTRIJ UBUE ZMAJA
19.20 TUJCI
15.00, 17.00, 19.00, 21.00
LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV 3D
(sinhronizirano)

Petek, 3. julija
15.10, 17.20, 19.30, 21.40, 23.55
V ŽRELU PEKLA
16.50, 21.20, 23.50
SVETI JUTRIJ UBUE ZMAJA
19.20 TUJCI
15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00
LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV 3D
(sinhronizirano)

Sobota, 4. julija
15.10, 17.20, 19.30, 21.40, 23.55
V ŽRELU PEKLA
14.20, 16.50, 21.20, 23.50
SVETI JUTRIJ UBUE ZMAJA
19.20 TUJCI
13.00, 15.00, 17.00, 19.00,
21.00, 23.00 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV 3D (sinhronizirano)

Nedelja, 5. julija
15.10, 17.20, 19.30, 21.40
V ŽRELU PEKLA
14.20, 16.50, 21.20
SVETI JUTRIJ UBUE ZMAJA
19.20 TUJCI
13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00
LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV 3D
(sinhronizirano)

Ponedeljek, 6. julija
15.10, 17.20, 19.30, 21.40
V ŽRELU PEKLA
16.50, 21.20
SVETI JUTRIJ UBUE ZMAJA
19.20 TUJCI
15.00, 17.00, 19.00, 21.00

LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV 3D
(sinhronizirano)

Torek, 7. julija
15.10, 17.20, 19.30, 21.40
V ŽRELU PEKLA
16.50, 21.20 SVETI JUTRIJ UBUE ZMAJA
19.20 TUJCI
15.00, 17.00, 19.00, 21.00
LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV 3D
(sinhronizirano)

LINHARTOVA DVORANA, RADOVLJICA

Petek, 3. julija
19.00 ŠE ENKRAT 17
21.00 DVOJNA IGRA

Sobota, 4. julija
19.00 DVOJNA IGRA
21.00 ŠE ENKRAT 17

Nedelja, 5. julija
19.00 ŠE ENKRAT 17
21.00 DVOJNA IGRA

PLANET TUŠ, KRANJ

Torek, 30. junija
16.10, 21.10 BORBA
15.10, 17.20, 19.30
HANNAH MONTANA
18.20 KRVAVO VALENTINOVO 3D
17.00, 19.10, 21.20
PREKROKANA NOČ
18.40 TERMINATOR: ODREŠITEV
17.30, 20.30
TRANSFORMERJI 2: MAŠČEVANJE PADLIH
21.40 TUJCI
16.10, 21.30 UGRABLJENA

Sreda, 1. julija
16.10, 21.10 BORBA
15.10, 17.20, 19.30
HANNAH MONTANA
16.10 KRVAVO VALENTINOVO 3D
19.00 LEDENA DOBA 3: ZORA DINOZAVROV
17.00, 19.10, 21.20 PREKROKANA NOČ
18.40. TERMINATOR: ODREŠITEV
17.30, 20.30
TRANSFORMERJI 2: MAŠČEVANJE PADLIH
21.40 TUJCI
21.30 UGRABLJENA

KINO ŽELEZAR, JESENICE

Kino Železar Jesenice je končal predvajanje filmov za sezono 2008/2009. Vrata se spet odprejo septembra, ko vas bo čakala sezona 2009/2010 in vsi filmski hiti.

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe sporeda.

6	8				3	1
	5		8		2	
7			4			9
		3	6	8	4	
9		2		7		8
		2	1	4	5	
2			6			5
	1		7		3	
4	9				7	6

Rešitev

9	8	7	6	5	4	3	2	1
8	7	6	5	4	3	2	1	9
7	6	5	4	3	2	1	9	8
6	5	4	3	2	1	9	8	7
5	4	3	2	1	9	8	7	6
4	3	2	1	9	8	7	6	5
3	2	1	9	8	7	6	5	4
2	1	9	8	7	6	5	4	3
1	9	8	7	6	5	4	3	2

SUDOKU

Navodila: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov.

Sestavila: Petra F.

OTROŠKA PERESA

Najstniška težava

Čeprav si daleč stran,
čeprav mi nisi na dosegu,
čeprav me komajda poznaš,
čeprav te komajda poznam,
si krivec za težavo,
ki razbija mojo glavo.

Še sama ne vem,
kaj prej mi bo počilo: srce ali glava,
saj ti si moja edina težava.

Zdaj še shopping me ne zanima več,
zdaj od vsega gledam preč.

Moj mobitel gre povsod z mano,
mama vsepovprek vpije: učenje, učenje!!!
A jaz čakam le na zvonjenje ...

Anamarija Milenkovič, OŠ Franceta Prešerna Kranj

Ljubezen

Ko gledam punco to,
mi v glavi se vrtil,
ko gledam njene čarobne oči.

Ko pridem do nje, ji rečem oj,
ona pa meni, oj, Kekec moj.

Ko je žalostna, ji rečem:
Kaj ti je?, ona pa meni: Nič mi ni,
mogoče se tebi malo spi.

Ko zaspim, jo moja roka boža,
ona pa mi reče:
A sem ti jaz roža, da me tvoja roka boža?

In ko se zbudim, jo spet izgubim,
šla je drugam, drugim v naročje.

Dejan Mirčič, OŠ Franceta Prešerna Kranj

MLADI O DRUGAČNOSTI

Na natečaju Zakaj drugačnost bogati? so uspešno sodelovali tudi gorenjski učenci.

Ana Hartman

Na ustvarjalni natečaj Zakaj drugačnost bogati?, ki so ga pripravili Informacijski urad Sveta Evrope ter reviji Pil in Plus, je prispelo šestdeset različnih izdelkov, sodelovalo je okoli dvesto otrok in štirideset osnovnih šol. Prispela dela so bila zelo ustvarjalna, od pesmic, rapanja, stripov, slik do filmov na videu, v njih pa so se odražala močna sporočila otrok za sprejemanje drugačnosti, so ugotavljali organizatorji. Petčlanska strokovna komisija tako ni imela lahkega dela pri izboru najboljših del, nekaj nagrad pa je do-

delila tudi gorenjskim učencem.

Med Pilovimi nagrajenci so bili tako tudi **Katarina Minatti** in **Elena Kukovica** z OŠ Simona Jenka Kranj, **Katjuša Lanišek** z OŠ Šmartno pri Tuhinju in učenci 2. razreda OŠ Žirovnica, med Plusovimi nagrajenci pa **Ana Fatur** in **Medina Etemaj** z OŠ Domžale, **Marko Lavrinec** in **Matej Ljubec** z OŠ Škofja Loka - Mesto ter šestošolke z OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka **Valerija Volčič**, **Ula Harbaš Jelovšek**, **Monika Foder**, **Ana Demšar**, **Kim Bavdaž** in **Sara Hribernik**. Slednje so, denimo, pod mentorstvom **Dane Mohar** sestavile in odigrale štiri prizore drugačnosti (povečana telesna teža, velika telesna višina, nadpovprečna učna uspeš-

Nagrajene šestošolke z OŠ Cvetka Golarja in njihova mentorica Dana Mohar so se fotografirale tudi s šolskim ministrom Igorjem Lukšičem.

nost, učenka z drugega jezikovnega območja), posnel pa jih je učitelj **Andrej Novljan**. Nagrajencem so knjižne in druge nagrade pred ne-

давним podelili v prostorih Informacijskega urada Sveta Evrope, sprejel pa jih je tudi pokrovitelj natečaja, predsednik vlade **Borut Pahor**.

Radovljški šolarji so odplesali v počitnice

Takole so na zadnji šolski dan še pred starši zaplesali učenci prvih, drugih, tretjih in četrth razredov Osnovne šole Antona Tomaža Linhartaradovljica in podružnične šole Mošnjice, ki so se v preteklem šolskem letu pri urah fit vadbe učili s privlačnim in zdravim plesnim gibanjem dodobra razmigiati svoje telo. Ob poskočnih glasbenih ritmih so s plesom prepotovali vsaj pol sveta in staršem pokazali, kako je mogoče tudi s plesom poskrbeti, da so "fit". Na zaključni prireditvi se jim je pridružila tudi znana pevka Nuša Derenda, pod vodstvom mentoric in razredničark pa so dodobra razgrelili veliko telovadnico, kjer so se jim v veselih ritmih na koncu pridružili tudi starši. **M. A.**

Foto: Tina Dokl

TISOČ UGANK ZA ŠOLARJE

Franc Ankerst vam zastavlja naslednjo uganko:

Mrtvaški žebliček je beli stebriček, ljudi zapeljuje, hudo jim škoduje.

Do petka nam pošljite SMS z vsebino **ug+rešitev+ime, priimek in naslov** na številko **031/691 111**. Nekdo bo prejel knjižno nagrado. Ime nagrajenca bomo objavili prihodnji torek. Pravilna rešitev prejšnje uganke se glasi **sonce**. Izžrebali smo **Mojco Jelovčan**.

SUDOKU ZA OTROKE

			2		1
				6	
1			3		6
4		6			2
	4				
6		2			

Rešitve:

ε	l	h	z	s	9
s	z	9	l	h	ε
z	s	l	9	ε	h
9	h	ε	s	z	l
h	9	s	ε	l	z
l	ε	z	h	9	s

Sestavila: Eva in Bine

Navodilo za reševanje:

- V mrežo uvrstite številke od 1 do 6. Upoštevajte:
- 1. V vsaki vrstici je vsaka številka vpisana le enkrat.
- 2. V vsakem stolpcu je vsaka številka vpisana le enkrat.
- 3. V vsakem pravokotniku s 3 x 2 polji je vsaka številka vpisana le enkrat.

Založništvo in izobraževanje,
Gorenjska cesta 33 c,
4240 Radovljica
tel.: 04 5320 200,
faks: 04 5320 211
e-pošta: zalozba@didakta.si
www.didakta.si

Novi knjigi iz priljubljene zbirke Drobižki

Pišek Pepi in Palček Pavel

Svet Drobižkov je svetel in pomirja-joč, poln domišljije in humorja. Zelo ekspresivne ilustracije pomagajo otrokom razvijati občutek za umetnost in barve. Knjižice so namenjene otrokom, ker pa skrivajo v sebi veliko humorja in tudi kakšno ost, jih z zanimanjem preberejo tudi odrasli. V zbirki je 12 knjigic. Več na www.drobizki.si.

Cena: 7,90 EUR/izvod, format: 20 cm x 20 cm

Trije nagrajenci nagradne križanke DIDAKTA, ki je bila objavljena 26. maja v Razvedrilu, so: **Maruša Zupan**, Naklo; **Lina Košir**, Kranj; **Mihael Dudašin**, Tržič.

SESTAVIL: F. KALAN	KMETJSKO VLEČNO VOZILO	PRODAJALNA RIB	ANTON ZABKAR	NAGAJI-VOST	HLAPLJIVA TEKOČINA	PREDEL NA BLEDU
TELOVADNO ORODJE						1
RIŽEVA JED Z MESOM			12			
ALENKA BIKAR			PREGOVOR	4		
APARAT ZA SNEMANJE FILMOV	5		KRAVJI GLAS			
NAPOR				7	PEVEC NABER	PLAVALKA ISAKOVIČ
VLADAR BANOVINE						
GORENJSKI GLAS					ŠTRLEČ DEL OBRAZA	9
DRŽAVLJANI BOLGARJE	10				BABICA, NONA EGON NOVAK	
LETALO		3			VLADAR CESARSTVA LUPA	8
KOŠČEK SUKANCA		11	LADO GORJUP	MODEL VOZILA HYUNDAI PEVEC PLE-STENJAK		
SLIKARSKA DELAVNICA						
OSEBA, KI NERGA				6		
ANDREJ KAROLI		13	DIDAKTA	SIMBOL ZA NATRJJ		

AVTOMOBILIZEM

NASPROTJA ŠPORTA IN EKONOMIJE

Test: Seat Ibiza SC 1.4 Stylance

Matjaž Gregorič

Španski Seat, avtomobilska znamka z mediteranskim temperamentom, je kar nekaj časa iskal samega sebe in svoje mesto v konkurenčnem boju tako znotraj matičnega koncerna Volkswagen kot tudi pod evropskim avtomobilskim ozvezdjem. Ibiza je še vedno najpomembnejši hišni model, v novi generacijski podobi pa se je petvrtni kombilimuzini pridružila še trivratna karoserijska različica. Oznaka SC skriva skovanko Sportcoupe oziroma hoče poudarjati športnost, ki jo sicer kaže z nekoliko bolj položno prirezanim zadkom in daljšimi bočnimi vrati. Ibiza SC se torej vsaj zadaj opazno

razlikuje od svoje petvrtnice sestre, sprednji del je skoraj enak, bočna silhueta pa bolj dinamična.

V notranjosti ni nikakršnih oblikovnih razlik, res pa je, da je prostora na zadnji klopi nekaj manj. Prtljažnik z 284 litri je za ta avtomobilski razred zelo soliden dosežek, in kdor

hoče prevažati kakšen večji kos prtljage, si lahko pomaga z enostavnim podiranjem sedežnih hrbtšč. Voznik ima pred seboj moderno oblikovano in smiselno urejeno armaturno ploščo, dobro oprijemljiv volanski obroč in pregledne merilnike.

Manj zadovoljstva ponuja 1,4-litrski bencinski štirivaljnik, motor, ki je že doživel svoje najboljše čase, a je skupaj z natančnim petstopenjskim menjalnikom še vedno bolj prepričljiv kot 1,2-litrski trivaljnik. Pogonski stroj teče dokaj mirno in tiho, od ljubljenskih zmogljivosti pa ni mogoče pričakovati športne-

ga karakterja, ampak le vozne užitke v sivem povprečju. Vozniški vročekrvneži bodo pač morali počakati, da pri Seatu spravijo na cesto kaj bolj zverinskega.

Hkrati je treba priznati, da ima ta avtomobil dobro vzgajeno podvozje, ki bi preneslo precej več, kot ponudi motor s sredine palete bencinskih strojev, predvsem pa zagotavlja suvereno lego v ovinkih, upiranje pretiranemu nagibanju karoserije, lahko vodljivost in dokaj udobno požiranje cestnih grbin. Ibiza SC je pač poskus nekakšnega vijuganja med športnostjo in ekonomičnostjo.

OSNOVNI TEHNIČNI PODATKI

Gibna prostornina:	1390 ccm
Največja moč pri v/min:	63 kW/86 KM
Najvišja hitrost:	175 km/h
Poraba goriva po EU norm.:	8,2/5,1/6,2 l/100 km
Maloprodajna cena:	12.190 EUR
Uvoznik:	Porsche Slovenija, Ljubljana

NA KRATKO

KIA: Novi Kiin urbani križanec Soul je bil po mnenju spletnega avtomobilskega portala Kelley Blue Book's kbb.com izbran med desetico najbolj svežih novih modelov, ki stanejo manj kot 18 tisoč ameriških dolarjev. Kelley Blue Book's kbb.com je sicer eden vodilnih ameriških spletnih vodičev po novih in rabljenih vozilih.

MERCEDES-BENZ: Oddelek lahkkih dostavnih vozil pri Mercedes-Benzu je bil izbran za dobavitelja vozil londonske taksi službe. Posel je zanimiv predvsem zato, ker je zahtevam doslej ustrezalo le vozilo TX4, bolj znano kot Black Cab oziroma črni taksi. Gre predvsem za omejitve obračalnega kroga, ki je lahko med robnikoma največ 7,62, med dvema vzporednima zidovoma pa največ 8,53 metra. Do konca leta bo skupaj vozilo petsto Vitov.

VOLKSWAGEN: Razširjajo se govorice, da naj bi si pri Volkswagenu želeli tesnejšega sodelovanja z japonskim Suzukijem, ki je specialist za majhne avtomobile. Sprva naj bi Volkswagen kupil deset odstotkov Suzukijevih delnic. **M. G.**

ZAPELJIVEC MODNEGA OZVEZDJA

Po limuzini zdaj še kupejevski Mercedes-Benz razreda E

Matjaž Gregorič

Le nekaj mesecev po predstavitvi nove generacije limuzine razreda E pri Mercedes-Benzu na ceste postavljajo tudi kupejevsko izvedbo. Ta nadomešča nekdanji model CLK, združuje pa elegantno zunanjo podobo, začinjeno s športno tehniko. E Coupe je nekoliko nižji in krajši od limuzine, kar mu daje bolj gibko zunanjo po-

dobro, predvsem pa se zdi, da je karoserija bližje tlom, kar je ne nazadnje prispevalo k nizkemu količniku zračnega upora, ki znaša le 0,24. Sprednji in zadnji del sta sicer v dobršni meri posneta po limuzini, medtem ko je streha kupejevsko ovalna, bočne linije pa poudarjajo karoserijsko mišičnost. Tudi notranjost se zgleduje po tistem, kar ima limuzina; E Coupe je prostoren avtomobil, ki ponuja dovolj udobja za štiri potnike, je pa res, da

morata tista, ki bosta sedela zadaj, bolje obvladati gimnastiko, kot če bi vstopala v limuzino. V zadku je za kupejevsko pojmovanje prostora 450-litrski prtljažnik.

Samoumevno je, da v notranjosti prevladujejo kakovostni materiali in da ima voznik pred seboj volan, na katerem so številni gumbi za nastavitve posameznih sistemov, radijskega, navigacijskega, telefonskega in tako naprej. Najbolj adrenalinski pogonski stroj je 5,5-litrski bencinski osemvaljnik, ki iztisne iz sebe 285 kilovatov (385 KM), nekoliko manj 3,5-litrski šestvaljnik z 215 kilovati (292 KM), za tiste, ki imajo pod palcem nekoliko manj, bo dober tudi novi 1,8-litrski CGI s 150 kilovati (204 KM). Tem motorjem se pridružujeta še dva turbodizelska, 2,1-litrski s 150 kilovati (204 KM) in 3,0-litrski, ki razvije 170 kilovatov (231 KM). Za novega Mercedes-Benzovega zapeljivca je seveda treba imeti veliko denarja, najmanj 47.760 evrov, kolikor stane najcenejši.

KOLIKO PREVEČ?

boste namenili za Vaš avto!

KIA - največ za Vaš evro!

"... V času, ko se dvakrat obrne vsak evro, so avtomobili, kot je letošnja zvezdnica Kia cee'd, najbolj gospodarna izbira..." (Delo, 16.05.2009)

cee'd

Inovativni design, varčni motorji, popolna varnostna in bogata standardna oprema že od

9.990 EUR

KIA cee'd JE NAJBOLJE PRODAJAN DRUŽINSKI AVTOMOBIL V SLOVENIJI V LETU 2009

cee'd

Edini kompak s 7-letno garancijo in maksimalnih 5 zvezdic NCAP za varnost. Bogata oprema: ABS sistem, 6 zračnih blazin, elektro paket, CD/mp3 audio sistem z upravljanjem na volanu... že od

11.490 EUR

cee'd

Karavanska izvedba modela cee'd z najdaljšo evropsko garancijo in največjim prtljažnikom v razredu predstavlja idealno družinsko ali poslovno vozilo... že od

12.490 EUR

Soul

Urbani crossover
6x AIRBAG, ABS, ESP, klima,
el. paket in radio ... sedaj že od

12.990 EUR

MY 2009

-3.000 EUR

KMAG d.d., Leskova 2, Ljubljana
01/58-43-333
01/58-43-416
www.kia.si

MEDVODE: ČREŠNIK 01/361-22-50;
KRANJ: NASMEH 04/235-17-77;
BLED: AMBROŽIČ 04/574-17-84

*Pogoji garancije na voljo na www.kia.si/akcija, oz. pri zastopniku Kia. Komb. poraba goriva in emisija za vozila cee'd 1.4 je 6,3 l/100 km, 149 g/km CO₂, za Soul 1.6 6,5 l/100 km, 154 g/km CO₂. MP cene vključujejo vse dane popuste, akcije, bonuse ter ne vključujejo doplačila met. barve, prevoza. Slike so simbolične.

DRUŽABNA KRONIKA

JULIJSKI BUM V KINU

V juliju prihajajo v slovenske kinematografe kar trije težko pričakovani filmi: Ledena doba 3, novi Harry Potter, vrača pa se tudi Borat - tokrat kot modni guru avstrijskega rodu Brūno. Bomo šli torej namesto na morje v kino?

Alenka Brun

Kranj je včasih premogel Kino Center in Kino Storžič, sedaj z vsemi novimi pridobitvami najdemo dva večja ponudnika, ki v svojih dvoranh vrtila največkrat iste filme, včasih pa nad kakim dobita celo ekskluzivo.

Vendar kranjski Planet Tuš velikokrat svojim obiskovalcem poleg kinopredstav in običajnih nakupov, ponuja še 'planet' zabave. Tako so pred kratkim pripravili **modni spektakel** trgovin Planetu Tuš Kranj, kjer smo na modnem odru videli predvsem znane slovenske ženske modele (le-

tošnje miss Hawaiian Tropic Dašo Podržaj, miss Konga Maja Jamnik, miss fotogeničnosti miss Universe Katarino Benček, Playboyjevo zajčico Barbaro Podobnik) dva fantovska, največ nasmejanih pogledov pa so pritegnili najmlajši manekeni in manekenke, ki se jim je strašno mudilo na modno brv, pa tudi z nje. Za dvig temperature in vzdušja so poskrbeli plesalci swinga plesne skupine **Besne gliste**, prireditev pa je povezoval znani kranjski novinar in radijski voditelj Filip Kocjančič.

Nekaj dni za modno revijo pa so v Planetu poskrbeli še za ekskluzivno premiero filma Transformerjev, ki nav-

dušujejo med mladimi predvsem najmlajše. Premiera **Maščevanja padlih** jih je tudi posladkala, saj po klasičnem receptu brez tort velikank na teh zadevah pač ne gre več.

Ta teden pa na velika platna prihaja sinhronizirana in 3D pa tudi podnaslovljena animirana družinska pustolovščina, ki z vsemi svojimi deli enako navdušuje: tretji del **Ledene dobe**, **Zora Dinozavrov**. Stari prijatelji iz prazgodovine tokrat pod mrzlo ledeno skorjo odkrijejo povsem nov svet, ki mu vladajo dinozavri.

Filmska ekipa, ki je na čudakem spoznavanju ZDA sledila kazahstanskemu novinarju Boratu, se tokrat vrača z (avstrijskim) modnim

gej strokovnjakom **Brūnom**. Komedija, ki je že začela buriti duhove in razdražila naše severne sosede, prihaja k nam prihodnji četrtek.

Ljubitelji Harryja Potterja pa se strašno veselijo nove pustolovščine, novega filma **Harry Potter in Princ mešane krvi**, kjer se Harry z čarovnikom Dumbledorjem odpravi po sledih velike in nevarne skrivnosti, katera utegne razkriti bistvo Harryjevega smrtnega sovražnika Mrlakensteina.

Sredi julija bo ta dveinpolurni film znova razvnel domišljijo, vedno znova pa pri Potterjevih filmih ugotavljamo, da starši uživajo v filmu morda celo bolj kot njihovi otroci.

Lenivec Sid se odloči, da bo postal starš. Mali dinozavrniso ravnó 'nezahtevno' potomstvo ... / Foto: arhiv distributerja

Sid v zanimivi situaciji. Morda bi se raje odločil za kost? Kaj pa če bi se Jaz odločil za kost? Imaš pa negovane zobe ...

Borat pa se vrača na filmska platna. Tokrat kot Brūno. / Foto: arhiv distributerja

Torta velikanka na slavnostni Tuševi premieri Transformerjev: Maščevanje padli v Kranju. / Foto: Črt Slavec

Besne gliste so vedno nasmejene. / Foto: Tina Dokl

Na modni brvi so prevladovala dekleta. / Foto: Tina Dokl

VRTIMO GLOBUS

Svet žaluje za Michaelom Jacksonom

Nenadna smrt **Michaela Jacksona** je bila minuli petek osrednja novica v domala vseh medijih. Za natančen vzrok smrti bo treba počakati več tednov, saj ga obdukcija ni pokazala. Umrli naj bi zaradi zastoja srca, čemur naj bi botrovala injekcija močnega protibolečinskega zdravila. Medtem ko ga objokujejo množice oboževalcev, je smrt kralja popa pretresla tudi znane. Barack Obama ga je označil za spektakularnega izvajalca, Madonna kar ni mogla nehati jokati, Elizabeth Taylor pravi, da ji je počilo srce, njegova nekdanja žena Lisa Marie Presley pa, da je slutil, da bo umrl kot Elvis.

Izgubila boj z rakom

Danes bodo v krogu domačih pokopali igralko **Farrah Fawcett**, ki je v kulturni nianzanki Čarliejevi angelčki postala ne le ikona ameriške televizije, ampak pravi seks simbol sedemdesetih let. "Čeprav družina in prijatelji preživljamo izjemno težke trenutke, se tolažimo s spomini na čudovite čase, ki smo jih preživeli s Farrah skozi leta, in z vedenjem, da je njeno življenje osrečilo mnogo ljudi po vsem svetu," je sporočil njen življenjski sopotnik, igralec **Ryan O'Neal**.

Nick Lachey spet samski

Po treh letih sta se razšla pevec **Nick Lachey** in televizijka **Vanessa Minnillo**. Spoznala sta se leta 2006 med snemanjem videospota za njegovo pesem What's Left of Me; ona je takrat končala zvezo z Derekom Jetrom, igralcem New York Yankees, on pa je bil sveže ločen od pevke Jessica Simpson. "Razšla sta se sporazumno in ostajata dobra prijatelja, ki se imata rada," je povedala predstavnica.

Do zvezde z ljubeznijo staršev

Cameron Diaz je dobila 2386. zvezdo na hollywoodskem Pločniku slavnih, zasluge za uspešno kariero pa pripisuje neskončni ljubezni matere in očeta. "To je bilo tisto, kar mi je dalo moč in pogum, da živim to nenavadno življenje. To je tisto, kar v meni prižge luč, ki gori dovolj svetlo, da sem danes počaščena z zvezdo na Pločniku slavnih," se je zahvalila v nagovoru. Na velika platna prihaja v filmu My sister's keeper.

Iris Mulej se je udeležila premiere Transformerjev, vendar jo je nezadržno vleklo v bližino plakata, ki napoveduje prihod Ledene dobe. Iris komaj čaka, da vidi, kaj prinaša tretji del omenjenega filma. / Foto: Črt Slavec